

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2023

Bc. Michäel März

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Obsahová analýza vysílání České televize před volbami do
PSP ČR 2021**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Michäel März

Studijní program: Mediální studia

Vedoucí práce: PhDr. Vlastimil Nečas, PhD.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Kolíně dne 16. 4. 2023

Michäel März

Bibliografický záznam

MÄRZ, Michäel. *Obsahová analýza vysílání České televize před volbami do PSP ČR 2021*, 2021. 123 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, PhD.

Rozsah práce: 216 410 znaků

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá otázkou dodržování principů objektivity ve vysílání České televize, a to konkrétně její zpravodajské relaci Události a sérií předvolebních debat v období jednoho měsíce před konáním voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konajících se na podzim 2021. Výzkum byl prováděn metodou kvantitativní obsahové analýzy, jejíž předmětem zkoumání se staly promluvy zástupců kandidujících hnutí a stran, konkrétně jejich četnost a délka napříč oběma sledovanými pořady. Dále se analýza zajímala o přítomnost hodnocení subjektů v projevech členů redakce České televize, valencí v debatách pokládaných dotazů, promluvami externích mluvčích v pořadu Události a také tematickými agendami a s nimi spojeným prostorem, který byl jednotlivým kandidujícím subjektům ve sledovaném vzorku vysílání poskytnut k vyjádření.

Annotation

This thesis deals with the issue of compliance with the principles of objectivity in the broadcasting of Czech Television, namely its news program Události and a series of pre-election debates in the period of one month before the elections to the Chamber of Deputies of the Czech Republic in autumn 2021. The research was carried out using the method of quantitative content analysis, the subject of which was the speeches of representatives of the candidate movements and parties, specifically their frequency and length across the both analyzed programs. The analysis was also interested in the presence of politicians' evaluations in the speeches of members of the Czech Television staff, the valence of the questions asked within the debates, the speeches of external speakers within the Události, but also thematic programs. and the space associated with them, which was provided to the individual candidate subjects in the monitored broadcast sample for expression.

Klíčová slova

objektivita, Česká televize, volby, poslanecká sněmovna, kvantitativní obsahová analýza, vysílání, normativní požadavky, vyváženost, nestrannost

Keywords

objectivity, Czech Television, elections, Chamber of Deputies, quantitative content analysis, broadcasting, normative requirements, balance, impartiality

Title

Content analysis of Czech Television broadcasting before the Czech Parliamentary Elections
2021

Poděkování

Rád bych poděkoval své ženě za nesmírnou podporu při mém studiu na vysoké škole a panu doktorovi Vlastimilovi Nečasovi za jeho precizní a inspirativní vedení mé diplomové práce.

Obsah

Obsah	1
Úvod	3
A. Teoretická část	5
1 Mediace a mediální obraz	5
2 Politická komunikace	6
3 Normativní a legislativní požadavky na média	10
3.1 Normativní modely očekávání	10
3.2 Mediální systém v ČR	13
3.3 Legislativní úprava vysílání v ČR	14
4 Objektivita	15
4.1 Vývoj normativního požadavku objektivity	15
4.2 Definice pojmu a koncepty objektivity	16
4.3 Odstupňovaná rovnost, relevance a mocenský bonus	18
4.4 Kritika objektivity	20
5 Předpojatost	22
6 Tematická agenda	24
B. Praktická část	26
7 Metodologie	26
7.1 Cíl a struktura výzkumu	26
7.2 Obsahová analýza	27
7.3 Analyzovaný soubor obsahů a kódovací jednotka	29
7.4 Výzkumné otázky	29
7.5 Proměnné	32
8 Výsledky analýzy	37
8.1 Události	37
8.1.1 Obecný popis vzorku	37
8.1.2 VO1, VO2: Promluvy představitelů kandidujících subjektů	38
8.1.3 VO3: Promluvy externích mluvčích	48
8.1.4 VO6: Přítomnost hodnocení	51
8.1.5 VO8, VO9: Tematické agendy příspěvků	52
8.1.6 VO10: Promluvy politiků napříč tematickými agendami	55
8.2 Předvolební debaty	60
8.2.1 Obecný popis vzorku	60
8.2.2 VO4: Prostor k vyjádření kandidujících subjektů	63
8.2.3 VO7: Valence dotazů	78
8.2.4 VO11, VO12: Zacílení dotazů	86
8.2.5 VO13, VO14: Tematické agendy debat a promluvy politiků	90
9 Limity výzkumu	97
Závěr	100

Summary	100
Použitá literatura	106
Teze diplomové práce	110
Seznam příloh	113

Úvod

S rostoucím vlivem médií na chod celé populace i jednotlivé lidské životy, začal postupně růst také zájem o zkoumání mediálních účinků a dopadů jejich činnosti na příjemce obsahů. Předmětem bádání se pak stávala čím dál častěji i schopnost médií měnit chování svých publik, a to napříč různými sférami lidského působení. Jedním z klíčových faktorů demokratického uspořádání společnosti, jehož úzké provázání s médii je zcela neodmyslitelné, jsou veřejné volby, referenda a hlasování, prostřednictvím kterých jednotliví občané vyjadřují podporu svým kandidátům a udělením svého volebního hlasu je delegují do rolí vládnoucích představitelů země, regionu či samosprávy. I tento významný společenský proces je totiž těsně doprovázen intenzivní komunikací zprostředkovanou v nejvyšší míře masovými médii. Ty se značným způsobem podílejí nejen na informování o volebních programech jednotlivých subjektů, průběhu či výsledku voleb, ale také na vytváření společenských významů, díky čemuž disponují potenciálem tyto výsledky ovlivnit. Z tohoto důvodu bývá mediální komunikace nejen v čase předcházejícím různému druhu voleb pod drobnohledem odborné veřejnosti, případně odpovědných orgánů.

V tuzemských podmínkách vykonává tuto činnost Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV), která prostřednictvím vlastního analytického týmu i externích partnerů pravidelně monitoruje vysílání televizních a rozhlasových programů. Často se tak děje také právě v obdobích před konáním komunálních, parlamentních či senátních voleb, ale také voleb do Evropského parlamentu, přičemž nosným pilířem těchto výzkumů bývá analýza dodržování zákonných nařízení, která po vysílatelích požadují poskytování „objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“ či dbání „zásad objektivity a vyváženosti a zejména aby nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti“ (Zákon č. 231/2001 Sb.).

Tato diplomová práce se po vzoru pravidelných studií vypracovaných pod dohledem či na zakázku RRTV bude zabývat vysíláním České televize, a to konkrétně její zpravodajskou relací Události a sérií předvolebních debat v období jednoho měsíce před konáním voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konajících se na podzim 2021. Právě Česká televize představuje jedinou veřejnoprávní televizní stanici v České republice a svým mimořádným postavením na tuzemském mediálním trhu na sebe v otázkách dodržování zákonných předpisů stahuje často významnější pozornost veřejnosti, než jak tomu bývá u jiných provozovatelů. Cílem této práce je se pomocí zvolených analytických prostředků pokusit o změření míry

dodržování určitých atributů objektivitu ze strany ČT vůči jednotlivým kandidujícím subjektům.

Za účelem dosažení daného cíle bude využita obsahová kvantitativní analýza, jejíž prostřednictvím se výzkum v rámci obou sledovaných pořadů zaměří na jednotlivé složky objektivitu tak, jak je definoval Jörgen Westerståhl, a to konkrétně na dodržování vyváženosti a neutrality. Prvně jmenovaný prvek bude sledován prostřednictvím prostoru k vyjádření, tedy zaznamenaných promluv ze strany jednotlivých zástupců stran či hnutí, a to jak v ohledu jejich četnosti, tak i celkové stopáže. S principem vyváženosti také souvisí část analýzy věnující se zkoumání tematické agendy a převážně pak distribuce promluv zástupců kandidujících subjektů napříč jednotlivými tématy. Za účelem nalezení případných nedostatků ohledně aplikované míry neutrality bude výzkum monitorovat výroky členů redakce České televize, přičemž v případě pořadu Události se bude zajímat o přítomnost hodnocení v jednotlivých promluvách a v části věnované předvolebním debatám pak o valenci pokládaných dotazů.

Samotná diplomová práce je rozdělená na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. V první jmenované se může čtenář seznámit s pojmy, koncepty a teoriemi, na základě kterých je celý výzkum vysílání ČT postaven, přičemž se konkrétně jedná o politickou komunikaci, normativní a legislativní požadavky či teorii objektivitu a nastolování agendy. Praktická část nejprve nabídne detailní informace ohledně metodologie výzkumu včetně stanovení výzkumných otázek a následně se již bude věnovat prezentaci i reflexi samotných dat získaných provedenou analýzou. Právě položené výzkumné dotazy budou představovat základní osnovu jednotlivých kapitol, v jejichž rámci budou nasbíraná data komunikována. V závěru práce dojde k finálnímu souhrnu výzkumem získaných poznatků.

Oproti odevzdaným tezím se tato práce rozchází v několika dílčích záležitostech. V první řadě jsou to výzkumné otázky, jejichž seznam byl v porovnání s tezemi rozšířen a zároveň v konkrétních případech i ve vztahu k významu výzkumu pozměněn. V práci již bylo na rozdíl od původních předpokladů opuštěno od analýzy četnosti zmínek a zobrazování kandidujících subjektů či jejich představitelů, ale hlavním předmětem zájmu napříč zkoumaných vzorkem se staly jejich promluvy. Dále se původně definovaná otázka věnovaná tematickým rámcům přeorientovala na výskyt tematických agend, což se také projevilo do podoby osnovy práce, kde již ve srovnání s tezemi nefiguruje kapitola pojednávající o teorii rámcování. Ostatní přítomné výzkumné otázky zůstaly po významové stránce zachované, ačkoliv jejich znění bylo určitým způsobem upraveno.

A. Teoretická část

1 Mediace a mediální obraz

V dnešní době jsou média nezpochybnitelně důležitou součástí drtivé většiny společenských uspořádání, v rámci kterých plní nezastupitelnou roli zprostředkovatele komunikace a dlouhodobě nejdůležitějšího zdroje informací. Ačkoliv jsou současné technologie schopné zajistit kvalitní přenos a záznam audiovizuálních vjemů, je podle řady autorů nutné počítat s tím, že média pouze dané informace zprostředkovávají a do značné míry může docházet z jejich strany ke zkreslování reality. Proto se často v souvislosti s mediací konkrétního tématu, události či zkušenosti hovoří o jejich mediálním obrazu.

Mediace je proces, při kterém dochází ke zprostředkování dané události či sdělení ze strany médií, přičemž předkládaný obraz je často pouze určitou „verzí reality – tedy něčím, co má do sebe zabudovaný nějaký výklad a nějaké hodnocení“ (Burton et Jiráček, 2001 s. 124). Autoři Jiráček a Burton ještě doplňují, že takto mediované obsahy pouze původní děj reprezentují za pomoci konkrétních kódů, do kterých byly daným médiem či jeho konkrétním pracovníkem zkonstruovány.

Denis McQuail (2009, s. 88-89) v tomto ohledu dodává, že „*mediace může znamenat nejrůznější věci od neutrálního informování přes dohadování až po snahy o manipulaci a ovládnutí*“, přičemž rozlišuje různé stupně mediace, které média aplikují a přiřazuje k nim metaforická označení jako například „okno“ u reálného zprostředkování události, „filtr“ při mediaci pouze vybraných souvisejících informací nebo „plátno“ v případě, kdy média nabízejí svému publiku zcela zkreslený obraz o daném tématu.

Doktor Jaromír Volek (2013) tvrdí, že vymezení pojmu mediální obraz není i přes jeho časté užívání veřejností i odborníky sjednocené a jednoznačné a řadu jeho definic shrnuje jako „*cílené a sofistikované budování image instituce či jedince*“ na jedné straně a „*nahodilé a neintencionálně vznikající obrazy, které nemají v zásadě povahu mediální konstrukce*“ na straně druhé. V souvislosti se studiem médií pak definuje mediální obraz jako „*pokus zachytit „materializovaný a zdánlivě uchopitelný otisk“ reality*“ a zároveň jako „*velmi individualizovanou zkušenost skládanou z dílčích atributů*“ (Volek 2013).

Mediální obraz není tedy podle převládajícího názoru odborné veřejnosti opravdovým odrazem reálné události, ale je z mnoha důvodů spíše výsledkem konstrukce ze strany médií a

jejich jednotlivých pracovníků. V tomto ohledu lze celý tento koncept zařadit pod teorii sociálního konstruktivismu, jejíž hlavní ideu definovali sociologové Peter Berger a Thomas Luckmann, a kterou Irena Reifová ve svém Slovníku mediální komunikace shrnuje takto: „*lidé produkují svůj sociální svět, a přitom okamžitě zapomínají, že se jedná o jejich vlastní konstrukt, a chovají s k němu jako k objektivní realitě*“ (Reifová 2004, s. 278).

Média produkci vlastních sociálních světů na straně veřejnosti značně napomáhají, a proto na jejich schopnosti výrazně přispívají k formování sociální reality myslí i samotná mediální studia. Ta v této souvislosti označují podobný způsob přenosu informací za tzv. konstitutivní model komunikace, také nazývaný jako kulturní nebo rituálový, který se soustředí na „*hledání vztahu mezi procesy sociální komunikace a vytváření, konstituování společné (sdílené) kultury neustálým potvrzováním a rozvíjením významů, hodnot a postojů v komunikativním chování*“ (Jiráček et Köpplová 2015, s. 28).

2 Politická komunikace

Masová média zastávají v každodenním chodu celé společnosti i v životech jejich jednotlivých členů téměř nezastupitelnou roli zprostředkovatele komunikace. Platí to i pro záležitosti spojené se společenským uspořádáním a politikou obecně, přičemž v této souvislosti je často proces přenosu informací označován jako politická komunikace. V následujících odstavcích se lze seznámit s jejími definicemi, strukturami i výzkumy, kterým se v rámci mediálních studií věnovali vybraní čeští i zahraniční autoři.

Na úvod je vhodné představit čtenáři několik základních vymezení, které se skrývají za pojmem v názvu této kapitoly. Britský profesor žurnalistiky a komunikace Brian McNair ve své práci definuje politickou komunikaci jako „*účelovou komunikaci o politice*“, do které zahrnuje „*všechny formy komunikace politiků a jiných politických subjektů za účelem dosažení konkrétních cílů*“, dále „*komunikaci adresovanou těmto aktérům nepolitiky, jako jsou voliči či novináři*“, a také „*komunikaci o těchto aktérech a jejich aktivitách*“ (McNair 2011, s. 4), a to prostřednictvím celé řady forem mediální komunikace jako jsou zprávy, úvodníky či diskuze.

Americká politoložka Doris A. Graberová a její student James M. Smith si pod pojmem politická komunikace představovali oblast, která „*zahrnuje konstrukci, odeslání, přijímání a zpracování zpráv, které mohou mít významný přímý nebo nepřímý dopad na politiku*“ (Graber et Smith 2005, s.479), přičemž účastníky této komunikace mohou být jak politici, tak novináři, členové společnosti i zájmových skupin. Za klíčový prvek pak považovala vliv daného sdělení

na „*politické myšlení, přesvědčení a chování jednotlivců, skupin, institucí či celých společností a prostředí, ve kterých existují*“ (Graber et Smith 2005, s. 479).

Dle autorů Jana Jiráka a Blanky Říchové je pro politickou komunikaci podstatné, že k výměně informací dochází uvnitř tzv. makropolitických systémů, tedy mimo rodinné a podobné vazby. Součástí samotného konceptu politické komunikace je pak podle nich i „*problematika regulace konfliktů a distribuce hodnot, které systém uchovávají funkční, napomáhají politické sféře rozhodovat a řídit, udržet si potřebnou sociální kontrolu*“ (Jirák et Říchová 2000, s. 7-8).

Jan Křeček (2013, s. 8-9) pohlíží na politickou komunikaci dvěma způsoby, a to za prvé jako na vědeckou a studijní disciplínu, která proniká napříč obory politologie a mediálních studií. Za druhé pak jako na praxi, v rámci které dochází již ke konkrétní formě politické komunikace. Pro její přesné určení nepovažuje za klíčový pouze obsah samotného sdělení, ale další rozlišovací prvky vidí také v jeho původci, adresátovi, komunikačním kanálu či následném účinku.

V návaznosti na rozdělení aktérů účastnících se politické komunikace Brianem McNairem dělí Jan Křeček (2013, s. 11-13) účastníky tohoto procesu na dvě hlavní skupiny – aktéry kolektivní a individuální. Do kolektivních zařazuje kromě mocenských institucí jako je vláda také samotné politické strany či nevládní a neziskové organizace, odborové svazy či akademická a výzkumná sdružení a samozřejmě i média jako taková. Jako příklady typických individuálních politických aktérů zmiňuje vedle konkrétních zástupců vlády či politických hnutí i experty a odborníky, veřejně známé osobnosti a v neposlední řadě i novináře či majitele médií.

Americký profesor žurnalistiky Michael Schudson (1989, s. 304-305) ve svém příspěvku do International encyclopedia of communications nadeřinoval různé úrovně politické komunikace v závislosti na směrech, kterými je vedena. Komunikace elitní představuje výměnu informací mezi vládnoucími skupinami nebo jednotlivci (zástupci vlády), komunikace petiční směřuje ze strany ovládaných (voličů) k vládnoucím, asociální komunikace probíhá na úrovni mezi ovládanými a hegemonní tok informací pak směřuje od vládnoucí vrstvy k ovládané.

Společně s výrazným vývojem technologií a mediálních prostředků v průběhu minulého století a převážně na jeho konci se odpovídajícím způsobem proměňoval i způsob či struktura politické komunikace. Tomuto tématu se ve své společné práci věnovali americký mediální teoretik Jay Blumler a britský politolog Dennis Kavanagh, kteří pojmenovali tři věky politické

komunikace v rámci demokratického uspořádání.

První věk zasazuje do období zhruba prvních dvou desetiletí po druhé světové válce. Dle autorů se jedná o časový úsek, pro který je z pohledu politického systému typická úzká provázanost stranické příslušnosti s jednotlivými úrovněmi sociální struktury, přičemž se politické instituce zpravidla těšily vysoké míře důvěry ze strany veřejnosti. Jay Blumler a Dennis Kavanagh dále zmiňují, že důsledkem systému komunikace, ve kterém byli dominantní politické subjekty, byla vyšší míra výskytu relevantních témat, která se komunikovala, i jejich značná dostupnost prostřednictvím tehdejšího systému masových médií, často rozděleného dle politické náklonosti. Tato „party-dominated“ komunikace, jak jí nazývali autoři, vyvolávala na straně adresátů převážně očekávanou reakci v podobě prohloubení selektivity a posílení pocitu příslušnosti (Blumler et Kavanagh 1999, s. 211-212).

Změna v tomto ohledu přicházela zkraje 60. let, kdy také začíná dle autorů druhý věk politické komunikace. Pro toto období je určující počátek televizního vysílání a postupně slábnoucí důvěra vůči politickým institucím ze strany voličů. Významným podílem k tomuto procesu přispělo právě nové audiovizuální médium, které nabízelo v jednom prostředí daleko více prostoru pro odlišné názory, což následně ovlivnilo i jiné mediální kanály a politickou komunikaci obecně, která se postupem času přeorientovala na principy neutrality a nestrannosti. Dlouhodobá loajalita vůči stranickému zřízení ustupovala krátkodobějším vlivům jako byly aktuální kauzy, komunikované (ne)úspěchy představitelů vlády či útoky ze strany oponentů. Televize výrazným způsobem proměnila nejen diverzitu podoby politické komunikace, ale také definovala nový jazyk používaný samotnými politiky, do nichž také média započala personifikovat kroky vlády či jednotlivých stran (Blumler et Kavanagh 1999, s. 212-213).

Třetí věk poté navazuje počátkem 90. let 20. století, které jsou spojené s významným rozšířením televizního vysílání či začátkem digitalizace a pozvolného přechodu k online médiím, což vedlo k výrazné hojnosti mediálních sdělení a jejich všudypřítomném a nepřetržitém dosahu. Znovu tak dochází k výrazným změnám v procesu šíření a přijímání politické komunikace, přičemž největší důraz se začíná klást na kvantitu, rychlost přenosu a aktuálnost informací. Na straně politických subjektů roste z důvodu širící se diverzifikace a komplexnosti mediálního prostředí závislost na mediálně kvalifikovaných pracovnících, případně se čím dál více objevuje důraz na komunikační schopnosti samotných politiků (Blumler et Kavanagh 1999, s. 213-214).

Pravděpodobně největší pozornost se projevům politické komunikace v demokratických režimech věnuje v období předcházejícím volbám a obdobným veřejným hlasováním, kdy mají média díky své roli významný potenciál se na jejich konečném výsledku podílet. Podle německého sociologa Winfrieda Schulze (2004) představuje volební boj o hlasy voliče převážně komunikační proces, v rámci kterého kandidující strany a jejich jednotliví zástupci informují voliče o svých politických cílech a zároveň se snaží daným sdělením zasaženou veřejnost přesvědčit o zvolení jejich politického subjektu. Naopak samotná média mají podle Schulze své publikum v průběhu volebního boje „*informovat o akcích, cílech a programech všech politických stran co nejšáhleji, co nejpresněji a pokud možno neutrálně*“ (Schulz 2004, s. 12).

Převážně kvůli důležitému postavení médií v procesu politického získávání hlasů je často politická komunikace předmětem řady výzkumů, které lze pojmout různými způsoby. Za prvé se může jednat o zkoumání ze strany politických subjektů, které se například prostřednictvím dotazníkového šetření blíže seznamují s požadavky veřejnosti i případnými reakcemi na jejich politický program. Z pohledu mediálních studií je v rámci volebního boje podstatné podrobování jednotlivých mediálních sdělení odbornému rozboru, a to nejčastěji za účelem pochopení konkrétních mediálních celků a jejich vlivu na finální rozhodnutí voličů či jejich případných politických preferencí. Nejčastěji používané metody výzkumů při zkoumání politické komunikace můžeme dle Jana Křečka (2013, s8.) řadit například kvantitativní i kvalitativní analýzu mediálních obsahů, dále výzkumy veřejného mínění či také tzv. focus groups či sekundární analýzy již dříve vytěžených dat.

První výraznější výzkum politické komunikace, a především pak jejího vlivu na konečné rozhodování členů společnosti představil v roce 1944 americko-rakouský sociolog Paul Felix Lazarsfeld společně se svými kolegy Bernardem Berelsonem a Hazel Gaudetovou. Práce pod názvem *The People's Choice* se zabývala způsoby, jakými se voliči rozhodují při volbě svého kandidáta, a to při příležitosti amerických prezidentských voleb v roce 1940. Výzkum byl praktikován po dobu šesti měsíců prostřednictvím dotazníkového šetření prováděném na vzorku 600 amerických občanů ze státu Ohio, kteří dotazníky vyplňovali pravidelně jednou měsíčně za účelem monitoringu změn jejich volebních preferencí a hledání důvodů těchto tendencí (Lazarsfeld et al. 1944, s. 5-6).

Na základě poznatků z tohoto výzkumu definovali Lazarsfeld a kol. (1944, s. 49) pojem „Opinion leader“, tedy názorový vůdce, jelikož oproti původnímu očekávání se v rámci šetření

ukázalo, že média neměla v té době na změnu názorů v otázce volby prezidenta dotazovaných takový vliv, jako názory jejich rodinných příslušníků či osob jinak hodnotově blízkých.

3 Normativní a legislativní požadavky na média

Vzhledem k významnému postavení médií ve společnosti a rozsáhlé škále jejich aplikovatelnosti v každodenním životě lidstva je přirozené, že se vůči jejich fungování vymezuje řada společenských očekávání i zákonných požadavků, které jejich činění do velké míry upravují. V následující části práce se lze blíže seznámit s definicemi a teoriemi normativních očekávání spojených s mediálním trhem a rozebrány budou i vybrané zákony České republiky, které se svým významem dotýkají zdejšího mediálního prostředí.

3.1 Normativní modely očekávání

Normativní teorie médií sleduje obecná očekávání, jak by měla média fungovat. Jedná se o soubor nepsaných „pravidel“ často lišících se v rámci různých národních (převážně pak politicky odlišných) mediálních systémů, avšak lze objevit i řadu společných prvků, na základě kterých byly v minulosti definovány kategorie a teorie zohledňující různorodý přístup k této problematice. Denis McQuail (2009, s. 147) se ve svém díle zmiňuje, že „*normativní teorie pojednává o tom, co je žádoucí ve vztahu mezi strukturou médií a jejich chováním*“. Podle Tomáše Trampoty (2006, s. 139-140) jsou konkrétní podoby požadavků na fungování médií podmíněny jak dobovým kontextem, tak také společenskou a politickou formou, která daný mediální systém zahrnuje.

Jejich aplikování pak dle Trampoty (2006, s. 139-140) probíhá napříč všemi úrovněmi mediální komunikace. Uplatňovat je lze ve vztahu k mediálnímu systému jako samostatnému celku, dále mohou být vedeny v souvislosti se statusem média ve smyslu státních, veřejnoprávních a soukromých médií či vůči jejich konkrétnímu typu, prostřednictvím kterých odlišujeme například tisk od elektronických médií apod. a v neposlední řadě mohou být kladena odlišná očekávání i na jednotlivé druhy mediálních sdělení.

Prvním výraznějším pokusem o definici rozdílných typů normativních teorií na základě odlišností uvnitř jednotlivých mediálních systémů bylo dílo *Čtyři teorie tisku* od amerických profesorů z illinoiské univerzity Freda S. Sieberta, Theodora Petersona a Wilbura Schramma (1956, s. 10-11). Ti na základě vlastní myšlenky, že „*tisk na sebe vždy bere podobu a zabarvení společenských a politických struktur, v nichž působí*“, určili 4 základní kategorie – teorie

autoritářskou, sovětskou a libertariánskou a také teorii společenské odpovědnosti.

Pro teorii autoritářskou je podle autorů typická značná míra zásahů představitelů státu do fungování médií ve smyslu posilování cenzury a určování jasných pravidel pro výrobu a distribuci mediálních sdělení, přičemž jejich porušení se zpravidla nevyhne trestu. Od masové komunikace se v rámci této teorie očekává, že bude plnit roli státního aparátu používaného za účelem udržení stability a dosažení politických cílů vládnoucí elity, přičemž o způsobech vládnutí či konkrétních krocích vlády média zpravidla pouze informují, nepodrobují je otázkám či jakékoliv míře pochybností a kritiky (Peterson et al. 1956, s. 26).

Nejblíže k autoritářské teorii má teorie sovětská, která je definovaná převážně v souvislosti s komunistickým režimem Sovětského svazu a jeho mediální politikou aplikovanou v průběhu minulého století. I zde je do veliké míry uplatňována cenzura a novináři nemají téměř žádný prostor k projevům opozičních názorů oproti vládnoucí komunistické straně. Právě té jsou média v tomto systému podřízena a jejich hlavní role spočívá v pozici „*kolektivního agitátora, propagandisty a vzdělavatele při budování komunismu*“ (McQuail 1956, s. 154).

Libertariánská teorie je převládajícím způsobem spojená s demokratickými režimy v době vzniku díla a jejich mediální systém autoři definují jako „*free market place of ideas*“ tedy „*volný trh myšlenek*“ (Peterson et al. 1956, s. 154). Média tak zde mohou, narozdíl od výše specifikovaných systémů, uplatňovat princip svobody slova a sebemenší regulace jejich obsahů ze strany vlád bývají akceptovatelná jen v nutných a výjimečných případech. Hlavní úlohou médií v rámci libertariánského konceptu je informovat či bavit, ale také být nápomocen příjemcům sdělení při hledání pravdy nebo při řešení politických a společenských problémů, a to za pomoci relevantních důkazů a poznatků za účelem vytvoření svobodného názoru (Peterson et al. 1956, s. 154).

Poslední ze čtyř teorií tisku definovanými Fredem Siebertem a jeho kolegy je teorie společenské odpovědnosti médií. Vznik této teorie je spojován s reakcemi na masové šíření mediální komunikace prostřednictvím nových technologií a výraznou komercializací tisku na začátku 20. století, a to převážně v západní části planety. Vlna kritiky se nesla mj. proti obecnému úpadku kvality podávaných informací nebo vůči vlastnické struktuře řady tiskovin, které se počaly koncentrovat pod čím dál větší mediální impéria, což začalo vést k objektivním obavám o udržení jejich názorové diverzity (McQuail 2009, s. 149). Mezi hlavní role médií v rámci teorie společenské odpovědnosti patří na jedné straně služba politickému systému

v podobě sdílení informací a diskuse ohledně veřejných témat či služba ekonomickému systému tím, že v rámci svého formátu propojují poptávku s nabídkou. Na druhé straně mají média za úkol chránit práva jednotlivců, pro které plní roli „hlídacího psa“ v souvislosti s činností vlády a také by měla v neposlední řadě za účelem možnosti objektivního a pravdivého informování veřejnosti zůstat finančně soběstačná a nezávislá (Peterson et al. 1956, s. 74).

Stejně jako se v průběhu 20. století vyvíjely politické a mediální systémy i média samotná, tak i Čtyři teorie tisku postupně ztrácely svou platnost, na což reagovala řada dalších komunikačních a mediálních odborníků s upravenou či vlastní představou o normativních teoriích médií. Jedněmi z nich byli profesor komunikace z kalifornské univerzity Daniel C. Hallin a italský profesor Paolo Mancini, kteří v roce 2008 představili tři základní typy mediálních systémů. Ti se ve svém díle zaměřují, na rozdíl od Sieberta a spol., pouze na západní část Evropy a Severní Ameriku, tedy taková politická podnebí, které jsou do velké míry porovnatelná a kulturně jsou si vzájemně blízká. Na základě tohoto výběru pak určili modely polarizovaného pluralismu, demokraticko-korporativistický a liberální.

Do modelu polarizovaného pluralismu, také nazývaného model středomořský, zařazují Paolo Hallin a Daniel C. Mancini státy jižní Evropy, jmenovitě pak Portugalsko, Španělsko, Francii, Itálii a Řecko. Většina těchto zemí byla ještě v polovině 70. let 20. století pod vládou autoritářského režimu, proto tuto oblast autoři oddělují od zbytku západní Evropy jako „*region s odlišnou historickou zkušeností*“, jelikož na rozdíl od jiných států procházely politickou transformací směrem k liberální demokracii až na konci minulého století (Hallin et Mancini 2008, s. 117). Z důvodu tradice stranického tisku a výrazného politického pluralismu médií se v těchto zemích nikdy příliš nevyvinul tisk masový (komerční), což se odráží na jeho obecně nižších nákladech a významnou roli prostředníka komunikace zde postupně převzaly elektronická média. V rámci tohoto modelu nebývají nezvyklé ani vládní zásahy do fungování médií či úzké vazby jejich vlastníků na politickou elitu. Dále jsou typické i určitá omezení přístupu k veřejným informacím, genderová nevyváženost ve spotřebě mediálních obsahů a silná politizace témat, která jsou médií komunikována (Hallin et Mancini 2008, s. 167).

Model demokraticko-korporativistický, známý také pod označením severo/středoevropský, zahrnuje země Skandinávie, Beneluxu, Německa, Švýcarska a Rakouska. Paolo Hallin a Daniel C. Mancini vysledovali uvnitř mediálních systémů těchto států určitou vyváženost mezi zbylými dvěma pojmenovanými modely, která se projevuje přítomností masových komerčních médií se silným postavením na trhu i výrazným zastoupením

médií navázaných na politické subjekty. Ačkoliv zde historicky převažuje liberální přístup k fungování médií, jsou přítomny i určité podoby státních zásahů. Významnou roli ve vývoji tisku ve střední a severní Evropě, který se zde tradičně těší velikému zájmu, zastávala různá společenská uskupení ať už ve smyslu politickém nebo kulturním a náboženském. Ty se také svým aktivním zapojením do místních mediálních trhů značnou mírou podepsaly na existenci určitých úrovní politického pluralismu napříč zdejší mediální komunikací (Hallin et Mancini 2008, s. 121).

Třetím konceptem definovaným v rámci tohoto díla je model liberální neboli severoatlantický (také angloamerický) a spadají pod něj například Velká Británie, Spojené státy americké, Kanada a Irsko. Mediální trhy těchto zemí podle autorů procházely podobným vývojem na základě sdílené, přičemž právě z této doby pocházejí zdejší silně zakořeněné prvky, jako jsou instituce svobody projevu a omezování vládní moci. Komercializace médií v této oblasti proběhla již v průběhu 19. století, kdy se tisk institucionálně separoval od politických stran a jiných společenských hnutí, což však nutně neznamená, že lze místní média označit za politicky neutrální, přičemž úroveň politického pluralismu se u jednotlivých států liší, nejvýrazněji pak ve vztahu Velká Británie – USA. Autory je tento model považován za normativní ideál, a to také kvůli výrazné profesionalizaci novinářiny, minimálním podobám státních zásahů do fungování médií i významné tradici faktické žurnalistiky (Hallin et Mancini 2008, s. 270-271).

3.2 Mediální systém v ČR

Zařazení českého mediálního prostředí mezi tyto modely není zcela jednoznačné, přičemž podle autorů Jana Jiráka a Tomáše Trampoty (2008, s. 15-21) jednotlivé prvky ze všech zmíněných modelů protínají historický vývoj místního mediálního prostředí. Od konce 19. století byl vývoj českých médií srovnatelný se zeměmi z modelu demokraticko-korporativistického, a to vzhledem k existenci stranického tisku a také postupně se rozvíjejícího tisku masového, komerčního a bulvárního. Tento postup překazily události 20. století, převážně pak nově nastolený komunistický režim z jeho druhé poloviny, který uplatňoval v rámci mediálního systému spíše rysy porovnatelné s modelem polarizovaného pluralismu. Podobnost k tomuto modelu lze spatřovat i ve společenských změnách na konci století, kdy české země přecházely z nedemokratického uspořádání k liberální demokracii. Následovala výrazná komercializace tisku a médií v České republice, a i díky tomu má dle autorů nynější tuzemský

mediální systém nejbližší k modelu liberálnímu, ačkoliv na závěr své úvahy zmiňují, že „*veškeré údaje a závěry jsou spíše hypotetického charakteru*“ (Jiráček et Trampota 2008, s. 21) a pro upřesnění poznatků doporučují důkladnější přístup a výzkum.

3.3 Legislativní úprava vysílání v ČR

Vlády a jiné formy zákonné moci si dobře uvědomují silnou pozici médií ve společnosti a jejich vliv na její každodenní fungování. Proto se snaží menší či větší mírou v závislosti na politickém podnětí či mediálním systému (viz kapitoly výše) jejich činnosti vůči veřejnosti upravovat prostřednictvím zákonů a nařízení. V následujících odstavcích jsou detailněji rozebrány takové zákony České republiky, které úzce souvisí s tématem této práce.

Základním zákonem upravujícím proces vysílání v ČR je Zákon č. 231/2001 Sb., tedy Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. Ten se vztahuje k médiím, která vysílají televizní či rozhlasový signál, a definuje mj., kdo je vysílatel, jakým způsobem se uděluje licence k provozování vysílání a také práva a povinnosti vysílatele, které souvisí jak s obsahem programů, tak s užíváním reklamy či ochranou osobních práv dotčených subjektů, které jsou předmětem mediace. Zákon také zřizuje institut Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, tedy „*ústřední správní úřad, který vykonává státní správu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání*“ (RRTV). Rada má 13 členů, kteří jsou jmenováni předsedou vlády, a to na základě doporučení Poslanecké sněmovny, přičemž funkční období jednoho člena představuje 6 let. Mezi nejpodstatnější úlohy rady patří dozor nad dodržováním předpisů a monitoring obsahů ze strany licencovaných subjektů, dále udělování či odnímání této licence a také spolupráce se zákonodárnou mocí státu na podobě předpisů upravující mediální prostředí v ČR.

Jelikož se tato práce zabývá výzkumem vysílání České televize, je nutné zmínit i Zákon č. 483/1991 Sb., jmenovitě Zákon České národní rady o České televizi, který společně se Zákonem České národní rady o Českém rozhlasu defacto nechal vzniknout duálnímu mediálnímu systému ČR a veřejnoprávním médiím. Zákon o České televizi upravuje podobu jejího vysílání a definuje řadu povinností, které by měla veřejnoprávní televize splňovat. Mimo jiné se jedná o „*poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací*“ (Zákon č. 483/1991 Sb., čl. 2, bod 2a) nebo „*rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin*“ (Zákon č. 483/1991 Sb., čl. 2, bod 2d). I v rámci tohoto zákona je definován dozorcí orgán, tentokrát Rada České

televize složená z 15 zvolených členů, které vybírá a odvolává Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Mezi její hlavní úlohy patří jmenování a odvolávání generálního ředitele ČT, schvalování rozpočtu ČT a kontrola jeho správného využívání či dohlížení na plnění role média veřejné služby i dodržování zásad vyplývajících z Kodexu České televize. S činností České televize a veřejnoprávních médií obecně také souvisí Zákon č. 348/2005 Sb., v plném znění Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, který upravuje způsob spolufinancování provozu veřejnoprávních médií prostřednictvím koncesionářských poplatků ze strany veřejnosti za účelem omezení politické či ekonomické závislosti těchto subjektů.

Poslední vybraný zákon také úzce souvisí s tématem této diplomové práce, tedy výzkumem vysílání České televize v období přes volbami do PSP ČR. Konkrétně se jedná o Zákon č. 247/1995 Sb., celým názvem Zákon o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů. Ten se převážně svými nařízeními věnuje samotnému průběhu voleb, jejich organizaci, registraci voličů, volebním orgánům, roli ministerstev nebo činnosti Českého statistického úřadu. Zákon však směřuje svou pozornost i vůči veřejnoprávním médiím, kterým nakazuje vyhrazení 14 hodin z vysílacího času pro každý ve volbách kandidující politický subjekt (stranu, hnutí apod.), a to v období začínajícím 16 dní a končícím 2 dny před oficiálním začátkem voleb.

4 Objektivita

Objektivita je jedním z nejčastějších požadavků, které se ve spojitosti s normativním očekáváním chování médií objevují a častou oporu najde i v českých zákonech. Ty totiž podle Olgy Pouperové (2010, s. 190) „*ukládají provozovateli vysílání, aby poskytoval objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názoru*“. Tomu má dopomoci i „*zákonná povinnost oddělovat názory a hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru*“ (Pouperová 2010, s. 191). V této kapitole se lze seznámit s některými vybranými definicemi tohoto pojmu, stejně jako s koncepty objektivity od vybraných autorů či jejich kritikou.

4.1 Vývoj normativního požadavku objektivity

Na úvod je vhodné zmínit, že objektivita a obecný požadavek na její aplikování při tvorbě či přenosu mediálních sdělení není součástí zpravodajství od počátku, ale podle řady autorů se objevuje až s postupným vývojem v 19. a 20. století. Podle amerického historika

zaměřeného mj. na komunikaci Dana Schillera (1981, s.3) se na tomto trendu výrazně podílel trh a na něm participující komerční subjekty, které ve vztahu k médiím vystupují nejčastěji v roli zadavatele reklamy a za účelem co největšího zásahu veřejnosti vytvářely rostoucí tlak na výraznější názorovou heterogenost mediálních obsahů. Vlastimil Nečas se zmiňuje o tom, že „*termín objektivita zavedený zejména v americkém prostředí, zatímco v evropském kontextu je často artikulován prostřednictvím pojmů „nestrannosti“ a „vyváženosti“*“ (2022, 54).

Britský profesor žurnalistiky Brian McNair spatřoval vedle ekonomické otázky také další příčiny rostoucího důrazu na objektivitu médií, které začlenil pod oblasti filozofie či životního stylu a technologie. Z pohledu filozofického spojuje pojem objektivita se směrem tzv. pozitivismu, který Sociologický ústav Akademie věd České republiky popisuje jako filozofii postavenou na tvrzení, že „*vědecké poznání musí vycházet z toho, co je dané, skutečné a pozitivní...*“ a zároveň „*všechna tvrzení, která nejsou empiricky ověřitelná..., musí být odmítnuta jako metafyzická*“ (Solař 2018). McNair (2004, s. 69) v tomto ohledu dále tvrdil, že poznání „*absolutní pravdy*“ lze dosáhnout empirickým pozorováním bez ohledu na postavení pozorujícího vůči pozorovanému. Technologická sféra pak podle něj přispěla emancipaci objektivitu v médiích svými vynálezy fotografie a následně dalšími typy přenosů zvuku či obrazu, jelikož „*dokumentovala skutečnost nezprostředkovaným způsobem*“ (McNair 2004, s. 69).

4.2 Definice pojmu a koncepty objektivitu

Co se týče samotné definice pojmu, například pro Denise McQuaila (2016, s. 181) představuje objektivita „*určitou formu mediální praxe*“, jejíž podstatným prvkem je „*neutrální postoj k úloze sběru, zpracování a rozšiřování informací*“, přičemž vylučuje v rámci tohoto procesu jakékoliv „*postranní úmysly a skryté služby třetí straně*“. Dále přisuzuje k objektivitě úzkou spojitost s obecnými principy svobody, a ačkoliv má tento prvek a jeho požadovanou přítomnost v mediální sféře za značně rozšířený, lze podle McQuaila spatřovat určité rozdíly v chápání objektivitu a rozsahu jejího uplatňování. Samotný novinář, který hodlá tento dominantní typ očekávání naplnit, by měl podle McQuaila (2016, s. 181) splňovat následující vlastnosti: měl by oplývat racionalitou a logickým uvažováním, přičemž by se měl vyhnout tvorbě obsahu pod emocemi a také se má vyvarovat jakékoliv formě manipulace vůči konečným příjemcům.

McQuail ve své publikaci dále vyjmenovává základní kritéria, kterých by se měl autor

objektivního mediálního obsahu držet. Jedná se pak převážně o relevanci sdělení, jeho přesnost a také důvěryhodnost použitých zdrojů, jasné oddělení faktů od názorů, neutrální podobu znění a v případě referování o sporu je nutná vyváženost a nestrannost mezi jednotlivými stranami (McQuail 2016, s. 181).

Z pohledu studia médií a v tomto smyslu dodržování jednoho ze základních požadavků na tvorbu zpravodajských obsahů nabízí Tomáš Trampota dva základní významy. Zaprvé se jedná o objektivitu jako proces „*užívání faktů a zobrazování reality tak, aby co nejvíce korespondovalo s reálným stavem věcí*“ a zadruhé lze podle Trampoty na tento pojem nahlížet jako na „*soubor profesních postupů, které reportéři používají, aby produkovali výpovědi nárokující si vysokou míru pravdivosti*“ (Trampota, 2006, s. 144).

Americká socioložka Gaye Tuchmanová (1972, s. 661) pojmenovala tři faktory, které mají vliv na pojetí objektivitu ze strany novináře. Jedná se o formu, meziorganizační vztahy a obsah, přičemž formou jsou myšleny jednotlivé atributy zpravodajských postupů při tvorbě konkrétních mediálních sdělení jako jsou citace či odkazování, obsahem autorka myslí novinářovy představy o sociální realitě a její jednotlivé prvky, které považuje za samozřejmé, což také souvisí s jeho zkušenostmi z mimoorganizační úrovně, které se výrazně na zvolených postupech a chápání určitých problematik ze strany novináře projevují.

Tématem zpravodajské objektivitu se v rámci svého života hlouběji zabýval i švédský profesor Jörgen Westerståhl. Ten v roce 1983 představil vlastní pojetí této problematiky, kterou rozdělil na dvě základní části – faktičnost (factuality) a nestrannost (impartiality), přičemž k těmto faktorům přisoudil ještě další atributy: pravdu (truth) a relevanci (relevance) zařadil k faktičnosti a pod nestrannost zahrnul ještě vyváženost (balance) a neutrální prezentaci (neutral presentation) (Westerståhl 1983, s. 405).

Atribut pravdy či pravdivosti je z pohledu zkoumání úrovně objektivitu daného sdělení soustředěný na jeho faktickou a věcnou stránku, tzn. zdali se přenášená informace co nejvíce přibližuje reálné události. Pojem relevance poté zahrnuje rozsah informací i přítomnost dostatečného počtu zainteresovaných subjektů v konkrétním mediálním obsahu, míru jejich významu ve spojení s daným tématem a také zohledňuje míru přínosu či užitečnosti celého sdělení vůči konečným příjemcům (Trampota 2006, s. 145-146).

Podle Denise McQuaila vyváženost z Westerståhlova schématu odkazuje na stejný prostor věnovaný všem zainteresovaným stranám sporu či názorům a pohledům na komunikovaný děj či téma, přičemž co největší míry nestrannosti mediálního obsahu novinář

dosáhne v kombinaci s jeho neutrálním prezentováním. McQuail (2010, s. 174) dále dodává, že na rozdíl od atributu faktičnosti není nestrannost nutnou součástí objektivitu, jelikož předpokládá existenci názorové rozmanitosti zprostředkovatelů (např. stranický tisk), kteří nabízejí pohledy na vytěžovaný předmět z různých stran.

4.3 Odstupňovaná rovnost, relevance a mocenský bonus

V ohledu kvantitativního přístupu k měření nestrannosti, což je součástí i v této práci popisovaného výzkumu, je podle Jana Křečka „základním východiskem pro posuzování nestrannosti koncept rovnosti, tedy normativní požadavek, podle něž mají všichni aktéři stejný prostor nebo alespoň stejnou možnost přístupu do vysílání“ (Křeček 2022, s. 112). V praxi jsou pak podle něj aplikovatelné tři různé přístupy, a to rovnost minimální, absolutní a odstupňovaná, přičemž první typ předpokládá alespoň nějaký věnovaný prostor pro všechny aktéry účastnících se voleb, absolutní rovnost vyžaduje pro každý subjekt rovný podíl na prostoru a rovnost odstupňovaná „je realizovaná spíše v souvislosti se zavedenějšími politickými aktéry a předjímá požadavek na posouzení jejich „významu“ či „zastoupení“ (Křeček 2022, s. 117). Jistá relevance subjektu, na kterou se poslední zmíněný druh nestrannosti odkazuje, může být při své konkrétně aplikovatelné definici značně problematickým prvkem, jelikož neexistuje jedno správné a všeobecně aplikovatelné řešení, které by v plné míře společenskou relevanci subjektu definovalo, aby se následně její pomocí prokazatelným způsobem mohla poměřovat objektivně odstupňovaný přístup médií. Podle Křečka je „relevanci strany nebo kandidáta možné vyčíslit různými způsoby: počtem mandátů v zákonodárných orgánech, procentuálním ziskem ve volbách, délkou působení na politické scéně nebo přímo ve vládě apod.“ (Křeček 2022, s. 122).

S tímto chováním médií obecně souvisí i jejich přístup k výběru zpráv a jejich obsahu, který zprostředkují svým konečným příjemcům. Ty se totiž v rámci tohoto procesu řídí řadou faktorů, jež jsou v odborných mediálních kruzích často označovány jako zpravodajské hodnoty. Doktorka Irena Reifová je ve své publikaci Slovník mediální komunikace popisuje jako „vlastnosti extramediální události, které určují pravděpodobnost toho, zda bude událost převedena na zprávu a dále jako taková mediovaná“ (2004, s. 76). Jedněmi z často odborníky zmiňovaných rysů události, které následně přispívají k jejímu převedení do formy mediované zprávy, je určitá míra její relevance a vazeb na mocenské orgány. Například norští mediální vědci Johan Galtung a Marie Holmboe Rugeová ve své práci publikované v roce 1965

zabývající se analýzou zahraničního zpravodajství, definovali celkem 12 hlavních faktorů a několik navazujících podfaktorů, které se podle nich významným způsobem podílejí na procesu zařazení dané události mezi komunikované zprávy. Mezi těmito hodnotami zmiňují i prvek významnosti (meaningfulness), ke kterému zařazují ještě doplňující vlastnost relevance a také samotný faktor vazby události k elitním osobám (reference to elite people) (Galtung et Rugeová, 1965, s. 70-71). V roce 2001 vydali revizi k tomuto seznamu zpravodajských hodnot britští akademici Tony Harcup a Deirdre O’Neillová, kteří se ve svém výzkumu zabývali analýzou zpravodajství britského tisku a kteří hned jako první faktor definovali jako mocenské elity (the power elite), tedy „*příběhy týkající se mocných jednotlivců, organizací nebo institucí*“ (2001, s. 279). Toto uvažování médií a jejich pracovníků při tvorbě zpravodajského obsahu tak zpravidla vede k určité struktuře zpráv, které má tendenci preferovat takové informace a události, které jsou spjaty se subjekty ve vládnoucích pozicích, tedy například i vládnoucími politickými stranami a jejich představiteli.

V podobném duchu se vyjadřuje i samotná Česká televize, která před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2021 zveřejnila pravidla ohledně souvisejícího předvolebního a volebního vysílání. Zde se zmiňuje nejprve o vztahu relevance a vyváženosti, a to ve smyslu, že „*časový prostor, který je dán jednotlivým politickým stranám a hnutím, musí být ve svém celku vyvážený*“, přičemž „*vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti, odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie*“ (Česká televize 2021, s. 2). V dalším bodě pak ještě dodává, že takto odstupňovaná rovnost při stanovování časového prostoru věnovaného představitelům konkrétních stran, hnutí či volebních koalic se týká zejména vysílání zpravodajských či publicistických pořadů, a že daný postup „*bude úměrný politickému a společenskému významu jednotlivých kandidujících subjektů*“ (Česká televize 2021, s. 3). Ve stejném textu je také vyjádřena potřeba „*zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný*“ (Česká televize 2021, s. 4). Na základě vlastní empirické zkušenosti Jan Křeček dodává, že v této spojitosti se projevuje „*zjevná preference bývalých vládních stran (toho času v opozici) oproti stranám bez minulého vládního angažmá*“, přičemž zdroj tohoto chování shledává ve vlivu novinářských rutin a dalších forem stranění vyplývajících převážně z osobnostní roviny členů redakce (Křeček 2022, 149).

S výše uvedenými fenomény při výzkumu objektivitě se pojí i například teorie tzv. mocenského bonusu. Jan Křeček ve své polemice ohledně mocenského bonusu shrnuje, že

„výkon moci s sebou nutně nese zvýšenou míru mediální prezentace“, na což je podle něj nutné při interpretaci dat ohledně pozornosti médií vůči jednotlivým subjektům pamatovat (Křeček 2018, 102). Dánští profesori Claes de Vreese a Erik Albaek popisují mocenský bonus jako vztah mezi politickou mocí subjektu a mediální pozorností jemu věnovanému, přičemž v něm platí, že čím silnější politickou pozici daný subjekt zastává, tím větší pozornost ze strany médií se mu dostává (2011, s. 265). Z toho dále podle autorů vyplývá, že „politická struktura každé země a její vnitřní rozložení moci mají důsledky pro mediální pozornost, které se dostává různým politickým aktérům: Čím nerovnoměrněji je moc rozdělena například mezi vládou a opozicí, tím nerovnoměrněji bude pozornost médií rozdělena mezi těmito politickými aktéry“ (de Vreese et Albaek 2011, s. 265).

Jejich dánští kolegové Christoffer Green-Pedersen, Peter B. Mortensen a Gunnar Thesen vnímají míru aplikování mocenského bonusu jako vyústění snahy novinářů vyvážit dvě částečně protichůdné normy. První z nich je role médií jako tzv. hlídacího psa, která spočívá v zaměření na společenské problémy s důrazem na odpovědnost stávajících představitelů vlády, s čímž se také úzce váže odpovídající forma a objem jim věnované mediální pozornosti (Green-Pedersen, Mortensen et Thesen 2017, s. 132). Za druhé je to pak obecný požadavek na objektivní a nestrannou žurnalistiku, který naopak po médiích vyžaduje, aby daná pozornost byla rovnoměrně věnována oběma stranám politického konfliktu (Green-Pedersen, Mortensen et Thesen 2017, s. 132). Vztah těchto dvou úhlů pohledu pak podle autorů závisí na konkrétním politickém kontextu, přičemž například v období konání voleb se očekává, že média budou pokrytí volebního souboje vyvažovat stejným prostorem pro všechny zainteresované strany, což by mělo vést ke snížení aplikace mocenského bonusu (Green-Pedersen, Mortensen et Thesen 2017, s. 132).

4.4 Kritika objektivity

V závislosti na často obtížně uchopitelném pojetí tohoto normativního požadavku a diskutabilní proveditelnosti všech jejích dílčích složek ze strany tvůrce zpravodajského obsahu, je řadou odborníků koncept objektivity zpochybňován. Nejčastěji se v souvislosti s takto vyjádřenými obavami objevuje označování objektivity jako „nedosažitelného ideálu“ (Reifová 2004, s. 197).

Již v době, kdy se začala objektivita v mediálních systémech převážně demokratických režimů teprve formovat, čelil tento princip novinářské profese kritice. Například na začátku 20.

století byl marxistickou teorií v souvislosti s objektivitou médií odmítnut jeden z jejích základních prvků, a to konkrétně existence žurnalistické absolutní pravdy. Roli zde podle této ideologie hrají třídní rozdíly v rámci společnosti, které jejich jednotlivé zástupce z řad novinářů staví do rozdílných perspektiv vnímání světa a tím výrazně narušují jejich schopnosti dosáhnout univerzálně objektivního sdělení. Diskuse nad platností objektivitu není však historicky pouze předmětem politických střetů různě pojatých mediálních systémů, naopak své pochyby nad její udržitelností vyjadřuje řada autorů napříč různými uspořádáními. Podobně se totiž vyjadřuje například Tomáš Trampota (2006, s. 147), který považuje objektivitu zpravodajství vždy za relativní, a to vzhledem k jisté míře tendenčnosti tvůrce obsahu, která pramení z jeho historického, sociálního či ekonomického a kulturního kontextu.

Denis McQuail se ve své kritice zaměřuje na jednotlivé složky objektivitu, u kterých ve větší míře nepředpokládá jejich reálné naplnění. Atribut relevance a jeho téměř nemožná obecná aplikace znovu souvisí s různě situovaným uchopením hodnot na straně novináře (médiá) a jeho často rozsáhlého a různorodého publika, přičemž již související výběr konkrétních události k následné mediaci je často základním rozporem ve schopnosti média tuto zásadu dodržovat. Nestrannost pak McQuail (2016, s. 116-117) považuje za téměř nedosažitelnou především proto, že „*neutrální pozice není přirozená...nemluvě o potřebě získávat zájem a pozornost publika*“.

Americký profesor Theodor L. Glasser spojuje s požadavkem objektivitu větší míru zodpovědnosti na straně novináře vůči subjektu, o kterém ve svém sdělení referuje, což má za následek mj. oslabení společenské pozice média jakožto opoziční a kontrolující síly vůči establishmentu a vládnoucí elitě. Důraz na objektivitu dle Glassera (1984, s. 15) také brání novináři v práci s větším podílem kreativity a představivosti, čímž dochází i ke transformaci žurnalistiky jako takové směrem k nevášnivému a mechanickému procesu.

Velká míra zodpovědnosti médií následně podle jiného pohledu vyústuje ve větší alibismus a přenesení její tíhy na třetí strany. Gaye Tuchmanová (1972, s. 662) uvažuje nad pojmem objektivitu jako nad souborem rutinních postupů zahrnující používání formálních složek jako jsou uvozovky či odkazování na zdroje, které používá konkrétní novinář jako součást „strategického rituálu“, za účelem vlastní ochrany před pochybením a následnou kritikou.

Nad aktuální platností požadavku objektivitu médií ze strany veřejnosti se zamýšlí polský novinář a publicista Piotr Legutko. Ten si všimá, že značná část společnosti používá média

jakožto prostředky pro utvrzení vlastních názorů a pohledů na svět, přičemž pro ně mají smysl jen taková sdělení, která svým vyzněním s těmito přesvědčeními korespondují (Legutko 2012).

5 Předpojatost

V souvislosti s požadavkem na zpravodajskou objektivitu jsou často zmiňovány i formy chování médií, které brání jeho naplnění. Jedním z nich je také tzv. předpojatost, s jejímiž definicemi a uchopením od vybraných autorů se lze seznámit v následujících odstavcích této kapitoly.

Předpojatost, nebo také z anglického jazyka používaný výraz *bias*, je podle autorů Grameho Burtona a Jana Jiráka (2001, s. 299) „*deformace v mediální reprezentaci, způsobená vědomým deformováním sdělení, nevědomovaným pomíjením nějakého aspektu, hodnotovou orientací podavatele nebo vzájemnou inspirací médií*“. Dodávají však, že samotné určení a orientace v pojmu je značně problematickou záležitostí, jelikož mediální obsah samotný se jen složitě přibližuje k neutrálnímu vyznění, a to převážně z důvodu dobového, kulturního a hodnotového kontextu, v rámci kterého jednotliví autoři i média jako celky participují. Určitou formu předpojatosti při tvorbě zpravodajského obsahu považují autoři za nevyhnutelnou (Burton a Jiráka 2001, s. 300).

Britský profesor komunikace Barrie Gunter (1997, s. 12-13) se v jednom ze svých děl věnuje zkoumání nestrannosti a předpojatosti v rámci televizního vysílání zpravodajství, a to tím způsobem, že vybírá konkrétní obsahy kritizované třetími stranami z nedostatku objektivitu a podrobuje je vlastní analýze. Na základě této činnosti si mimo jiné všímá, že samotná předpojatost začíná již v momentě provádění sběru a navazující selekci informací pro následnou mediaci, které často reflektuje základní hodnotové postoje novináře i jeho publika. Při vlastním výzkumu se pak setkával s kritikou a poukázáním na předpojatost sdělení většinou jen tehdy, kdy dané vyznění nekorespondovalo s názorovým nastavením na straně příjemců (Gunter 1997, s. 13).

V tomto ohledu se také vyjadřuje americký profesor William David Sloan (2007, s. 4), který tvrdí, že „*většina z nás má tendenci hodnotit mediální zaujatost ze své vlastní perspektivy – ze své vlastní zaujatosti*“, přičemž ve chvíli, kdy se zněním daného sdělení jako jeho příjemce souhlasíme, máme tendenci jej považovat za správné a objektivní a v opačných případech pak za předpojaté. Sloan ve své publikaci také definuje řadu typických charakteristik předpojatého mediálního obsahu, mezi které řadí například zaujatost, jednostrannost, nevyvážený výběr a

prezentaci, temperamentní a emocionální přístup, personalizovaný úsudek či predispozici a preferenci (Sloan 2007, s. 6).

Americký profesor Robert Matthew Entman (2007, s. 163) nachází pro předpojatost tři různé roviny, z kterých lze tento pojem chápat. Nejprve vnímá předpojatost jako formu zkreslení událostí (distortion bias) ze strany daného zpravodajského média, které tímto způsobem upravuje realitu a její podobu ve svém sdělení falšuje. Dále pojmenovává tzv. obsahovou předpojatost (content bias), která se vztahuje k nevyváženému zpravodajství a upřednostňování jedné strany před druhou, zejména pak při referenci například o politickém konfliktu. Třetím druhem předpojatosti je zaujatost novináře při tvorbě sdělení (decision-making bias), která se váže k jeho osobní motivaci a uvažováním nad daným tématem.

Podle Denise McQuaila (2010, s. 198) patří mezi nejčastější formy zaujatosti ve zpravodajském obsahu zkreslování reality, poskytování negativního obrazu o menšinách či zlehčování role žen ve společnosti, případně upřednostňování konkrétní politické strany nebo ideologie obecně. Ve své starší publikaci se věnuje předpojatosti hlouběji a přichází i s její koncepcí, ze které je patrné, že forma mediální předpojatosti může být otevřená (open) nebo skrytá (hidden) a zároveň úmyslná (intended) nebo neúmyslná (unintended). V návaznosti na tyto znaky pak určil konkrétní podoby předpojatosti, mezi které uvedl zaujatost (partisanship) jako předpojatost otevřenou a zamýšlenou, propagandu jako předpojatost skrytou a zamýšlenou, nevědomou zaujatost jako předpojatost otevřenou a nezamýšlenou a také ideologii jako předpojatost skrytou a nezamýšlenou (McQuail 1992, s. 193). Celé schéma konceptu zmíněného McQuailem si lze prohlédnout v přiložené tabulce č. 1.

	Otevřená	Skrytá
Zamýšlená	Zaujatost (Partisanship)	Propaganda
Nezamýšlená	Nevědomá zaujatost (Unwitting bias)	Ideologie

Tabulka č. 1: Schéma zpravodajské předpojatosti dle Denise McQuaila (1992, s. 193).

Profesoři a autoři z amerických univerzit Dave D'Alessio a Mike Allen (2000) prováděli metaanalýzu dat výzkumů zaměřených na předpojatost médií v rámci prezidentských volebních kampaní od roku 1948 a na základě takto získaných dat určili tři základní typy nejčastěji

užívaných forem předpojatosti. Prvním z nich je předpojatost ve fázi proces výběru informací vpuštěných do mediálního sdělení, v originále gatekeeping bias, která se projevuje při selekci událostí a informací, které se následně mají či naopak nemají stát součástí mediálního obsahu. Druhý nejčastěji vyskytující se druh předpojatosti ve zkoumaných analýzách označili autoři jako předpojatost pokrytí a váže se k objemu mediálního prostoru, který je jednotlivým stranám určitého konfliktu, v tomto případě politickém, věnován. Posledním autory pojmenovaným typem předpojatosti je názorová předpojatost. Ta se pak v rámci konkrétních sdělení projevuje přítomností vlastních názorů a subjektivního postoje k problematice ze strany novináře, což často následně vede k užívání hodnotících výrazů a dělení jednotlivých složek rozebíraného tématu na pozitivní a negativní (D'Alessio et Allen 2000, s. 133-135).

6 Tematická agenda

Jedním z předmětů zkoumání této práce bude i tematická agenda, se kterou redakce České televize ve sledovaném vzorku pořadů jednotlivé kandidující subjekty spojovala, a to převážně prostřednictvím prostoru k vyjádření, který byl stranám a hnutím v daných kontextech věnován.

S touto problematikou se v kruzích mediálních studií úzce váže teorie nastolování agendy (agenda setting), kterou poprvé definovali v rámci svého výzkumu zabývajícím se mediálním pokrytím americké prezidentské volební kampaně v roce 1968 Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw. Ti nastolování agendy popisují jako proces, kdy „*masmédia vnucují pozornost určitým otázkám, vytvářejí veřejný obraz politických osobností a neustále předkládají předměty, které naznačují, o čem by jedinci v mase měli přemýšlet, o čem vědět, o čem mít pocity*“ (McCombs et Shaw 1972, s. 177). V závěru shrnujícím poznatky z analýzy pak na základě výsledků dotazníkového šetření konstatovali, že média měla na úsudky voličů ohledně důležitosti jednotlivých témat kampaně značný vliv (McCombs et Shaw 1968, s. 180). Tato teorie tak pracuje s myšlenkou, že mediální sdělení působí na příjemce mj. tím, že je vystavují jen určité škále témat, která jsou následně díky své přítomnosti napříč mediálním prostředím vnímána na straně publika za důležitá, což se projevuje převážně v delším časovém horizontu, a tak se jedná o jeden z dlouhodobých účinků médií (Trampota 2006, s. 112). Americký politolog Bernard Cecil Cohen se v ohledu schopností médií určovat agendu, a tedy i předmět navazující společenské diskuse takto: „*Zpravodajská média možná nemohou lidem s úspěchem sdělit, co si mají myslet, jsou ovšem mimořádně úspěšná ve sdělování svým čtenářům,*

na co mají myslet“ (Cohen 1963, s.13).

V roce 1996 američtí vysokoškolští profesori v oboru mediální komunikace Everett Rogers a James W. Dearing specifikovali tři jednotlivé kategorie agend, které se vzájemně prolínají a ze kterých zároveň vycházejí odlišné výzkumné tradice, přičemž se konkrétně jedná o agendu mediální, veřejnou a politickou (Dearing et Rogers 1996, 5-6). Za klíčový parametr v rámci ověřování relevance daného tématu pak považují význačnost (salience), přičemž primárním cílem prováděných analýz bývá zjištění její míry u konkrétních problematik, sledování změn stupně význačnosti daného tématu i pátrání po důvodech, proč k těmto změnám dochází (Dearing et Rogers 1996, 5-6). Tomáš Trampota mluví v této souvislosti ještě o intermediální agendě, tedy sklonu médií „*přebírat témata jiných médií*“, přičemž dále výzkumy tematické agendy a jejího nastolování rozděluje dle časového pokrytí na hierarchické studie zabývající se analýzou konkrétní agendy ve specifikovaném časovém úseku a dále na dlouhodobé studie, které se naopak zabývají proměnou intenzity mediaci různých agend v rámci delšího časového horizontu (Trampota 2006, s.113-114).

B. Praktická část

7 Metodologie

V této části práce se lze nejprve seznámit s uchopením výzkumu, jeho cíli, zvolenou metodologií, výzkumnými otázkami, zkoumaným souborem obsahů či jednotlivými sledovanými proměnnými. V druhé fázi je možné získat informace o průběhu analýzy a samotných datech, která byla prostřednictvím aplikované metody načerpána, a která tak následně sloužila i jako zdroj pro odpovědi na položené výzkumné otázky.

7.1 Cíl a struktura výzkumu

Primárním cílem této práce je zjistit, do jaké míry Česká televize v rámci svého vysílání před volbami do Poslanecké sněmovny na podzim 2021 naplňovala normativní očekávání, která jsou na ni ze strany odborné i široké veřejnosti kladena, a to v souvislosti s blížícím se termínem parlamentních voleb a s ním spojeným politickým bojem o hlasy voličů. Tyto nároky veřejnosti se nejčastěji projevují v podobě požadavků na zprostředkování objektivních a vyvážených informací, přičemž svou oporu mohou nalézt jak v zákonech, tak i interních předpisech. Například v práci již zmiňovaný Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání (3.3 Legislativní úpravy vysílání) hovoří ve své části věnované obsahu programů o tom, že „*provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů*“, přičemž „*názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru*“. Etický kodex novináře, tedy soubor psaných norem vydaný Syndikátem českých novinářů v roce 1998, zdůrazňuje, že „*občan má právo na objektivní obraz skutečnosti*“ a v tomto ohledu je novinář mimo jiné povinen „*dbát na rozlišování faktů od osobních názorů*“ (Syndikát českých novinářů 1998).

Detailněji je problematika objektivity médií v rámci této práce rozebrána v kapitole č. 4, kde se lze seznámit s jejími definicemi i koncepty od řady autorů. Pro samotný výzkum je pak nejpodstatnější uchopení objektivity ze strany Jörgena Westerståhla, jenž přichází s rozdělením tohoto pojmu na další veličiny, mezi které řadí faktičnost a nestrannost (1983). Právě dodržování zásad nestrannosti ve vysílání České televize ve sledovaném období představuje pro tuto práci klíčový předmět analýzy, přičemž konkrétně se jedná o kritéria vyváženosti a neutrality, které Westerståhl pod nestrannost zahrnuje.

Mírou aplikované vyváženosti se bude práce zabývat formou analyzování prostoru, který dostaly jednotlivé politické subjekty ve vysílání ČT, ať už se jedná o četnost nebo časový rozsah jejich promluv, které veřejnoprávní televize ve zkoumaných příspěvcích zprostředkovala. Neutralita pak bude sledována převážně na základě přítomnosti hodnotících soudů v publikovaných výpovědích členů redakce České televize směřujících vůči politickým uskupením nebo jejich jednotlivým zástupcům.

Kromě dodržováním vytyčených principů objektivit ze strany ČT se bude následující výzkum zabývat i tematickým zasazením analyzovaných příspěvků. Zajímat jej bude nejen s jakou četností Česká televize ve své zpravodajské relaci informovala o volební tématice, ale také s jakou agendou nejčastěji spojovala konkrétní politické subjekty či individuální politiky.

7.2 Obsahová analýza

Za účelem dosažení vytyčených cílů analytické části této diplomové práce bude aplikovaná metoda kvantitativní obsahové analýzy. Tu německý profesor komunikace a mediálních studií Helmut Scherer definuje jako metodu „*pro systematický a intersubjektivně ověřitelný popis komunikačních obsahů, vycházející z vědecky podloženého kladení otázek*“, přičemž je pro tento přístup k analyzování obsahů charakteristická práce s velkým množstvím strukturovaných dat se značnou možností jejich následné ověřitelnosti (Scherer in Schulz et Reifová 2004, s. 29-30).

Američtí profesori zabývající se masovou komunikací a jejím zkoumáním Roger Wimmer a Joseph Dominick (1994) pojmenovali jednotlivé kroky, které mají vést ke správnému použití obsahové analýzy mediálních sdělení. Jedná se o formulaci výzkumných otázek a hypotéz, definici zkoumaného souboru populace a následnou selekci jemu odpovídajícímu vzorku, výběr a definici základní jednotky výzkumu, konstrukci analyzovaných kategorií obsahu, vytvoření systému kvantifikace, zaškolení účastníků se kódovačů, provedení pilotního výzkumu, kódování obsahu, analýza nasbíraných dat a vyvození závěrů (Wimmer et Dominick 1994, s. 167-168).

Podle doktora Tomáše Trampoty a Martiny Vojtěchovské (2010) představuje elementární princip kvantitativní obsahové analýzy tvorba obsahových kategorií jednotlivých proměnných, které mají zahrnovat konkrétní hodnoty získané provedením výzkumu. Základní analyzovaný prvek celého zkoumaného vzorku označují jako tzv. kódovací jednotku, přičemž vysledované proměnné atributy v rámci daného obsahu jsou zaznamenány do tzv. kódovací

knihy a celý proces takto zpracovaného mediálního obsahu je nazýván kódování (Trampota et Vojtěchovská 2010, s. 106).

Mezi pozitivní vlastnosti této metody zkoumání mediálních obsahů se řadí převážně přesnost výzkumu přinášejícího hlavně číselná data, která mohou být relativně nezávislá na samotné osobě provádějící analýzu, získané výsledky mohou být jednoduše ověřitelné na základě opětovného zkoumání při aplikování stejných postupů a také je lze často zobecnit na větší část populace (Hendl 2016, s. 45). Za její hlavní slabiny a nedostatky je pak považována absence kontextu, který by více objasnil pozadí získaných dat, na které kvantitativní výzkum snižuje analyzovanou skutečnost a také vliv osoby výzkumníka, který se projevuje převážně v podobě tvorby systému kategorií proměnných, což značným způsobem dopadá na podobu výsledků (Trampota et Vojtěchovská 2010, s. 110).

Při sestavování jednotlivých částí výzkumu se tato práce inspirovala u řady analýz, na které tematicky i metodologicky navazuje. Jedná se převážně o takové výzkumy, které byly provedeny na základě zadání Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, která se monitoringem dodržování zásad předvolebního vysílání v souladu se svou činností zabývá. Konkrétně se jedná o výzkum agentury FOCUS (Centrum pro sociální a marketingovou analýzy, spol. s.r.o.), který se nejprve zaměřil na vysílání programů České televize před volbami do zastupitelstev obcí a do Senátu PČR v roce 2018 a v druhém případě pak na vysílání vybraných pořadů České televize i Českého rozhlasu v období před parlamentními volbami v říjnu 2017. Dále se jedná o výzkum provedený Centrem pro mediální studia (CEMES) zabývající se vysíláním ČT a ČRo v období před volbami do zastupitelstev krajů a Senátu PČR 2016. Analýza agentury FOCUS zveřejněná v roce 2018 pak představovala nejzásadnější zdroj inspirace při skladbě výzkumných otázek a na ně navazujících sledovaných proměnných a jejich hodnot.

Ačkoliv všechny tyto zmíněné analýzy byly provedeny zapojením jak kvantitativních, tak částečně i kvalitativních postupů výzkumu, pro účely této diplomové práce bylo pracováno pouze s jejich kvantitativní částí, která ve všech případech představovala nejzásadnější složku bádání. Tímto způsobem docházelo ke zkoumání otázek spojených převážně s problematikou objektivity a jejich jednotlivých principů, ať už se jedná o celkový počet a stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů nebo výskyt hodnotících prvků ze strany moderátorů a jiných novinářů zaměstnaných Českou televizí a v neposlední řadě byla takto provedena i analýza témat, kterým se sledované pořady věnovaly.

7.3 Analyzovaný soubor obsahů a kódovací jednotka

Pro účely následující kvantitativní obsahové analýzy zabývající se předvolebním vysíláním České televize bude do zkoumaného vzorku obsahů zahrnuta její hlavní zpravodajské relace Události a také diskusní pořady věnované předvolební konfrontaci kandidátů pod názvem Předvolební debata a Superdebata. Sledované období zařazené do výzkumu představuje 1 měsíc před konáním parlamentních voleb, konkrétně se jedná o časový úsek od 7. září 2021 do 7. října 2021, přičemž analýze podléhají veškeré díly výše uvedených pořadů, které se v rámci této doby objevily na obrazovkách ČT.

Jelikož se jedná o dva žánrově odlišné typy pořadů, které podléhají obsahovému zkoumání, byly v rámci operacionalizace výzkumu zvoleny dvě různé analytické a kódovací jednotky. V případě pořadu Události se jedná o takový zvukový a obrazový příspěvek, který bývá tematicky ucelen, samostatně uveden a zřetelně oddělen od zbytku příspěvků v rámci pořadu a zároveň je v něm dáván prostor k promluvám konkrétním zástupcům politických subjektů kandidujících v parlamentních volbách na podzim 2021. U analýzy série Předvolební debata či jejího závěrečného dílu Superdebata představuje kódovací jednotku každý samostatně položený dotaz či poznámka ze strany moderátora debaty, po které následovala související odpověď či reakce ze strany respondenta – politického hosta debaty, případně jakákoliv další promluva ze strany politického hosta debaty, a to i pokud jí přímo nepředcházela žádná otázka moderátora. Zpravidla se jedná se o bezprostřední reakce na promluvy dalších hostů. Hlavní inspirací pro tento postup při určování kódovacích jednotek byl výzkum vypracovaný agenturou FOCUS.

Jako zdroj celého vzorku obsahů poslouží veřejný online archiv pořadů České televize, který veřejnoprávní médium zpřístupňuje na svých webových stránkách www.ceskatelevize.cz.

7.4 Výzkumné otázky

Jak z výše stanoveného cíle této práce vyplývá, hlavní výzkumná otázka této diplomové se zabývá tím, zda Česká televize ve vysílání vybraných pořadů v období jednoho měsíce před konáním parlamentních voleb splňovala související normativní očekávání? Aby mohl být takto obecně položený dotaz zodpovězen, je nutné i za účelem detailnější strukturalizace výzkumu klást i specifitější výzkumné otázky, které vyplývají z definovaných teoretických východisek této práce i již provedených výzkumů, převážně pak toho, který byl v roce 2018 vyhotoven agenturou FOCUS.

V případě analýzy Českou televizí věnovaného prostoru jednotlivým kandidujícím subjektům za účelem ověření dodržování principu vyváženosti v rámci sledovaných pořadů, se výzkum zaměří na věnovaný prostor k promluvám kandidujících subjektů, a to jak z pohledu jejich rozsahu, tak i jejich četnosti. Právě porovnání prostoru či času věnovaného k vyjádření jednotlivým stranám či názorům je nejčastější způsob ověřování, zda dané médium dodržuje požadavek vyváženosti. (Trampota et Vojtěchovská 2010, s. 132-133).

Ohledně promluv v rámci sledovaných příspěvků pořadu Události bude výzkum zaměřen i na další typy mluvčích, kteří nezapadají do kategorie zástupců politických subjektů kandidujících v parlamentních volbách. Práce bude sledovat i konkrétní politiky a prostor, který v obou zkoumaných pořadech dostali k vyjádření. V této souvislosti byly definovány následující výzkumné otázky vztahujícím se k jednotlivým typům pořadů, které jsou předmětem zkoumání.

Zpravodajství:

- VO1: Kolik prostoru k vyjádření a s jakou četností dostaly jednotlivé politické subjekty v rámci zpravodajství ČT?
- VO2: Kteří konkrétní představitelé politických subjektů dostali nejvíce prostoru k vyjádření v rámci zpravodajství ČT?
- VO3: Jaký typ mluvčích z řad nekandujících subjektů dostával v rámci sledovaných příspěvcích zpravodajství ČT nejčastěji prostor k promluvám?

Předvolební debaty:

- VO4: Kolik prostoru k vyjádření dostaly jednotlivé politické subjekty v rámci předvolebních debat na ČT?
- VO5: Kteří konkrétní představitelé politických subjektů dostali nejvíce prostoru k vyjádření v rámci předvolebních debat na ČT?

Další sada výzkumných otázek se zaměří na druhý faktor objektivity definovaný Westerståhlem, a to na neutralitu. Denis McQuail tvrdí, že neutrality mediálního obsahu lze dosáhnout pouze ve chvíli, kdy ze strany jeho autora dochází k „*oddělení faktů od názorů a vyhnutí se hodnotovým soudům nebo emotivním výrazům či obrazům*“ (2009, s. 369).

V rámci analýzy předvolebního vysílání zpravodajství České televize a konkrétně jednotlivých promluv ze strany zástupců veřejnoprávní televize o politických subjektech bude

prováděný výzkum sledovat přítomnost hodnocení a expresivních výrazů, jejichž přítomnost v mediálním obsahu zpravidla vede k porušení objektivitu sdělení, a naopak přispívá k jeho předpojatosti (Sloan 2007). Samotné výzkumné otázky jsou formulovány za účelem zjištění výskytu výše uvedených prvků porušujících principy neutrality ze strany novinářů ČT, které následně vedou k formám favorizace a defavorizace určitých politických stran a hnutí.

U předvolebních debat se bude tato část výzkumu zabývat dotazy moderátora směřovanými vůči jednotlivým zástupcům politických stran, přičemž se pokusí rozlišit jejich valenci. Konkrétně zda se jedná o neutrálně položenou otázku, vstřícný dotaz, který nahrává svým podáním na pozitivně vnímatelnou odpověď ze strany daného politika, nebo o kritický dotaz či tvrzení moderátora, které má naopak tendenci zpochybnit stanovisko strany či ji jinak v očích diváka poškodit. Tento přístup byl zvolen na základě výzkumu agentury FOCUS.

Zpravodajství:

- VO6: V jaké míře se ve vysílání zpravodajství České televize objevovalo hodnocení kandidujících politických subjektů nebo jejich jednotlivých představitelů ze strany novinářů ČT?

Předvolební debaty:

- VO7: Jakou převažující valenci měly dotazy moderátorů předvolebních debat České televize vůči jednotlivým představitelům politických stran?

Poslední dílčí cíl této práce, z něž vycházejí následující výzkumné otázky, představuje zjištění, jaké tematické agendě se Česká televize ve sledovaných pořadech v souvislosti s kandidujícími subjekty před volbami nejvíce věnovala. V případě zpravodajství bude zkoumán nejen výskyt volební agendy v jednotlivých příspěvcích, ale také další komunikovaná témata a jejich reprezentovaná spojitost s konkrétními politickými stranami.

U vysílaných debat bude obsahovou analýzou zjišťováno kromě tematické agendy také cílení jednotlivých dotazů, které byly ve sledovaných pořadech pokládány moderátorem jednotlivým respondentům a zároveň i prostor, v rámci kterého na něj mohli pozvaní politici reagovat. Jednotlivé rámce zamíření dotazů byly definovány na základě provedeného výzkumu agenturou FOCUS v roce 2018, který sleduje, zda byl položený dotaz mířený na profesní kompetence kandidáta, jeho osobnostní rysy a morální integritu, dále jeho hodnotové, ideové a politické postoje, na chování kandidáta i celé strany v kampani, program strany či vnitrostranické a mimostranické vztahy. V případě, že se položený dotaz bude vymykat těmto

dopředu určeným hodnotám, bude téma dotazu popsáno specificky. Jednotlivé kategorie tematické agendy budou definovány v průběhu či po skončení výzkumu na základě nasbíraných dat.

Zpravodajství:

- VO8: Jaké tematické agendy se sledované příspěvky zpravodajství ČT týkaly?
- VO9: Jak často se objevovalo téma nadcházejících parlamentních voleb v rámci sledovaných příspěvků zpravodajství ČT?
- VO10: K jakým tématům dostaly jednotlivé politické subjekty prostor k vyjádření v rámci sledovaných příspěvků zpravodajství ČT?

Předvolební debaty:

- VO11: Jakým způsobem byly nejčastěji zacílené pokládané dotazy v předvolebních debatách ČT?
- VO12: Jaký prostor dostaly jednotlivé politické subjekty k vyjádření v souvislosti s jednotlivými oblastmi zacílení dotazů v předvolebních debatách ČT?
- VO13: Jaké tematické agendy se nejčastěji a nejrozsáhleji probíraly v rámci předvolebních debat ČT?
- VO14: Jaký prostor dostaly jednotlivé politické subjekty k vyjádření v souvislosti s tematickými agendami v rámci předvolebních debat ČT?

7.5 Proměnné

Po definici výzkumného vzorku, analytické jednotky i konkrétních výzkumných otázek přichází na řadu sestavení kódovací knihy a stanovení samostatných proměnných, které reprezentují jednotlivé prvky výzkumu přenositelné do měřitelné a jednoduše zaznamatelné podoby (Scherer in Schulz; Reifová et al., 2011, s. 41). Níže jsou uvedeny analýzou sledované proměnné, prostřednictvím kterých budou následně v rámci prováděného výzkumu zaznamenávány vyplývající hodnoty. Ty byly již buď specifikovány před provedením analýzy a níže jsou uvedeny kurzívou, případně byly definovány až v rámci studia sebraných dat, a to převážně pak v souvislosti s výzkumem tematické agendy.

Pro oba typy zkoumaných pořadů byly zvolené mírně odlišné kategorie a inspirace pro jejich skladbu byla čerpána ve výzkumech agentury FOCUS. K sestavení kódovací knihy a následnému zápisu dat poslouží tabulkový procesor Microsoft Excel.

Zpravodajství:

A) Příspěvek

- a. **Datum** – Datum vysílání zkoumaného příspěvku. (*dd.mm.rrrr*)
- b. **Stopáž** – Délka příspěvku zaznamenána ve vteřinách.
- c. **Typ příspěvku** – Podle žánru příspěvku. (*reportáž; živý vstup; čtená zpráva; kombinovaný příspěvek; rozhovor; jiné*)
- d. **Téma** – Téma či témata příspěvku.
- e. **Specifikace tématu** – Bližší popis téma o němž daný příspěvek referuje.
- f. **Postavení téma parlamentních voleb** – Postavení téma parlamentních voleb v rámci příspěvku z pohledu významnosti (*hlavní téma; vedlejší téma; okrajové téma; nepřítomno*).

B) Promluvy zástupců kandidujících subjektů

- a. **Typ promluvy** – O jaký typ promluvy v rámci příspěvku se jedná (*živá promluva; promluva ze záznamu*)
- b. **Mluvčí** – Jméno zástupce kandidujícího subjektu, který v rámci daného příspěvku dostává prostor k promluvě.
- c. **Stranická identifikace** – Příslušnost mluvčího ke konkrétní straně, hnutí či volební koalici. (*SPOLU; ANO 2011; Piráti a Starostové; Svoboda a přímá demokracie; Přísaha – občanské hnutí Roberta Šlachty; Česká strana sociálně demokratická; Komunistická strana Čech a Moravy; Trikolora Svobodní Soukromníci; Volný blok; Strana zelených; Otevřeme Česko; Švýcarská demokracie; Moravané; Aliance pro budoucnost; Koruna Česká; Hnutí Prameny; Nevolte Urza.cz.; Aliance národních sil; SENIOŘI 21; Moravské zemské hnutí; Levice; Pravý blok*)
- d. **Stopáž** – Čistá stopáž promluvy.

C) Promluvy ostatních mluvčích

a. **Mluvčí – zástupce ČT** – Jméno novináře, který vystupuje v rámci příspěvku nebo jej uvádí a patří do redakce České televize)

i. **Přítomnost hodnocení** – *Ano; Ne.*

1. **Typ hodnocení** – *Favorizace; Defavorizace.*

2. **Předmět hodnocení** – Cíl, vůči kterému bylo hodnocení vysloveno, ať už se jedná o politickou stranu/hnutí nebo o konkrétního politika včetně jeho politické příslušnosti.

3. **Specifikace hodnocení** – Popis konkrétního případu favorizace či defavorizace, včetně doslovné citace obsahující porušení neutrality ze strany novináře ČT.

b. **Mluvčí – novinář mimo redakci** – Jméno a médium novináře, který vystupuje v rámci příspěvku a nepatří do redakce.

c. **Mluvčí – expert** – Jméno, povolání a zaměstnávající organizace osoby, která v pozici experta komentuje téma v rámci sledovaného příspěvku.

d. **Mluvčí vox populi** – Jméno, pokud bylo uvedeno a další specifické označení, které při promluvě osob nepatřících do dalších definovaných skupin mluvčích redakce ČT použila (např. *člen volební komise; volič; účastník demonstrace; ...*)

e. **Mluvčí VIP** – Jméno a profese významné osobnosti společenského, kulturního, uměleckého života, která komentuje téma v rámci sledovaného příspěvku.

Předvolební debaty:

A) Příspěvek

a. **Datum** – Datum vysílání zkoumaného pořadu. (*dd.mm.rrrr*)

b. **Název pořadu.**

c. **Stopáž** – Délka pořadu. (*hh:mm:ss*)

B) Identifikace dotazu

a. **Znění dotazu** – Celkové znění položeného dotazu moderátorem debaty.

- b. **Valence dotazu** – Proměnná sledující případná porušení zásad neutrality v rámci pokládání dotazu ze strany moderátora diskuse (*neutrální dotaz; vstřícný dotaz (nahrávka); kritický dotaz*).
- c. **Specifikace valence** – V případě, že došlo ke kategorizaci dotazu jako *vstřícný dotaz* nebo *kritický dotaz*, bude uvedena bližší specifikace.
- d. **Odpověď na dotaz/Reakce** – Tato proměnná sleduje, zda se v případě promluvy politického zástupce kandidujícího subjektu jednalo o odpověď na položený dotaz moderátorem nebo o reakci na promluvu jiného hosta debaty.
- e. **Respondent** – Jméno představitele politické strany, který je tázán.
- f. **Stranická příslušnost** – Název politické strany či hnutí dle příslušnosti tázaného politika. (*SPOLU; ANO 2011; Piráti a Starostové; Svoboda a přímá demokracie; Přísaha – občanské hnutí Roberta Šlachty; Česká strana sociálně demokratická; Komunistická strana Čech a Moravy; Trikolora Svobodní Soukromníci; Volný blok; Strana zelených; Otevřeme Česko; Švýcarská demokracie; Moravané; Aliance pro budoucnost; Koruna Česká; Hnutí Prameny; Nevolte Urza.cz.; Aliance národních sil; SENIŘI 21; Moravské zemské hnutí; Levice; Pravý blok*)
- g. **Stopáž odpovědi** – Stopáž odpovědi na konkrétní dotaz ze strany respondenta vyjádřena ve vteřinách.

C) Tematické zaměření dotazu

- a. **Je dotaz zaměřený na profesní kompetence kandidáta?** (*Ano; Ne*)
- b. **Je dotaz zaměřený na osobnostní rysy, morální integritu kandidáta?** (*Ano; Ne*)
- c. **Je dotaz zaměřený na hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta?** (*Ano; Ne*)
- d. **Je dotaz zaměřený na strategii, chování kandidáta v kampani?** (*Ano; Ne*)
- e. **Je dotaz zaměřený na program strany?** (*Ano; Ne*)
- f. **Je dotaz zaměřený na vztahy strany s ostatními stranami?** (*Ano; Ne*)
- g. **Je dotaz zaměřený na vnitrostranické vztahy?** (*Ano; Ne*)

- h. **Je dotaz zaměřený na strategie, chování strany v kampani?** (*Ano; Ne*)
- i. **Je dotaz zaměřený na jiné téma?** (*Ano; Ne*)
- j. **Specifikace** – Bližší specifikace tématu, kterého se dotaz týkal. V případě, že v rámci této proměnné *Je dotaz zaměřený na jiné téma?* bylo zakódováno *Ano*, bude uvedeno téma či tematická oblast, kterého se daný dotaz týkal.
- k. **Spontánní projev politika** – Uvedeno v případě, že se jedná o spontánní projev politika bez otázky či výzvy moderátora. (*Ano; Ne*)

8 Výsledky analýzy

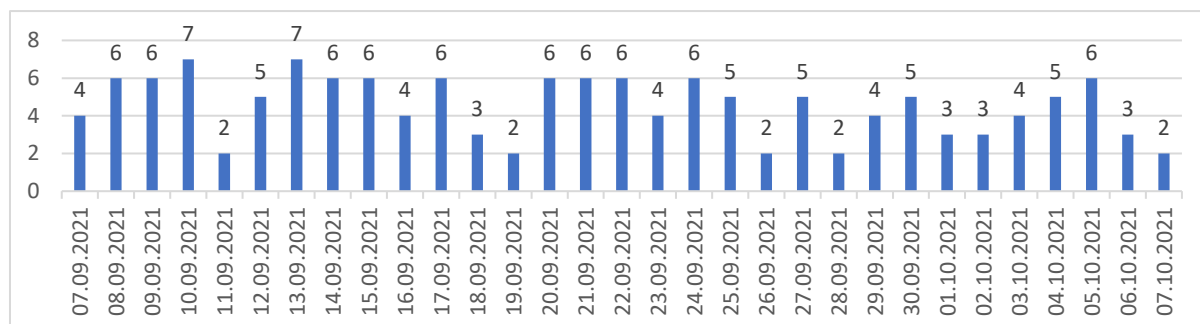
Následující část práce seznámí čtenáře s výsledky provedeného výzkumu a zároveň se prostřednictvím nasbíraných dat pokusí odpovědět na položené výzkumné otázky, které podobu aplikované analýzy konstruovaly. Tento úsek je rozdělen do dvou hlavních kapitol podle typu sledovaných pořadů České televize.

8.1 Události

V rámci zkoumání plnění principů objektivity ve zpravodajství České televize před volbami na podzim roku 2021 byly předmětem studie jednotlivé pořady hlavní zpravodajské relace Události, a to v období jednoho měsíce před konáním samotných voleb, tedy od 7. září do 7. října.

8.1.1 Obecný popis vzorku

Konkrétně se jednalo o 31 jednotlivých dílů pořadu, které se staly objektem prováděné analýzy a které poskytly pro účely výzkumu celkem 141 individuálních výzkumných jednotek. Těmi byly tematicky ucelené a zřetelně oddělené příspěvky, v rámci kterých byl dán prostor k vyjádření a promluvám politickým zástupcům reprezentujícími kandidující subjekty v nadcházejících volbách do poslanecké sněmovny. Průměrně vycházelo zhruba 4 a půl výzkumné jednotky na jeden celistvý díl pořadu. Celková stopáž analyzovaných příspěvků v rámci vysílání pořadu Události, které splňují výše uvedenou definici, představovala 5 hodin 18 minut a 35 vteřin. Nejkratší příspěvek trval 26 vteřin a ten nejdelší 5 minut 35 vteřin, přičemž průměrně se jednalo o 2 minuty a 16 vteřin. Časový vývoj počtu příspěvků, které podléhaly analýze, nijak nenaznačuje významnější souvislost s dobou konání voleb, což lze rozpoznat i při znázornění grafu č. 1.

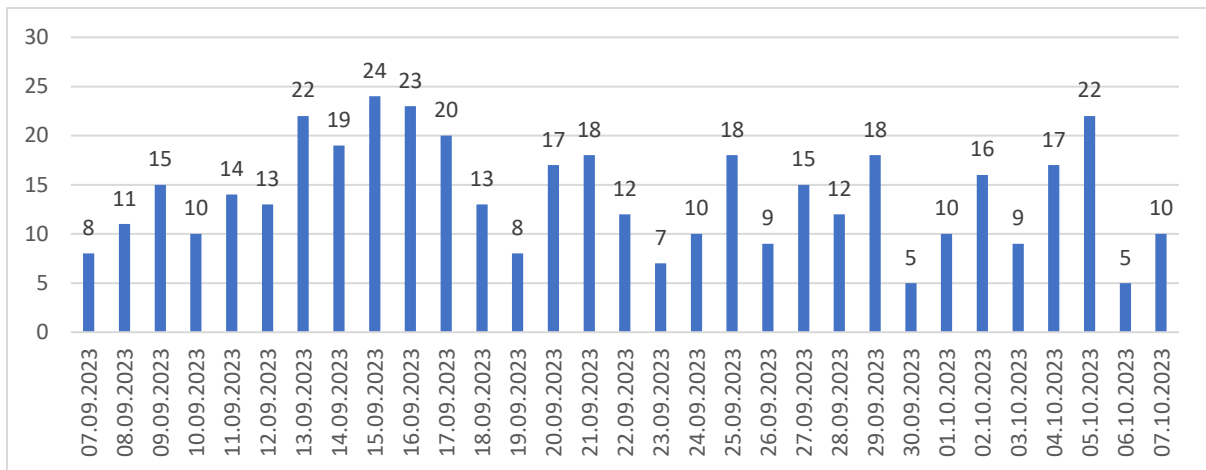

Graf č. 1 – Počet analyzovaných příspěvků dle vysílacích dní.

8.1.2 VO1, VO2: Promluvy představitelů kandidujících subjektů

Provedená analýza výše uvedených jednotlivých částí relace Události měla primárně za cíl nalézt odpovědi na položené výzkumné otázky související se souhrnným záměrem celé diplomové práce, a to zhodnocením dodržování objektivitu ve vysílání České televize. První dvě z nich (Kolik prostoru k vyjádření a s jakou četností dostaly jednotlivé politické subjekty v rámci zpravodajství ČT? Kteří konkrétní představitelé politických subjektů dostali nejvíce prostoru k vyjádření v rámci zpravodajství ČT?) sledují plnění principu vyváženosti, a to prostřednictvím proměnné měřící prostor k mluvenému projevu, který jednotlivé kandidující subjekty a jejich konkrétní zástupci dostávaly ve zkoumaných zpravodajských příspěvcích. Součástí této kapitoly je níže uvedená prezentace získaných dat, a to v posloupnosti odpovídající pořadí výše zmíněných výzkumných otázek. Závěr kapitoly se pak věnuje na základě nabytých poznatků definici hledaných odpovědí i zasazení těchto kvantitativních dat do souvislosti s teoriemi navazujícím na principy objektivitu.

Celkově bylo analyzováno 430 jednotlivých promluv politických představitelů ve volbách kandidujících politických uskupení, které byly souvislé a zároveň znatelně oddělené promluvami jiných mluvčích či ukončením daného příspěvku. Pouze ve dvou případech se jednalo o čtený text, zbytek promluv bylo v rámci zkoumaných částí vysílání České televize uvedeno ze záznamu. Ve sledovaném období tak ve vysílání pořadu Události nedošlo k žádnému živému zprostředkování promluv zástupců kandidujících politických stran. Celková stopáž analyzovaných promluv představovala 1 hodinu 10 minut a 47 vteřin, přičemž průměrný čas na jednu individuální promluvu tak vychází na 10 vteřin. Nejdelší zaznamenaná promluva dosahovala času 26 vteřin a nejkratší trvala pouhou vteřinu. Graf č. 2 znázorňuje rozložení analyzovaných promluv napříč všemi sledovanými vysílacími dny a lze z něj vypočítat jen nepatrný úbytek zprostředkovaných promluv politiků s blížícím se datem konání parlamentních voleb.

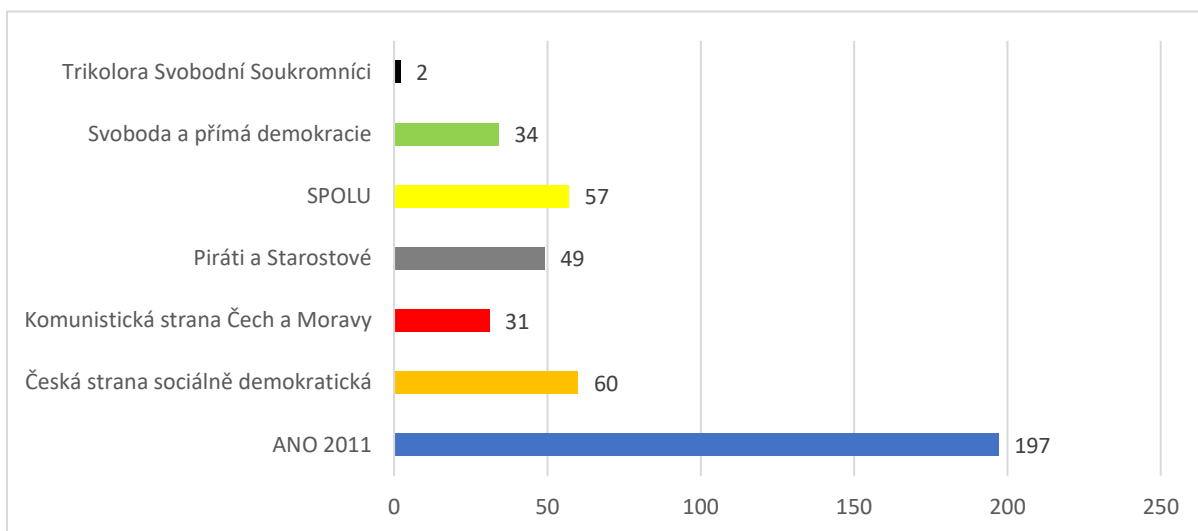

Graf č. 2 – Počet promluv zástupců kandidujících politických subjektů dle dní.

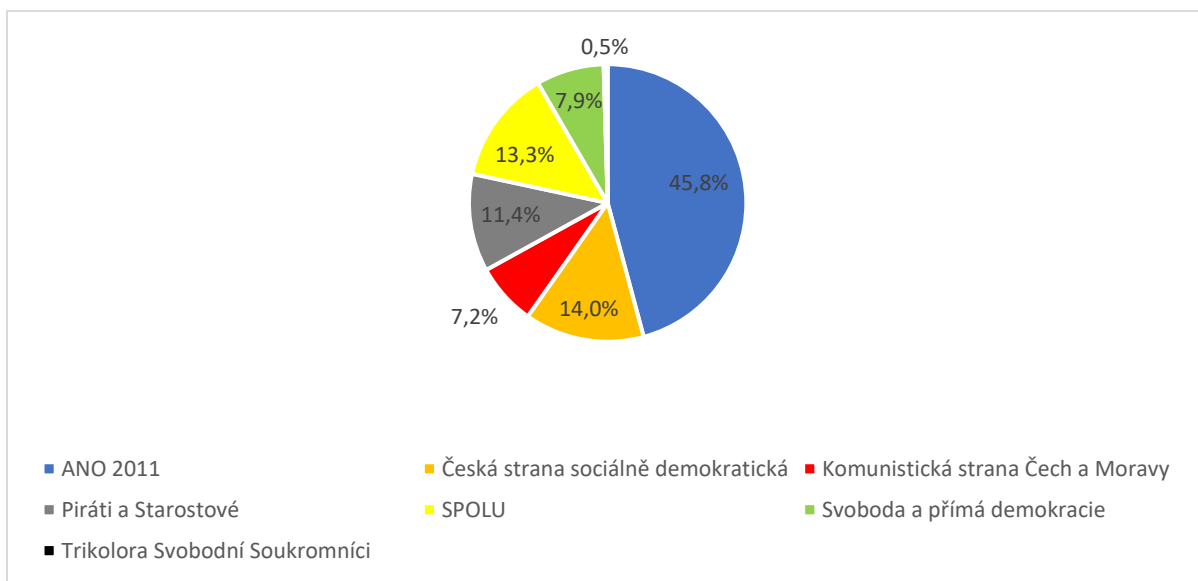
Za účelem ověření míry vyváženosti, kterou aplikovala Česká televize v rámci analyzovaného úseku vysílání, je nutné porovnat četnost a prostor, tedy počet a stopáž promluvy, který dostali k vyjádření politici z konkrétních stran, hnutí a volebních koalic. Na úvod tohoto rozboru je vhodné uvést, že prostor k vyjádření ve zkoumaném vzorku pořadu Události dostali zástupci hnutí ANO 2011, České strany sociálně demokratické, Komunistické strany Čech a Moravy, volebních koalic Piráti a Starostové a SPOLU, hnutí Svoboda a přímá demokracie a volební aliance Trikolora Svobodní Soukromníci. Žádný zástupce ze zbylých patnácti v parlamentních volbách kandidujících subjektů prostor k vyjádření v rámci vysílání Událostí ve sledovaném období nedostal.

Z rozboru počtu jednotlivých zaznamenaných promluv vychází, že výrazně nejvíce se ke slovu dostávali zástupci hnutí ANO 2011, jejichž jednotlivé promluvy zprostředkovala Česká televize ve své hlavní zpravodajské relaci 197krát. Představitelé dalších stran, hnutí či volebních koalic se ve sledovaném vzorku pořadu objevovali v pozici mluvčích značně méně často. Politici reprezentující Českou stranu sociálně demokratickou promlouvali k divákům v 60 případech, dále kandidáti koalice SPOLU prostřednictvím 57 promluv a v pořadí následovali zástupci koalice Pirátské strany a hnutí STAN, u nichž celkový počet promluv dosáhl hodnoty 49. Političtí reprezentanti hnutí Svoboda a přímá demokracie se v roli mluvčích objevili na obrazovkách ČT v daném období 34krát, druhý nejmenší počet promluv byl zaznamenan u Komunistické strany Čech a Moravy s 31 případy a na pomyslném posledním místě nalezneme v tomto ohledu volební koalici Trikolóra Svobodní Soukromníci, u nichž byly zakódovány pouze 2 promluvy. Z pohledu poměru promluv se ANO dostalo téměř na polovinu všech analyzovaných proměnných (45,81 %), přičemž ostatní kandidující subjekty se k této hodnotě ani zdaleka nepřiblížily. Jak počet celkových promluv, tak i jejich procentuální

rozpození mezi jednotlivými stranami, hnutími a volebními koalicemi lze detailněji upozorovat na grafu číslo 3, respektive číslo 4.

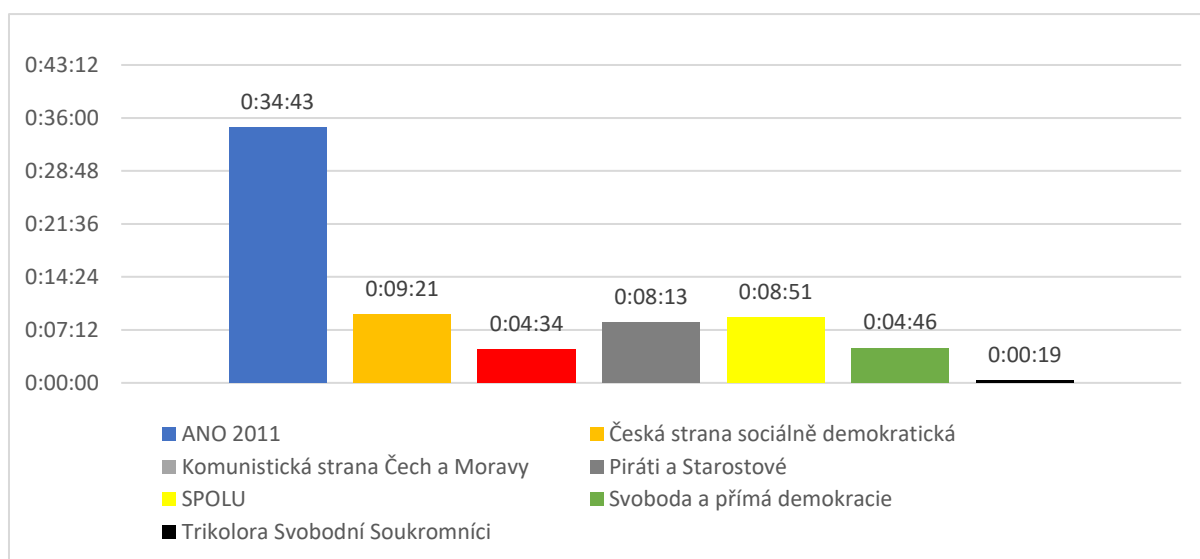
Graf č. 3 – Počet promluv kandidujících subjektů.

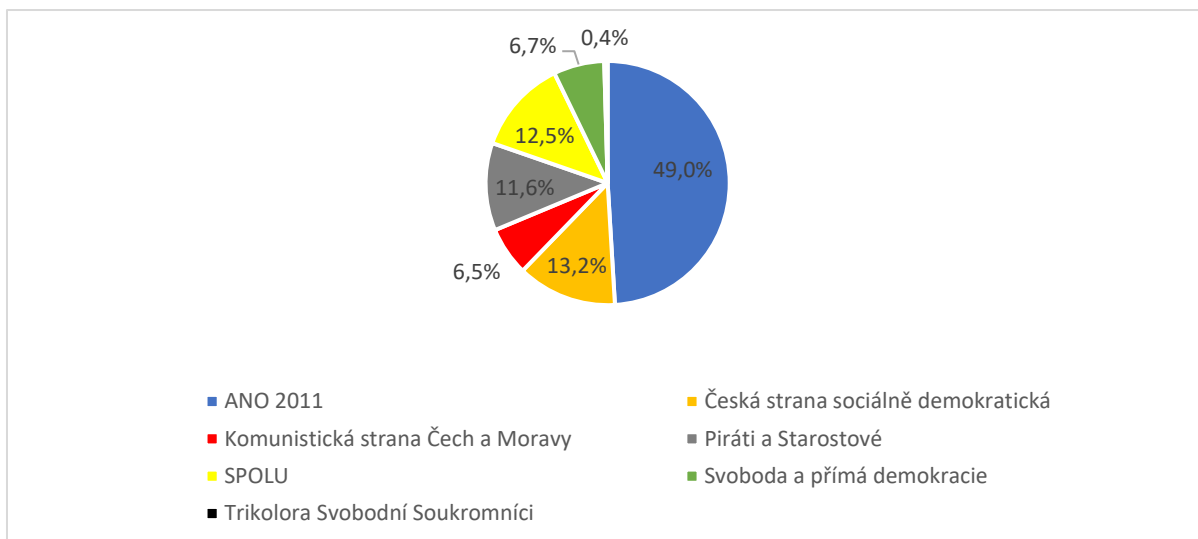
Graf č. 4 – Podíl kandidujících subjektů na počtu promluv (N=430).

Souhrnná doba promluv, které splnily v práci popsané podmínky pro jejich zahrnutí do analýzy jakožto výzkumné proměnné, činila v rámci vysílání Událostí ve sledovaném období 1 hodinu, 10 minut a 47 vteřin. Z celkového času analyzovaných příspěvků zpravodajské relace České televize tak promluvy tvořily zhruba 22 %. Pokud uvažíme porovnání prostoru k vyjádření kandidujících subjektů z pohledu času, nenalezneme přílišné rozdíly oproti výše uvedeným statistikám založených na jejich počtu. Hnutí ANO 2011 v tomto ohledu ještě mírně navyšuje svůj náskok na ostatní, když drží více než 49% podíl na celkovém času analyzovaných projevech politiků s celkovou stopáží 34 minut a 43 vteřin. Druhý nejvyšší čas k vyjádření

dostali členové České strany sociálně demokratické, kteří však ve vysílání promlouvali k divákům ve výrazně kratším časovém poměru než jejich kolegové z vládní koalice. Objevili se totiž v pozici mluvčího v rámci výzkumných jednotek v celkovém čase 9 minut a 21 vteřin, což představuje podíl na celkové době promluv v podobě 13,21 %. Kandidáti do parlamentu z koalice SPOLU dostali o půl minuty prostoru k vyjádření méně než příslušníci ČSSD a jejich poměr se z tohoto hlediska ustálil na 12,5 %. Piráti a Starostové se vyslovili ve sledovaném období na časovém prostoru celkově trvajícím 8 minut a 13 vteřin, což představuje lehce přes 11,5% účast na všech analyzovaných prohlášeních. Vyjádření zástupců SPD v rámci sledovaných reportáží bylo divákům prezentováno na celkovém prostoru 4 minuty 46 vteřin a komunisté pak ve stejném vzorku pořadů mluvili o 12 vteřin méně. Volební koalici Trikolora Svobodní Soukromníci bylo pro stejný účel poskytnuto celkem pouze 19 vteřin. Grafy č. 5 a 6 shrnují tato získaná data o stopáži, prostřednictvím které bylo ve vysílání Událostí měsíc před volbami umožněno výše zmíněným kandidujícím subjektům vyjádřit se k reflektovaným tématům.

Graf č. 5 – Celkový čas promluv kandidujících subjektů.

Graf č. 6 – Podíl kandidujících subjektů na celkové stopáži promluv.

Druhá výzkumná otázka prováděné analýzy se zabývala množstvím a objemem promluv, které měli k v rámci sledovaného období ve vysílání Události k dispozici konkrétní političtí zástupci. Z výše zmíněných 7 do voleb kandidujících subjektů, u nichž byla zaznamenaná promluva, se ke slovu ve zkoumaném vzorku hlavní zpravodajské relace České televize dostalo celkem 85 jednotlivých představitelů stran, hnutí a volebních koalic.

Při porovnání získaných dat vyplývá, že výrazně častěji než zbytek politických mluvčích, se k promluvám dostala dvojice zástupců hnutí ANO 2011 Adam Vojtěch a Andrej Babiš, kteří k divákům ČT promlouvali v průběhu měsíce před konáním voleb 56krát, respektive 55krát. Jako třetí se v tomto pořadí objevuje jejich stranická kolegyně Alena Schillerová, již mohli příjemci zpravodajského obsahu veřejnoprávní televize slyšet a vidět zároveň ve 30 jednotlivých případech. 25 promluv bylo zakódováno předsedovi hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomio Okamurovi a za ním postupně následují členové České strany sociálně demokratické Jan Hamáček, Jana Maláčová a Jakub Kulhánec s 19, respektive 17 a 13 promluvami. Člen hnutí ANO 2011 Richard Brabec a představitel volební koalice Piráti a Starostové Mikuláš Ferjenčík hovořili ve vysílání shodně v 11 případech a pomyslnou první desítku v tomto ohledu uzavírá reprezentant hnutí ANO 2011 Robert Plaga s 10 výroky.

Pokud kromě četnosti promluv uvážíme i celkový prostor, tedy jejich souhrnnou stopáž, která byla ve vysílání Událostí věnována jednotlivým politikům, nenabízí daná data příliš rozdílný pohled na umístění v horních pozicích. Do první desítky se na rozdíl od rozboru četnosti dostává v tomto ohledu Vojtěch Filip z Komunistické strany Čech a Moravy, který ačkoliv měl k dispozici o jednu promluvu méně než Robert Plaga z ANO 2011, hovořil celkem o 9 vteřin déle. Nižší uvedené tabulky č. 2 a 3 detailněji zobrazují veškeré politické mluvčí z řad

kandidujících subjektů a počet jejich promluv s podílem na jejich celkovém počtu, respektive jejich stopáž a procentuální poměr vůči všem takto zakódovaným proměnným.

Politik	Kandidující subjekt	Počet promluv	Podíl
Adam Vojtěch	ANO 2011	56	13,02%
Andrej Babiš	ANO 2011	55	12,79%
Alena Schillerová	ANO 2011	30	6,98%
Tomio Okamura	SPD	25	5,81%
Jan Hamáček	ČSSD	19	4,42%
Jana Maláčová	ČSSD	17	3,95%
Jakub Kulhánek	ČSSD	13	3,02%
Richard Brabec	ANO 2011	11	2,56%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	11	2,56%
Robert Plaga	ANO 2011	10	2,33%
Miloslava Vostrá	KSČM	9	2,09%
Vojtěch Filip	KSČM	9	2,09%
Markéta Pekarová Adamová	SPOLU	8	1,86%
Petr Fiala	SPOLU	7	1,63%
Radek Vondráček	ANO 2011	8	1,86%

Tabulka č. 2 – Celkový počet promluv jednotlivých politických mluvčí (vzorek 15 politiků s největším počtem promluv, přehled všech politiků je k dispozici v příloze práce).

Politik	Kandidující subjekt	Stopáž promluv	Podíl
Adam Vojtěch	ANO 2011	0:11:38	16,44%
Andrej Babiš	ANO 2011	0:09:33	13,49%
Alena Schillerová	ANO 2011	0:04:49	6,80%
Tomio Okamura	SPD	0:03:19	4,69%
Jan Hamáček	ČSSD	0:02:57	4,17%
Jana Maláčová	ČSSD	0:02:37	3,70%
Jakub Kulhánek	ČSSD	0:02:18	3,25%
Richard Brabec	ANO 2011	0:02:05	2,94%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	0:02:03	2,90%
Vojtěch Filip	KSČM	0:01:23	1,95%
Robert Plaga	ANO 2011	0:01:14	1,74%
Miloslava Vostrá	KSČM	0:01:12	1,70%
Petr Fiala	SPOLU	0:01:11	1,67%
Radek Vondráček	ANO 2011	0:01:08	1,60%
Markéta Pekarová Adamová	SPOLU	0:01:18	1,84%

Tabulka č. 3 – Celková stopáž promluv politických mluvčí (vzorek 15 politiků s nejdelší stopáží promluv, přehled všech politiků je k dispozici v příloze práce).

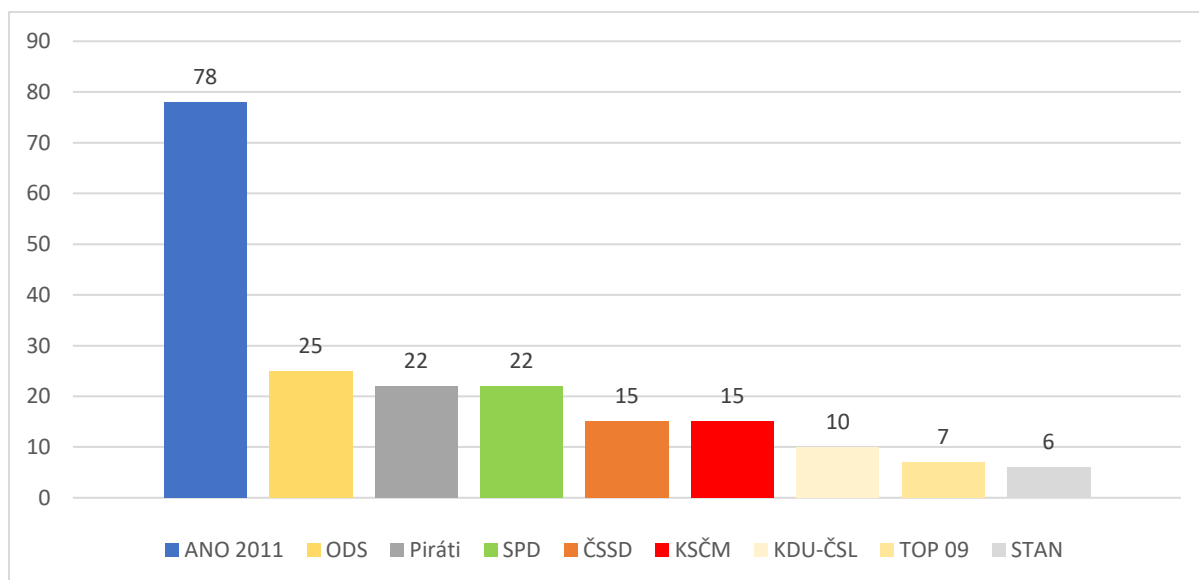
Ať už uvážíme nasbíraná data ohledně prostoru k promluvám, který Česká televize ve sledovaném období poskytla ve svém zpravodajském pořadu Události kandidujícím subjektům či konkrétním politikům, na první pohled vyplývá, že výrazně nejvíce se v rámci analyzovaných příspěvků vyjadřovali politici hnutí ANO 2011. Ty dosahují v rámci porovnání celkové stopáže promluv téměř polovinu (49,05 %) ze všech zakódovaných projevů. Ty strany, hnutí či volební koalice, které v tomto ohledu následují za ANO 2011, nevykazují ani třetinové hodnoty a zdaleka se nejednalo o všechny subjekty, které ve volbách 2021 kandidovaly.

Při pohledu na rozdělení času promluv mezi konkrétními politiky lze vyčíst, že Andrej Babiš, Adam Vojtěch a Alena Schillerová, všichni zástupci hnutí ANO 2011, kteří se v pomyslném žebříčku celkové stopáže projevů umísťují na prvních třech místech, se podílejí na více než třetině (36,73 %) z celkového prostoru, který byl k vyjádření politikům ve sledovaném vzorku vysílání ČT věnován. Tyto výsledky tak mohou evokovat výraznou nevyváženost ze strany České televize, která podle hrubých čísel dávala při zprostředkování komunikace vůči divákům přednost jedné konkrétní kandidující straně.

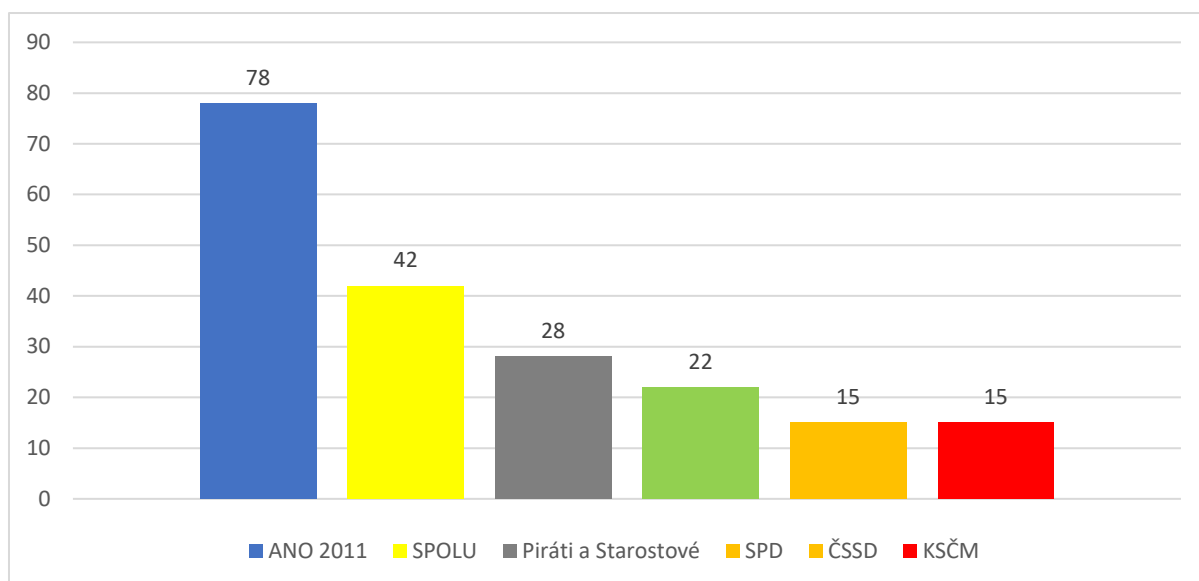
Při konečném uvažování nad daty je však potřeba chápat i širší kontext role zprostředkovatele zpravodajství, kterou Česká televize vysíláním mj. pořadu Události plní a také posílání zpravodajských médií jako takových, a to převážně v souvislostech, které jsou v této práci popsány v kapitoly 4.3, kde jsou podrobněji popsány přístupy k takové rovnosti prostoru, která odpovídá společenskému postavení zainteresovaných subjektů. V kontextu této diplomové práce a jejího výzkumu lze podobným způsobem uvažovat i v ohledu nasbíraných dat, která vykazují značně větší prostor věnovaný členům hnutí ANO 2011. Toto hnutí totiž bylo ve volebním období před podzimem roku 2021 nejvýraznější politickou silou, která zároveň tvořila vládu s Českou sociálně demokratickou stranou. Své představitele měla umístěné na vrcholných politických pozicích, což se v souvislosti s výše popsanou problematikou vztahu vyváženosti a relevance odráží i do výsledků provedené analýzy. Na prvních deseti místech nejčastěji promlouvajících politiků v analyzovaném vzorku vysílání Událostí, se objevují členové hnutí ANO 2011 hned v polovině případů. Adam Vojtěch z pozice ministra zdravotnictví, Andrej Babiš jako premiér, Alena Schillerová jako ministryně financí, Richard Brabec ministr životního prostředí a Robert Plaga ministr školství. Další tři politici z první desítky jsou zástupci vládního partnera ČSSD, když se konkrétně jedná o ministra vnitra Jana Hamáčka, ministryni práce a sociálních věcí Janu Maláčovou a ministra zahraničních věcí Jakuba Kulhánka. To znamená, že hned 8 z 10 politiků, kteří byli ve sledovaném úseku vysílání

České televizi nejčastěji zobrazování v roli mluvčích, drželi v té době ministerské či premiérské posty a jimi reprezentované politické strany tvořily společně tehdejší vládu České republiky. Tento způsob zachycené nevyváženosti ve vysílání zpravodajství ČT tak do značné míry odpovídá výše popsaným teoriím a přístupům k vysílání, které si mimo obecné normy definovala sama veřejnoprávní televize ve svém kodexu souvisejícím s předvolebním vysíláním.

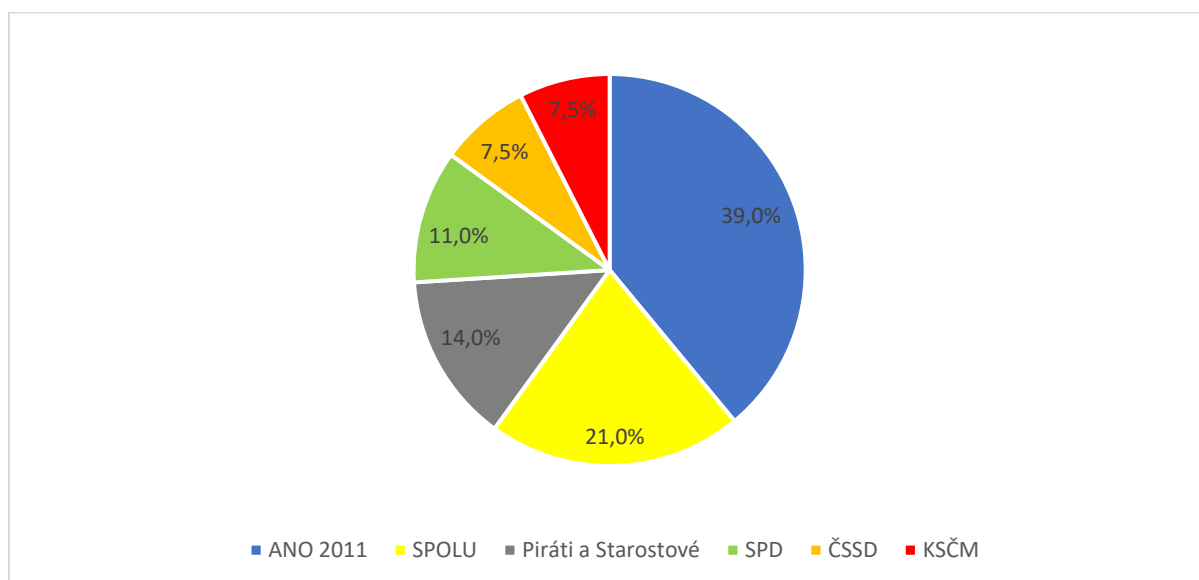
Jak již bylo zmíněno, v něm se ČT v ohledu vyváženosti a věnované mediální pozornosti jednotlivým kandidujícím subjektům odkazuje mj. na jejich společenskou a politickou významnost, která pramení převážně z výsledků předešlých parlamentních voleb. Za účelem ověření míry dodržení této vazby lze jednoduchým způsobem porovnat výsledky předešlých parlamentních voleb a na jejich základě získaný počet mandátů jednotlivých subjektů s daty, která vykazoval provedený výzkum vyváženosti ve sledovaném vzorku vysílání. Níže uvedený graf č. 7 zobrazuje počet mandátů, kterými po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na podzim 2017 disponovaly tehdy kandidující subjekty. Graf č. 8 zobrazuje celkový počet získaných mandátů převedený na subjekty kandidující ve volbách v roce 2021, kdy strany ODS, KDU-ČSL a TOP 09 tvořily volební koalici SPOLU, stejně jako Pirátská strana a STAN koalici Piráti a Starostové. Graf č. 9 pak zobrazuje procentuální podíl jednotlivých subjektů na celkovém počtu mandátů.

Graf č. 7 – Počet získaných mandátů ve volbách do PSP ČR 2017 (zdroj: volby.cz)

Graf č. 8 – Počet získaných mandátů převedený na kandidující subjekty.

Graf č. 9 – Podíl subjektů na celkovém počtu mandátů (N=200).

Takto převedené výsledky předchozích parlamentních voleb lze porovnat z analýzy získanými atributy ohledně počtu (tabulka č. 4) a stopáží promluv (tabulka č. 5), které byly ve sledovaném období ve vysílání hlavní zpravodajské relace ČT věnovány zástupcům kandidujících stran. Z pohledu celkového počtu promluv a jejich podílu jednotlivých stran, hnutí a volebních koalic vyplývá, že hnutí ANO 2011 získalo, co se tohoto způsobu pozornosti týče, o 6,81 % větší prostor, než čemu by odpovídal jejich počet mandátů. Jejich vládní partner ČSSD se pak dostal na velice podobný rozdíl mezi porovnávanými hodnotami (6,45 %), jenže v jejich případě se jedná vzhledem k počtu promluv téměř dvojnásobný prostor k promluvám, než jaký by odpovídal poměru na počtu získaných mandátů strany v předešlých volbách. Naopak výrazný propad v tomto ohledu lze zaznamenat u volební koalice SPOLU, která napříč

všemi zastřešenými stranami získala ve volbách celkem 21% podíl na následně rozdělených mandátech, ale na celkovém počtu promluv kandidujících subjektů se v analyzovaném vysílání České televize podílela jen 13,26 procenty což je oproti jejímu počtu poslanců o polovinu nižší hodnota. U ostatních stran, hnutí a volebních koalic, které kandidovaly ve volbách 2021 je rozdíl nižší než 5 %, a to i v případě porovnání poměrů ve smyslu stopáže promluv.

Kandidující subjekt	Počet promluv (% podíl)	Počet mandátů (% podíl)	Rozdíl
ANO 2011	45,81%	39,00%	6,81%
ČSSD	13,95%	7,50%	6,45%
KSČM	7,21%	7,50%	-0,29%
PirStan	11,40%	14,00%	-2,60%
SPOLU	13,26%	21,00%	-7,74%
SPD	7,91%	11,00%	-3,09%

Tabulka č. 4 – Rozdíl podílu kandidujících subjektů na počtu promluv a na počtu poslaneckých mandátů získaných ve volbách v roce 2017.

Kandidující subjekt	Stopáž promluv (% podíl)	Počet mandátů (% podíl)	Rozdíl
ANO 2011	49,05%	39,00%	10,05%
ČSSD	13,21%	7,50%	5,71%
KSČM	6,45%	7,50%	-1,05%
Piráti a Starostové	11,61%	14,00%	-2,39%
SPOLU	12,50%	21,00%	-8,50%
SPD	6,73%	11,00%	-4,27%

Tabulka č. 5 – Rozdíl podílu kandidujících subjektů na celkové stopáži promluv a na počtu poslaneckých mandátů získaných ve volbách v roce 2017.

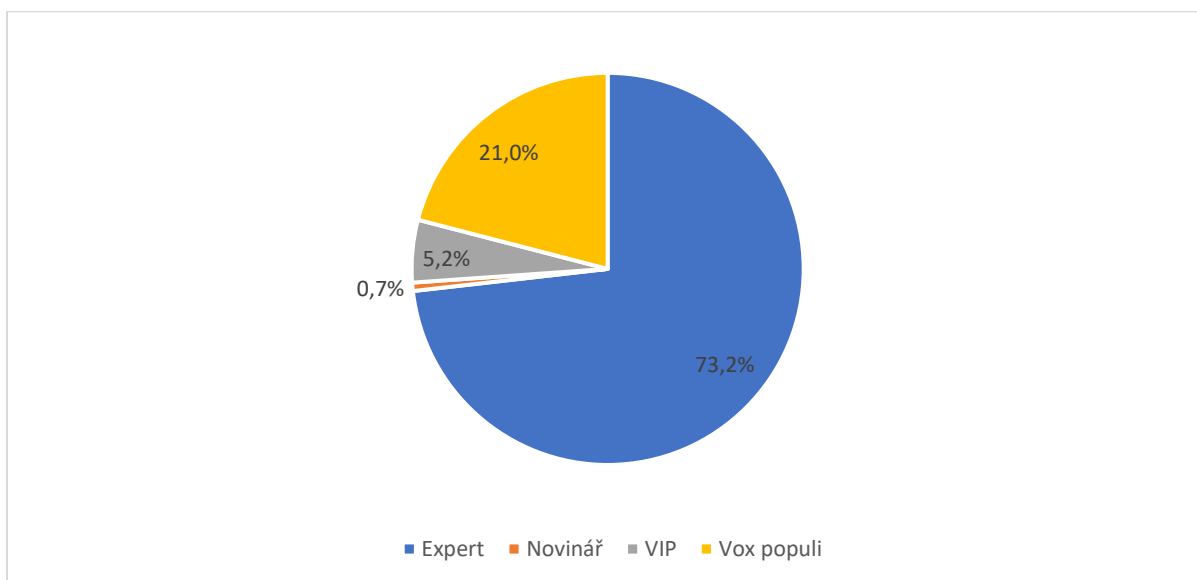
Na základě tohoto porovnání lze konstatovat, že větší nepoměr mezi dvěma atributy, na které se Česká televize odvolává ohledně nerovnoměrně rozděleného mediálního prostoru mezi jednotlivé kandidující politická uskupení, nacházíme pouze v případě České strany sociálně demokratické, kde došlo ze strany ČT k poskytnutí většího prostoru, než by stranu opravňoval počet poslanců a také u volební koalice SPOLU, kde naopak sledujeme opačný trend. Jak již bylo zmíněno, ČSSD se v té době nakonec podílela na vládě, ačkoliv se v pořadí stran ve volbách 2017 umístila až na 5. místě, a proto lze její společenskou a politickou relevanci i vzhledem k obsazení ministerských postů považovat za vyšší než u SPOLU, které sice v součtu mandátů získaných jednotlivými stranami, které koalici tvoří, ČSSD předstihla, ale všechny tyto strany nakonec tvořily jen součást opozice.

8.1.3 VO3: Promluvy externích mluvčích

Třetí výzkumná otázka (Jaký typ mluvčích z řad nekandujících subjektů dostával v rámci sledovaných příspěvcích zpravodajství ČT nejčastěji prostor k promluvám?) směřovala analýzu k mluvčím, kteří nespádají do kategorie reprezentantů ve volbách kandidujících stran, hnutí či volebních koalic a zároveň nejsou ani členy redakce České televize. Následující text této kapitoly je věnován nejprve bližšímu detailu práce s touto proměnnou v průběhu prováděného výzkumu a následně se lze v tomto ohledu seznámit i s vytěženými daty.

Promluvy externích mluvčích se prostřednictvím výzkumu kódovaly do 4 odlišujících kategorií, a to v návaznosti na výzkum agentury FOCUS z roku 2018, kde se tato proměnná dělí na kategorie novinářů mimo redakci analyzovaného média, experty, mluvčí z řad vox populi (veřejnost) a známe osobnosti označené jako VIP. Co se týče samotného kódování, mezi novináře byli zahrnutí pouze mluvčí reprezentující externí média. Ohledně mluvčích v pozici expertů se tímto způsobem zakódovala taková promluva jedince, kterého do této role pasovala jeho profesní činnost, zaměření či vzdělání a zároveň související téma příspěvku, ve kterém dostal prostor k projevu. Pokud by se tedy například lékař vyjadřoval k tématu stoupající nákazy COVID-19, která úzce souvisí s jeho výkonem profese a jeho vzdělání jej předurčuje k odborným komentářům, tak byl jako hovořící zařazen do kategorie expertů. Naopak pokud by se lékař či zdravotní sestra vyjadřovali například k otázce zvyšování mezd ve státní sféře, tak byla jejich promluva zahrnuta do skupiny mluvčích z řad veřejnosti, jelikož v takovém případě se nejednalo o vyslovení odborného názoru na rozpočtovou politiku, ale spíše o příspěvek vypovídající o vlastním názoru či neodborné zkušenosti. Ve stejném smyslu byli kódováni například zaměstnanci škol, kteří se vyjadřovali v různém kontextu například k plošnému testování na školách. Pokud se jednalo například o komentář k průběhu testování na jejich škole či způsobu výuky v době pandemie, tedy záležitosti související s jejich bezprostřední praxí, byli v tomto ohledu jejich promluvy zakódovány jako promluvy expertů. Pokud z jejich strany však došlo k vyjádření názorů například na další vývoj rozsahu nákazy COVID-19 či možné další kroky ze strany vlády, přistupovalo se v rámci kódování k jejich projevům v těchto případech jako vyjádření postojů nevycházejících z odborné praxe a tyto promluvy byly tak kategorizovány jako vox populi. Stejným způsobem jako u promluv představitelů kandidujících stran, hnutí a volebních koalic se zde jako jedna proměnná kódovala každá promluva výše definovaného typu mluvčího, která byla ukončena či přerušena promluvou jiného subjektu či ukončením daného příspěvku.

Takto zakódovaných promluv nabídlo ve sledovaném období vysílání Událostí celkem 291. Téměř tři čtvrtiny z nich představovaly komentáře ze stran mluvčích, kteří byli zařazeni do kategorie expertů. V 61 případech se jednalo o projevy zástupců široké veřejnosti, 15krát se ke slovu dostali VIP mluvčí a pouze dvakrát hovořili k divákům novináři zastupující jiné médium než Českou televizi. Níže uvedený graf č. 10 zobrazuje celkový poměr zachycených promluv mezi jednotlivými specifikovanými skupinami.

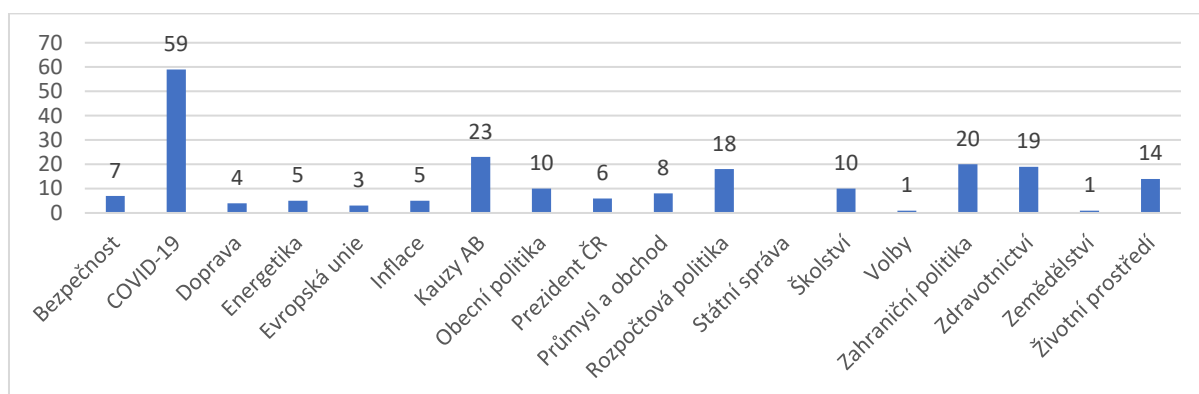

Graf č. 10 – Počet promluv dle kategorií mluvčích (N=291).

Získaná data ohledně mluvčích mimo politické kandidáty do parlamentu a novináře České televize prozrazují i jejich bližší specifikaci, co se týče profesního zařazení, a zároveň i tematickou agendu, ke které dostali do ČT ve sledovaném období prostor k vyjádření. U mediálních pracovníků nepatřících do redakce veřejnoprávní televize, kteří se ve vysílání objevili pouze dvakrát, se jednalo o zástupce média z Polska, který k divákům v analyzovaném vzorku promlouval v souvislosti s česko-polským sporem ohledně dolu Túrow a poté o zaměstnance Radio France, který komentoval dění kolem kauzy Pandora Papers a její vazbu na tehdejšího českého premiéra Andreje Babiše.

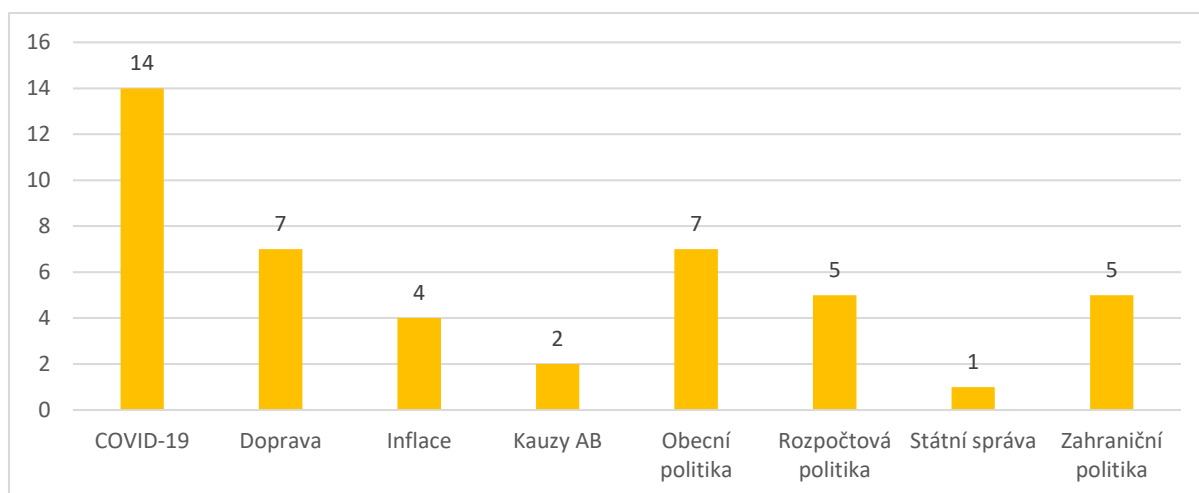
Kategorie expertů byla nejen nejčastěji zastoupená v rámci této sledované proměnné, ale také zahrnovala nejrozmanitější škálu profesí a institucí, které tito externí mluvčí zastupovali. Přítomni byli jak představitelé státních a krajských organizací či obecních správ, ale také zástupci z komerční sféry, bezpečnostních složek nebo právní a justiční oblasti. Přehled konkrétních hodnot, které byly zakódované do kategorie expertů lze nalézt v tabulkách č. 4 až č. 13 uvedených v příloze práce.

Tematická agenda příspěvků, v rámci kterých dostali příležitost k vyjádření mluvčí kategorizovaní jako experti, se nejčastěji týkala pandemie COVID-19 a s ní souvisejících záležitostí. V tomto ohledu se objevovaly komentáře převážně ze strany lékařů a ředitelů zdravotnických zařízení, zástupců Hygienického úřadu ČR či jeho jednotlivých stanic. Dále se experti v početném počtu vyjadřovali i ke kauzám spojenými s osobou Andreje Babiše, a to převážně ve věcích Čapího hnízda a Pandora papers. Konkrétně se jednalo o advokáty, státní zástupce a mluvčí Městského státního zastupitelství v Praze. Experti se také často vyjadřovali k tématům zahraniční politiky, když se kromě zástupců tuzemských ministerstev či odborových svazů objevovali v roli hovořících i politici cizích států. Níže uvedený graf č. 11 zobrazuje rozložení jednotlivých promluv z kategorie expertních mluvčích vůči jednotlivým tématům, kterým se příspěvky z analyzovaného vzorku věnovaly.

Graf č. 11 - Počet promluv expertů v rámci tematických agend příspěvků.

Co se týče zaznamenaných promluv zakódovaných do kategorie vox populi, jednalo se převážně o názory veřejnosti na konkrétní problematiku. Ve sledovaném vzorku pořadu Události se tak ke slovu dostávali například obyvatelé obcí zasažených tornádem v létě 2021, majitelé průmyslových provozů v rámci příspěvků týkajících se rostoucích cen energií, rodiče žáků, na které dopadaly vládní nařízení ohledně zavírání škol v souvislosti s rostoucí nákazou COVID-19 či senioři vyjadřující své názory a postoje ohledně třetí dávky očkování proti tomuto onemocnění. Tomu odpovídá i zastoupení témat, ke kterým se veřejnost v rámci vysílání vyjadřovala. Dále byly promluvy směřované i k tématům dopravy, obecní politiky a politiky zahraniční, kdy zaznívaly komentáře obyvatel zasažených činěním dolu Turov či politiky rozpočtové, a to prostřednictvím názorů státních zaměstnanců nebo důchodců na téma zvyšování platů a důchodů. Graf č. 12 promítá distribuci zachycených promluv vox populi mezi jednotlivé agendy zkoumaných příspěvků.

Graf č. 12 - Počet promluv vox populi v rámci tematických agend příspěvků.

V kategorii VIP externích mluvčích se nejčastěji objevil Andrej Babiš ml., který v analyzovaných příspěvcích vystupoval převážně ve spojitosti s kauzou Čapí hnízdo, ve které figuroval jako svědek a která byla vedena proti jeho otci, tehdejšímu premiérovi ČR, Andreji Babišovi staršímu. Do kategorie VIP mluvčích byla kódován i projev v této kauze obviněné Jany Nagyové. Dále byli do této skupiny zařazení převážně politici nerepresentující kandidující subjekty, u nichž nebyla daná kódovaná promluva vyhodnocena jako expertní postoj. Jednalo se pak například o prezidenta Miloše Zemana hovořícího v kontextu jeho hospitalizace či kritiky kroků vedení pražského magistrátu. Dále byl obdobný postup aplikován u premiéra Maďarska Viktora Orbána či amerického prezidenta Joe Bidena, případně bývalého prezidenta ČR Václava Klause.

8.1.4 VO6: Přítomnost hodnocení

Další část analýzy se na základě výzkumné otázky č. 6 (V jaké míře se ve vysílání zpravodajství České televize objevovalo hodnocení kandidujících politických subjektů nebo jejich jednotlivých představitelů ze strany novinářů ČT?) zabývala tím, zda a v jakém rozsahu došlo k porušení zásad neutrality ze strany moderátorů a reportérů redakce pořadu Události. Jak samotné znění otázky napovídá a jak je popsáno v metodologické části této práce, případné porušení objektivity sdělení měla zapříčinit přítomnost hodnocení a expresivních výrazů, které vůči zástupcům kandidujících subjektů vykazoval v analyzovaném vzorku člen redakce ČT.

Výzkum zaznamenal celkem 859 jednotlivých promluv novinářů České televize, které byly přerušené či ukončené promluvou jiného mluvčího či koncem dané kódovací jednotky. Při jejich celkovém počtu 141 analyzovaných příspěvků vychází více než 6 promluv členů redakce

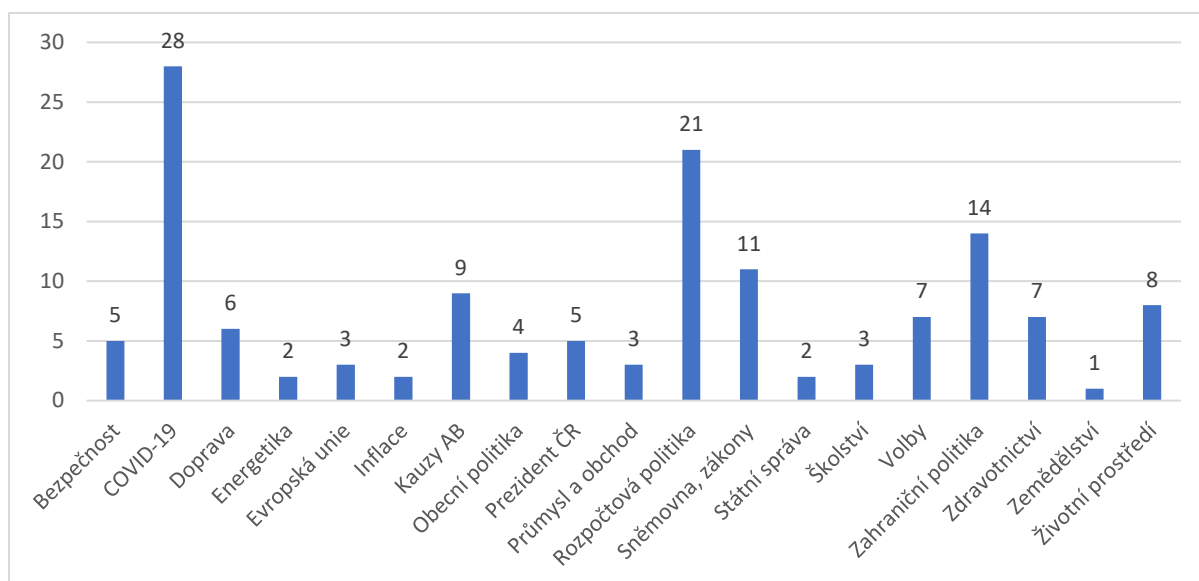
v rámci jedné vysílané reportáže. Celkově se pak ke slovu dostalo 54 jednotlivých novinářů zaměstnaných veřejnoprávní televizí.

Ani v jedné z těchto promluv pak analýza neobjevila žádné výše zmíněné provinění vůči objektivitě, tedy v žádném ze zkoumaných případů nepoužil novinář ČT vůči zástupcům kandidujících subjektů či jim samotným expresivní výraz či jiný způsob hodnocení bez toho, aby se nejednalo o citaci třetí strany. To znamená, že z pohledu dodržení neutrality se v rámci zkoumaného vzorku podle výsledků prováděného výzkumu nedopustili členové redakce ČT žádného jejího zásadního porušení a v průběhu uvádění jednotlivých příspěvků i prostřednictvím doprovázejících komentářů si počínali zcela v souladu s principy, které byly ohledně požadavků neutrality definovány v teoretické a metodologické části této diplomové práce.

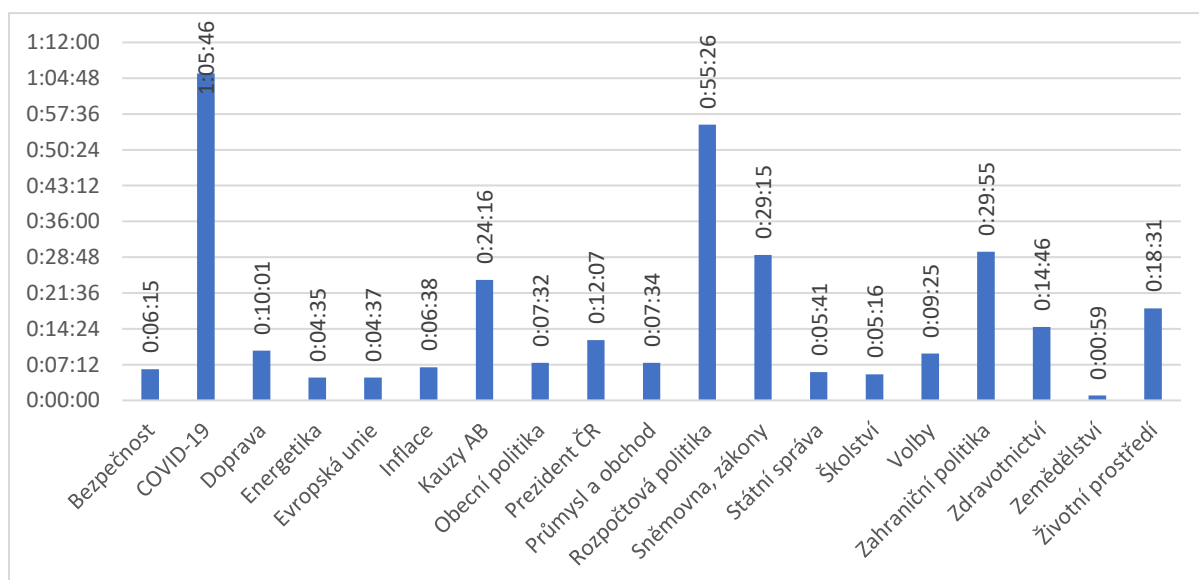
8.1.5 VO8, VO9: Tematické agendy příspěvků

Další úsek analýzy se věnoval tematickým agendám, do kterých byly analyzované příspěvky vkládány a na které se doptávají výzkumné otázky č. 8 a 9 (Jaké tematické agendy se sledované příspěvky zpravodajství ČT týkaly? Jak často se objevovalo téma nadcházejících parlamentních voleb v rámci sledovaných příspěvků zpravodajství ČT?). Následující řádky přináší prezentaci výsledků výzkumu, které souvisí s položenými výzkumnými otázkami, a zároveň na základě těchto čísel poté nabízí jejich zodpovězení.

Dle provedené analýzy vybraného vzorku pořadu Události byla nejčastěji skloňovaná téma témata související s pandemií a onemocněním COVID-19, dále s rozpočtovou politikou, zahraniční politikou, zákonodárnou činností poslanecké sněmovny či kauzami spojenými s osobou Andreje Babiše a tematikou životního prostředí. Tuto posloupnost kopíruje i celkový prostor, který byl v rámci výzkumných jednotek těmito tématům věnován. Oba způsoby posuzování výskytu tematické agendy a jejich výsledky lze detailněji rozeznat na níže uvedených grafech číslo 13 a 14.

Graf č. 13 – Počet příspěvků dle téma.

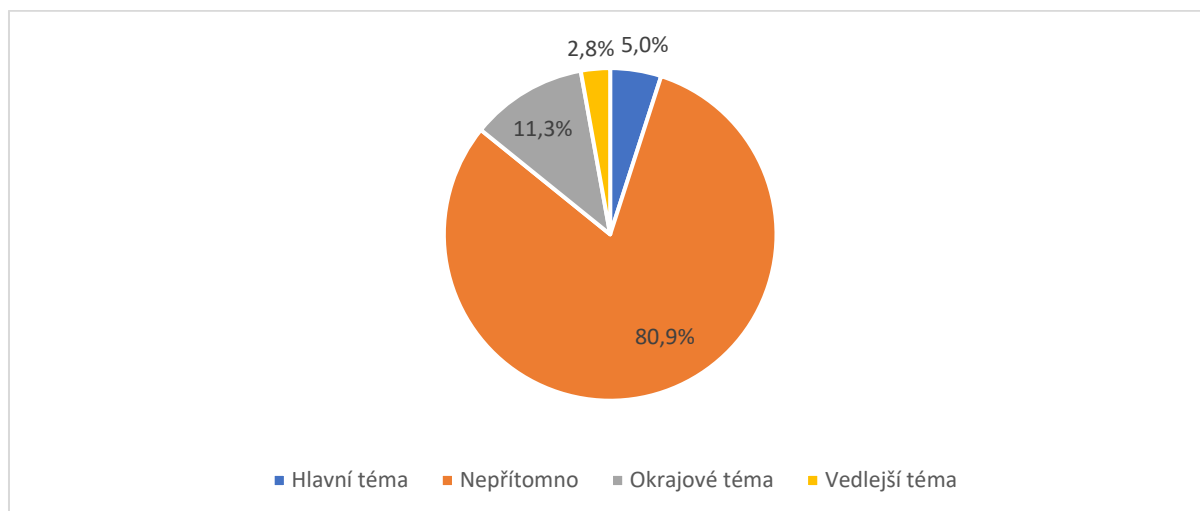
Graf č. 14 – Celková stopáž příspěvků dle téma.

Tato zmíněná témata se na celkové stopáži analyzovaného obsahu podílejí ze 70 %, přičemž nejčastější z nich COVID-19 a rozpočtová politika se ve sledovaném vzorku vysílání ČT objevila v 21 % případů, respektive v 17 % z nich. Stejně jako v otázce vyváženosti při rozboru dat získaných analýzou promluv představitelů politických subjektů lze i při porovnání rozmanitosti tematické agendy ve vysílání uvažovat nad jejich relevancí vůči společnosti. Na podzim 2021 přišla do ČR tzv. 4. vlna nákazy COVID-19, která do veliké míry ovlivňovala život a chod velké části populace a která se promítala do vládních nařízení i tlaku na zdravotnická zařízení či podobu oblasti vzdělání. Ve společenské diskusi tak jistě patřila pandemie mezi nejskloňovanější fenomény, a proto se stala i výraznou součástí mediální komunikace, včetně té zpravodajské zprostředkované veřejnoprávní televizí. Co se týče tématu

rozpočtové politiky, to bylo ze strany ČT ve sledovaném období komunikováno z velké části ve spojitosti se zvyšováním platů státních zaměstnanců a převážně pak souvisejícím plánováním a schvalování státního rozpočtu na nadcházející rok. I u této agendy lze považovat její relevanci a společenskou významnost vzhledem i k vyřízení státních zaměstnanců v době pandemie za vyšší, což koresponduje s její častou přítomností v rámci vysílání Událostí.

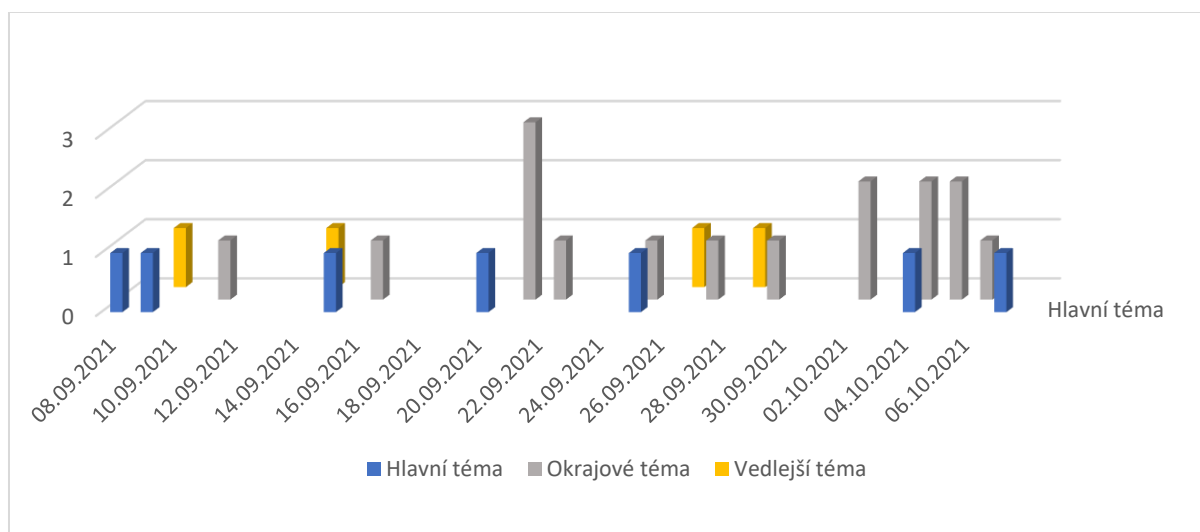
V další fázi se prováděná analýza v ohledu tematické agendy věnovala na základě 9. výzkumné otázky přítomnosti tématu voleb napříč vzorkem příspěvků pořadu Události. V rámci procesu kódování této proměnné byly rozlišovány 4 různé úrovně výskytu volební agendy, a to konkrétně prostřednictvím hodnot nepřítomno, okrajové téma, vedlejší téma a hlavní téma. V prvním případě se jednalo o příspěvek, který se tématu voleb žádným způsobem nedotkl, druhá hodnota byla zaznamenána u kódovací jednotky, u níž se téma nadcházejících parlamentních voleb objevilo prostřednictvím stručné zmínky. Kódování přítomnosti volební agendy jako vedlejšího tématu odpovídalo takovému případu, kdy se v rámci příspěvku objevila ve větší míře, ne pouze ve formě jedné či dvou vět, ačkoliv se daná pasáž věnovala primárně jinému motivu, a naopak do kategorie hlavní téma byly zařazeny takové úseky pořadu, které svou pozornost obrátily z převažující části k události voleb a s nimi souvisejícím záležitostí.

Z celkového počtu 141 analyzovaných příspěvků se více než v 80 % z nich téma voleb žádným způsobem nepromítlo. V 11 % případů se jednalo pouze o krátké připomenutí či narážku, v o něco větším měřítku se objevilo u 3% části vzorku a 5% podíl na souhrnné škále tematických agend analyzovaného obsahu držely volby z pozice hlavního tématu. Vztah mezi jednotlivými specifikovanými kategoriemi a počet příspěvků do nich zařazených zobrazuje níže uvedený graf č. 15.

Graf č. 15 – Přítomnost téma voleb v analyzovaném vzorku příspěvků pořadu Události (N=141).

Další graf č. 16 související s touto částí analýzy zobrazuje zmiňované formy výskytu volební agendy napříč časovou osou sledovaného úseku vysílání. Z něj je obecně patrné, že s blížícím se termínem konání voleb do poslanecké sněmovny na podzim 2021, se přítomnost jejich agendy ve zpravodajském vysílání ČT navyšovala, ačkoliv převážně okrajovým způsobem. V této podobě se ve vysílání objevovala často v příspěvcích, které se primárně věnovaly tématům rozpočtové politiky a zákonodárné činnosti zástupců sněmovny, kdy docházelo ke strohým zmínkám a připomínkám nadcházejících voleb v souvislosti s krátkým se časem pro schválení konkrétních zákonů či státního rozpočtu na další rok. V pozici hlavního tématu byla agenda rovnoměrně rozprostřena napříč celým analyzovaným obdobím.

Graf č. 16 – Časový vývoj přítomnost téma voleb.

8.1.6 VO10: Promluvy politiků napříč tematickými agendami

Poslední výzkumný dotaz v rámci analýzy zpravodajské relace Události (K jakým tématům dostaly jednotlivé politické subjekty prostor k vyjádření v rámci sledovaných příspěvků zpravodajství ČT?) se zaměřil na spojitost mezi tematickou agendou příspěvků a představitelů kandidujících politických uskupení, kteří v něm dostali prostor k vyjádření.

Jak již bylo výše zmíněno, ke slovu se ve sledovaném období dostali zástupci pouze 7 stran, hnutí či volebních koalic, a to konkrétně členové hnutí ANO 2011, České strany sociálně demokratické, Komunistické strany Čech a Moravy, volebních koalic SPOLU a Piráti a Starostové, hnutí Svoboda a přímá demokracie a koalice Trikolora Svobodní Soukromníci. Témata kódovacích jednotek, v nichž se v roli mluvčích objevili představitelé těchto uskupení, byly v průběhu analýzy rozřazeny pod 19 různých kategorií. Tabulka č. 14 zobrazuje podíly

subjektů na četnosti neboli počtu promluv zmíněných politických subjektů napříč všemi zachycenými tematickými agendami. Tabulka č. 15 pak stejný vztah promítá v ohledu stopáže neboli prostoru k promluvám.

	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	SPOLU	SPD	TSS	Počet celkem
Rozpočtová politika	39,8%	18,6%	9,3%	11,9%	11,0%	9,3%	0,0%	118
Sněmovna, zákony	31,9%	11,1%	8,3%	11,1%	20,8%	15,3%	1,4%	72
COVID-19	66,1%	8,1%	6,5%	9,7%	6,5%	3,2%	0,0%	62
Kauzy AB	64,3%	7,1%	10,7%	3,6%	7,1%	7,1%	0,0%	28
Zahraniční politika	51,9%	33,3%	3,7%	0,0%	7,4%	3,7%	0,0%	27
Životní prostředí	28,0%	8,0%	8,0%	24,0%	28,0%	4,0%	0,0%	25
Volby	22,2%	11,1%	5,6%	22,2%	22,2%	11,1%	5,6%	18
Prezident ČR	61,5%	0,0%	0,0%	7,7%	23,1%	7,7%	0,0%	13
Státní správa	30,8%	23,1%	7,7%	15,4%	7,7%	15,4%	0,0%	13
Doprava	18,2%	18,2%	9,1%	27,3%	18,2%	9,1%	0,0%	11
Bezpečnost	66,7%	11,1%	0,0%	0,0%	22,2%	0,0%	0,0%	9
Zdravotnictví	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8
Energetika	50,0%	0,0%	0,0%	16,7%	33,3%	0,0%	0,0%	6
Inflace	80,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5
Evropská unie	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4
Obecní politika	25,0%	0,0%	0,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4
Průmysl a obchod	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3
Školství	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3
Zemědělství	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1

Tabulka č. 14 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na celkovém počtu promluv v rámci tematických agend.

	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	SPOLU	SPD	TSS	Stopáž celkem
Rozpočtová politika	43,6%	17,4%	7,7%	12,4%	10,7%	8,3%	0,0%	0:18:55
COVID-19	72,8%	4,7%	6,5%	8,2%	5,5%	2,4%	0,0%	0:11:49
Sněmovna, zákony	35,5%	10,7%	8,2%	11,7%	20,3%	12,4%	1,2%	0:11:33
Kauzy AB	71,8%	7,3%	6,2%	2,2%	7,3%	5,1%	0,0%	0:04:33
Zahraniční politika	44,6%	39,0%	4,4%	0,0%	7,6%	4,4%	0,0%	0:04:09
Životní prostředí	30,2%	4,4%	10,7%	24,0%	28,0%	2,7%	0,0%	0:03:45
Volby	22,5%	13,9%	6,4%	25,1%	17,1%	9,1%	5,9%	0:03:07
Prezident ČR	59,2%	0,0%	0,0%	12,3%	18,5%	10,0%	0,0%	0:02:10
Doprava	26,3%	12,3%	8,8%	29,8%	10,5%	12,3%	0,0%	0:01:54
Státní správa	30,6%	25,0%	3,7%	16,7%	11,1%	13,0%	0,0%	0:01:48
Bezpečnost	55,4%	16,3%	0,0%	0,0%	28,3%	0,0%	0,0%	0:01:32
Zdravotnictví	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:01:23
Inflace	88,5%	0,0%	11,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:52
Energetika	37,5%	0,0%	0,0%	16,7%	45,8%	0,0%	0,0%	0:00:48
Evropská unie	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:41
Obecní politika	23,1%	0,0%	0,0%	76,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:39
Průmysl a obchod	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:36
Školství	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:21
Zemědělství	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0:00:12

Tabulka č. 15 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na celkové stopáži promluv v rámci tematických agend.

Jak lze z tabulek vyčíst, největší prostor k promluvám byl politikům v analyzovaném úseku vysílání Událostí věnován v souvislosti s agendou rozpočtové politiky. Vůči tomuto tématu bylo zaznamenáno celkem 118 jednotlivých promluv o celkové stopáži 18 minut a 55 sekund. Co se týče bližší specifikace takto tematicky zařazených kódovacích jednotek, jednalo se převážně o příspěvky věnující se otázkám státního rozpočtu či platů státních zaměstnanců. Při porovnání podílů jednotlivých kandidujících subjektů na počtu promluv či jejich celkové stopáži vychází značný nepoměr převažující četnosti projevů i jejich souhrnného časového prostoru ve prospěch hnutí ANO 2011. S méně jak polovičními hodnotami následuje vládní partner Česká strana sociálně demokratická a poté s dalším odstupem zbývající subjekty. Role společenské relevance subjektů při jejich referenci v médiích již byla v práci několikrát zmiňovaná a v ohledu tématu rozpočtové politiky platí dvojnásob, kdy jsou to zpravidla právě zástupci vlády, kteří jsou za její stav zodpovědní a z tohoto důvodu dostávají v této souvislosti zpravidla i větší prostor k promluvám či jsou ze strany médií v tomto ohledu více konfrontováni, než například zástupci opozice či neparlamentních stran.

Jako další agenda, v rámci které se v analyzovaném vzorku zpravodajského vysílání ČT dostali političtí mluvčí nejčastěji k promluvám, je kategorie sněmovna a zákony, kam byly zařazeny takové příspěvky, jejichž náplní byly převážně informace o jednání členů poslanecké sněmovny, jež nesouviselo například se státním rozpočtem či nařízenými spojenými s pandemií onemocnění COVID-19, které byly zahrnuty pod jiné samostatné agendy. Komentáře k této agendě zazněly od členů všech 7 kandidujících subjektů, u kterých byly promluvy jejich jednotlivých představitelů zaznamenány. Sesbíraná data vypovídají znovu o převaze promluv ze strany členů hnutí ANO 2011, ačkoliv poměr je zde nižší než u předcházejícího tématu rozpočtové politiky, když dosahuje hodnot kolem jedné třetiny ze všech zakódovaných výroků. Dalším v pořadí je koalice SPOLU, která jak z pohledu počtu promluv, tak i jejich celkové délce, dosahuje zhruba na pětinový podíl. Zbylé strany nejsou pak výrazně odstupňovány až na volební koalici Trikolora Svobodní Soukromníci, u nichž byla Českou televizí v souvislosti s výše definovanou sférou zaregistrována jediná promluva. Rozdíly mezi jednotlivými kandidujícími subjekty jsou oproti předešlé kategorii o něco nižší, ačkoliv vládní strany stále v počtu promluv i jejich celkové stopáži drží více než polovinu nasbíraného souboru dat. Což může souviset s tím, že v demokratických systémech obecně platí, že strany ve vládě mají větší vliv na tvorbu zákonů, jelikož disponují většinou hlasů v parlamentu, přičemž opoziční strany mají možnosti v tomto ohledu výrazněji omezené. Mediální zájem v ohledu zákonů a činností sněmovny tak zpravidla směřuje na zástupce vlády.

Pandemie COVID-19 a s ní související témata byly nejčastější agendou analyzovaných příspěvků zpravodajské relace Události, a proto se objevuje i mezi tématy s nejvyšším počtem promluv ze strany členů kandidujících subjektů. Získaná data tak ukazují, že hnutí ANO 2011 mělo výrazně větší podíl na celkové stopáži promluv souvisejících s tématem COVID-19 v pořadí Události než zbylé subjekty, když jeho podíl na četnosti i délce výroků přesahoval dvě třetiny celkového vzorku. I výsledky u tohoto tématu naznačují, že politici včetně jejich stranického zařazení, kteří měli nejvíce promluv k tématu COVID-19 v Událostech, byli v té době z hlediska veřejnosti nejvýznamnějšími politickými osobnostmi, kteří měli největší vliv na rozhodování vlády například o opatřeních souvisejících s pandemií a na veřejné mínění obecně, což je reflektováno převážně v jasné dominanci vyjádření ze strany ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha z ANO 2011.

Další oblastí témat, ke kterému byl v analyzovaném vzorku ve větší míře zachycen komentář ze strany politických představitelů kandidujících subjektů, byly kauzy spojené

s osobou tehdejšího premiéra ČR a předsedy hnutí ANO 2011 Andrejem Babišem. Konkrétně se jednalo o kauzu "Čapí hnízdo" a „Pandora Papers“. Data v z výše uvedených tabulek prozrazují znovu nejvýraznější podíl na počtu i stopáži promluv ze strany vládního hnutí ANO 2011, když se ve sledovaném vzorku příspěvků pořadu Události dostali jeho zástupci v tomto kontextu ke slovu ve více než v 64 % případů v ohledu četnosti a při porovnání délky projevů dosáhli více než 71% podílu. Největší mírou se na tomto výsledku podepsal sám Andrej Babiš reprezentující právě vládní hnutí, který z pochopitelných důvodů dostal ze strany ČT v rámci této agendy největší prostor k vyjádření. Nejednalo se v první řadě o politické spory, proto se jiní politici reprezentující ostatní kandidující subjekty nedostávali ke slovu tak často, jako například jiní externí mluvčí v podobě právních zástupců, státních zástupců apod.

Výroky politických představitelů se často objevovaly i v příspěvcích věnující se otázkám zahraniční politiky. Ty se konkrétně zabývaly například česko-polským sporům ohledně dolu Turov či parlamentním volbám v Německu a návštěvě Viktora Orbána v ČR. Z výše uvedených tabulek zobrazujících podíl subjektů na celkovém počtu a stopáži promluv vyplývá, že nejvíce prostoru v tomto ohledu získalo hnutí ANO 2011 následované Českou stranou sociálně demokratickou. U ostatních kandidujících subjektů, jakými jsou koalice SPOLU, KSČM či SPD, byl v obou ohledech poměr daleko nižší. Nejčastěji promlouvajícím konkrétním politikem byl Jakub Kulhánek, zástupce ČSSD a v té době ministr zahraničních věcí, což se na výrazném podílu této strany výrazně podepsalo. Jen stěží si lze představit kompetentnějšího představitele vlády v otázkách zahraniční politiky, proto jeho nejvyšší vytíženost v tomto ohledu nijak nepřekvapuje. O to překvapivěji se můžou jevit převažující podíly ve prospěch hnutí ANO 201, což je však dáno převážně vyjádřením premiéra Babiše ke sporům ohledně dolu Turov a ze stejného důvodu se také často objevil v pozici mluvčího Richard Brabec, v té době ministr životního prostředí, pod kterého dopady vyplývající z provozu těžby na hranicích spadaly.

8.2 Předvolební debaty

Druhá část prováděného výzkumu se v kontextu ověřování míry dodržování specifikovaných principů objektivity ze strany České televize věnovala vysílání předvolebních debat. V následujících kapitolách budou reflektovány analýzou získaná data v souladu s v metodologické části položenými výzkumnými otázkami, které souvisí s vybranými diskusními pořady ČT vysílanými v období před konáním voleb do PSP ČR v roce 2021.

8.2.1 Obecný popis vzorku

V rámci speciálního volebního vysílání připravila Česká televize pro své diváky celkem 15 samostatných debat, přičemž 14 z nich bylo rozděleno napříč krajskými územními celky zaměřených na politické představitele reprezentující právě dané kraje. Poslední vysílaná část pořadu pod názvem „Superdebata“ nabídla diskusi mezi lídry dle níže uvedeného klíče vybraných kandidujících subjektů (Česká televize, 2021).

Základní kódovací jednotku v této části analýzy představovala jakákoli samostatná promluva politického hosta, ať už jí předcházela dotaz či jiný typ výroku ze strany moderátora pořadu nebo promluva jiného politického hosta. Celkem bylo tímto způsobem zakódováno 2162 jednotlivých promluv zástupců stran, hnutí či volebních koalic, které se ucházely o voličské hlasy ve volbách. Těmto projevům předcházelo 1680 dotazů či komentářů od moderátorů pořadů, přičemž v 482 případech promluv, které představují rozdíl mezi těmito dvěma zmiňovanými hodnotami, se jednalo o reakci diskutujícího na předešlý výrok jiného hosta, ať už tak prováděl na výzvu moderátora debaty, nebo z vlastní iniciativy.

Celkový časový fond pořadů, které v této části práce podléhaly analýze, tvořil 28 hodin 18 minut a 50 vteřin. Celková stopáž všech zaznamenaných kódovacích jednotek představovala čistý čas 21 hodin 5 minut a 54 vteřin, což je téměř 75 % celé doby, po kterou pořady zkoumané trvaly. Průměrná promluva politického hosta dle získaných dat trvala 35 vteřin, přičemž zaznamenaný rozsah se pohyboval od 1 vteřiny až po 3 minuty 50 vteřin. Tabulka č. 22 zobrazuje tato data detailněji i ve vztahu vůči jednotlivými pořadům z celkového analyzovaného vzorku.

Pořad	Datum	Stopáž pořadu	Počet dotazů	Počet promluv	Stopáž promluv	Průměrná stopáž promluv
Karlovarský kraj	13.09.2021	1:54:24	112	123	1:24:32	0:00:41
Liberecký kraj	14.09.2021	1:53:22	122	148	1:14:51	0:00:30
Kraj Vysočina	15.09.2021	1:51:31	170	172	1:18:33	0:00:27
Pardubický kraj	16.09.2021	1:54:10	108	161	1:17:25	0:00:29
Královohradecký kraj	17.09.2021	1:53:11	92	129	1:26:23	0:00:40
Plzeňský kraj	20.09.2021	1:52:31	115	141	1:18:27	0:00:33
Zlínský kraj	21.09.2021	1:54:07	98	119	1:28:54	0:00:45
Olomoucký kraj	22.09.2021	1:52:34	126	156	1:20:39	0:00:31
Jihočeský kraj	23.09.2021	1:54:25	153	198	1:23:34	0:00:25
Ústecký kraj	24.09.2021	1:53:34	63	103	1:32:49	0:00:54
Jihomoravský kraj	27.09.2021	1:52:17	99	146	1:27:59	0:00:36
Moravskoslezský kraj	29.09.2021	1:54:58	69	111	1:35:24	0:00:52
Praha	30.09.2021	1:54:40	100	143	1:21:28	0:00:34
Středočeský kraj	01.10.2021	1:54:15	128	169	1:30:24	0:00:32
Superdebata	06.10.2021	1:48:51	125	143	1:24:32	0:00:35
<i>Celkový součet</i>		<i>28:18:50</i>	<i>1680</i>	<i>2162</i>	<i>21:05:54</i>	<i>0:00:35</i>

Tabulka č. 23 – Přehled jednotlivých předvolebních debat.

Z tabulky jsou patrné relativně výrazné rozdíly mezi jednotlivými debatami, co se počtu položených dotazů a průměrné stopáží zaznamenaných promluv týče. Například v pořadu s kandidáty z Ústeckého kraje zaznělo pouze 63 dotazů, a naopak v díle zaměřeném na Jihočeský kraj byly vysloveny konkrétní otázky či komentáře moderátorů s následnou odpovědí kandidáta hned 153krát. To především vystihuje rozdíly ve vedení diskuse ze strany moderátorů Jakuba Železného, Světlany Witovské a Jakuba Řezníčka, kteří moderovali shodný počet 5 debat. Průměrná stopáž promluvy politických hostů v pořadů vedených Jakubem Železným či Světlanou Witovskou dosahoval velice podobných hodnot, konkrétně 32, respektive 31 vteřin, v debatách moderovaných Jakubem Řezníčkem dosahovala tato proměnná až o polovinu delší čas, konkrétně 46 vteřin. S tím souvisí i v průměru vyšší počet položených dotazů u první dvou zmiňovaných členů redakce ČT, a to převážně způsobeného častějším doptáváním se či opakováním již položeného dotazu a obecně tak frekventovanějším přerušováním probíhající promluvy hosta.

Moderátor	Počet dotazů	Počet promluv (hosté)	Průměrná stopáž (hosté)
Světlana Witovská	675	828	31 s
Jakub Železný	571	749	32 s
Martin Řezníček	434	585	46 s

Tabulka č. 24 – Statistika dotazů, počtu promluv hostů a jejich průměrné stopáží z pohledu jednotlivých moderátorů debat.

Jednou ze základních podstat, která může již v přípravné fázi předvolebních debat ovlivnit jejich objektivitu je tzv. klíč pro zvaní samotných hostů, tedy zástupců konkrétních politických subjektů, které následně dostanou prostor k diskusi před diváky ČT. Ten sama veřejnoprávní televize definuje v rámci dokumentu zveřejněného na svých webových stránkách s názvem Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislost s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021. V tomto ohledu zde zmiňuje, že do pořadů krajské série debat pozve „*lidry kandidujících subjektů uvedené na příslušné kandidátce v rámci příslušného kraje, které se umístily v celostátním reprezentativním sociologickém průzkumu volebního potenciálu realizovaného na přelomu srpna a září 2021 na prvním až sedmém místě*“ (Česká televize 2021, s.5). Co se týče Superdebaty vysílané v předvečer konání voleb, zde byl klíč aplikován stejný, ovšem na základě prováděného průzkumu v druhé polovině září (Česká televize 2021, s.5). V souvislost s právě daným volebním průzkumem, na základě kterého byly do následných pořadů zvaní hosté, ČT ve zveřejněném dokumentu dodává, že pro tyto potřeby „*bude realizovat dva celostátní předvolební průzkumy volebního potenciálu ve spolupráci se společnostmi pro výzkum veřejného mínění Kantar CZ s.r.o. a Data Collect s.r.o.*“ (2021, s. 4).

Výsledkem byla následující struktura stranické příslušnosti pozvaných představitelů kandidujících subjektů, kterou zobrazuje tabulka č. 25. Ke změně účasti z tohoto pohledu došlo v pořadu s uchazeči o poslanecký mandát ze Zlínského kraje, kam nedorazil představitel hnutí Přísaha Zbyněk Schaffer kvůli zdravotním důvodům. Dále pak ve vysílání Superdebaty, kde byl aplikován výsledek později prováděného průzkumu než u předešlých debat v souvislosti s výše popsanými pravidly klíče, což dalo prostor i zástupci aliance Trikolóra, Svobodní, Soukromníci. Ostatními kandidujícími subjekty, které disponovali svým zástupcem ve všech vysílaných debatách, byly hnutí ANO 2011, Česká strana sociální demokracie, Komunistická strana Čech a Moravy, koalice Piráti a Starostové, hnutí Přísaha, koalice SPOLU a hnutí Svoboda a přímá demokracie.

Pořad	Zúčastněné kandidující subjekty
Karlovarský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Liberecký kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Kraj Vysočina	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Pardubický kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Královohradecký kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Plzeňský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Zlínský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; SPOLU; SPD
Olomoucký kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Jihočeský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Ústecký kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Jihomoravský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Moravskoslezský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Praha	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Středočeský kraj	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD
Superdebata	ANO 2011; ČSSD; KSČM; PirStan; Přísaha; SPOLU; SPD; TSS

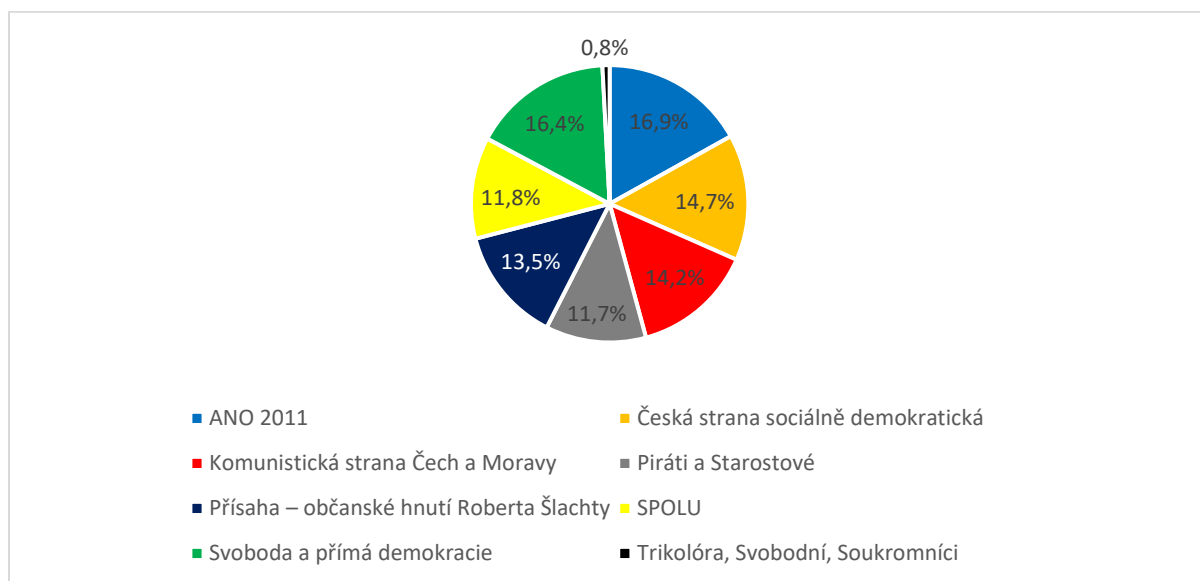
Tabulka č. 25 – Účast kandidujících subjektů napříč vysílanými debatami.

8.2.2 VO4: Prostor k vyjádření kandidujících subjektů

První výzkumná otázka věnující se vysílání předvolebních debat České televize (Kolik prostoru k vyjádření dostaly jednotlivé politické subjekty v rámci předvolebních debat na ČT?) se zajímala o dodržování principů vyváženosti v ohledu počtu položených dotazů a prostoru k reakcím a odpovědím věnovanému jednotlivým kandidujícím subjektům. Tato kapitola nejprve rozkryje výsledky zkoumání proměnných souvisejících s četností a stopáží promluv jednotlivých subjektů, následně i jejich konkrétních zástupců. V závěru každé části kapitoly bude přítomna i úvaha nad podobou analýzy nabytých poznatků a jejich oporu ve zvoleném a dopředu definovaném přístupu České televize.

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, napříč celým zkoumaným vzorkem předvolebních debat zaznělo směrem k představitelům kandidujících subjektů 1680 dotazů nebo jiných výroků moderátora, za kterým následovala promluva konkrétního politického hosta debaty. Jak ukazuje níže uvedený graf č. 17, distribuce otázek mezi jednotlivé strany, hnutí či volební koalice ucházející se v nadcházejících volbách nevykazuje z pohledu podílů těchto subjektů na celkovém počtu žádné výraznější rozdíly. Nejvíce otázek směřovalo na zástupce vládního hnutí ANO 2011, a to konkrétně 284, což představuje téměř 17 % z celého vzorku. Následovalo hnutí Svoboda a přímá demokracie, jehož představitelé dostali pouze o 9 otázek méně a dosáhli tak na 16,4% podíl. Třetí Česká strana sociální demokratická měla

prostřednictvím svých členů možnost reagovat na 247 položených otázek a ti se tak dostali na poměr ve výši 14,7 %. O půl procenta nižší podíl připadl Komunistické straně Čech a Moravy, když její členové byli vystaveni celkem 238 otázkám. Volební koalice SPOLU a Piráti a Starostové čelily napříč všemi vysílanými debatami téměř totožnému počtu dotazů, když se jednalo konkrétně o 199, respektive 197 otázek. Aliance stran Trikolóry, Svobodných a Soukromníků vyslala na základě uvedeného zvacího klíče svého kandidáta pouze do jediné debaty, její podíl je tak nejnižší v podobě 0,8 % a 14 položených otázek moderátora.

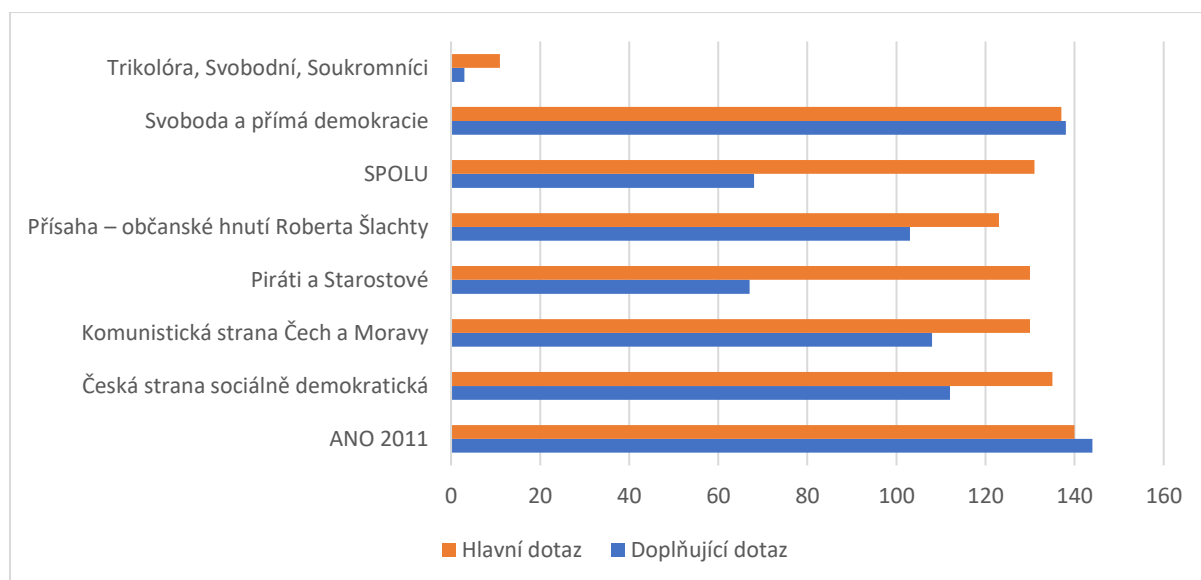

Graf č. 17 – Podíl kandidujících subjektů na celkovém počtu položených dotazů (N=1680).

Mírnější převaha dotazů směřovaných dotazů na jednotlivé hosty ve prospěch ANO 2011 a případně i ČSSD může do veliké míry znovu souviset s již několikrát zmíněným mocenským bonusem a obecně tehdejší společenskou relevancí těchto subjektů, jelikož jejich účast ve vládě jistě sehrála v dotazování ze strany moderátora svou roli. Tento rozdíl mohly zapříčinit například otázky na kroky vlády s končícím mandátem či jimi obsazených ministerstev. Naopak menší paradox může představovat naměřená hodnota u této proměnné v případě hnutí Přísaha, která ačkoliv neměla svého zástupce v jedné z konaných debat, předčila v počtu dotazů jiné subjekty, konkrétně koalice SPOLU a Piráti a Starostové.

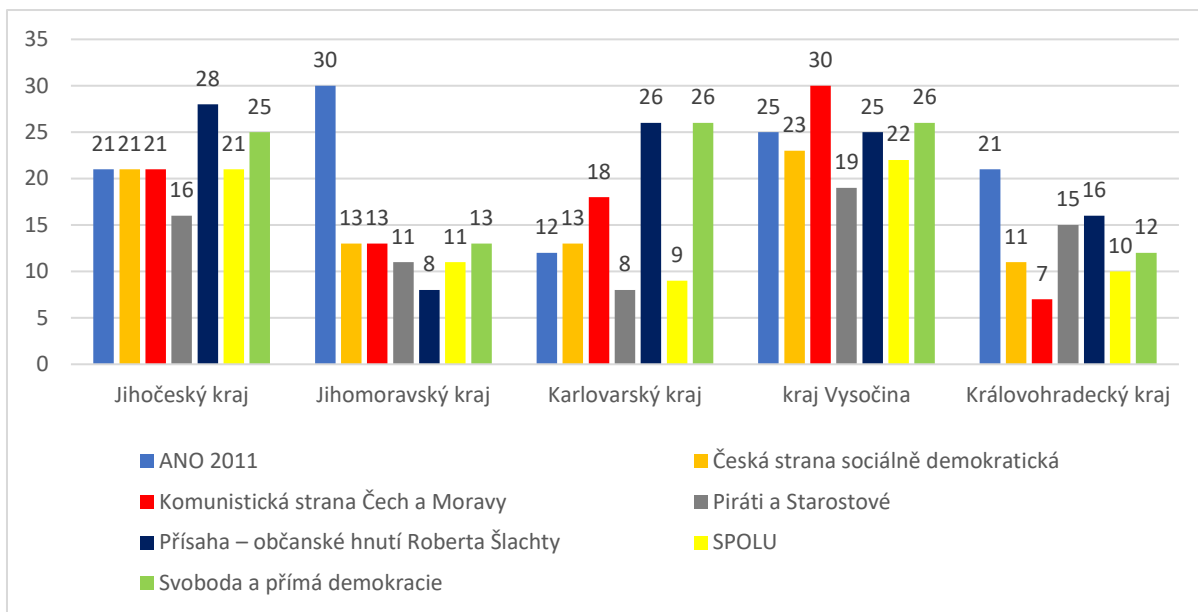
Klíčem k porozumění této situace může být níže uvedený graf č. 18, který zobrazuje počet hlavních a vedlejších dotazů, které byly položeny jednotlivým stranám, hnutím či koalicím, které se předvolebních debat na ČT zúčastnily. Jako hlavní dotaz byla zakódovaná taková otázka, která započala počátek promluvy či sérii promluv ze strany konkrétního hosta a naopak jako doplňující dotaz byla kódovaná taková otázka či komentář moderátora, která

stejného mluvčího vyzývala k odpovědi na původně vyslovenou otázku či rozšíření a bližší specifikaci odpovědi, která ze strany hosta v předešlé promluvě zazněla. Jak je z tabulky znatelné, právě u hnutí Přísaha a jejích konkrétních zástupců docházelo k doptávání se ze strany moderátora častěji, než u hostů z koalic SPOLU a Piráti a Starostové.

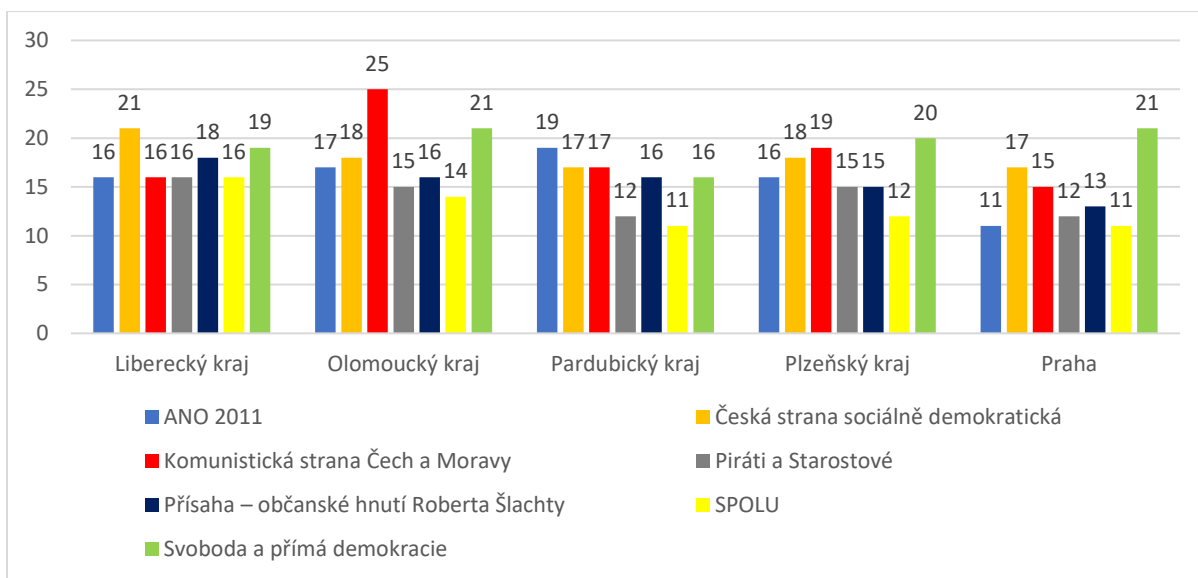

Graf č. 18 – Počet hlavních a vedlejších dotazů položených jednotlivým kandidujícím subjektům celkem ve všech analyzovaných debatách.

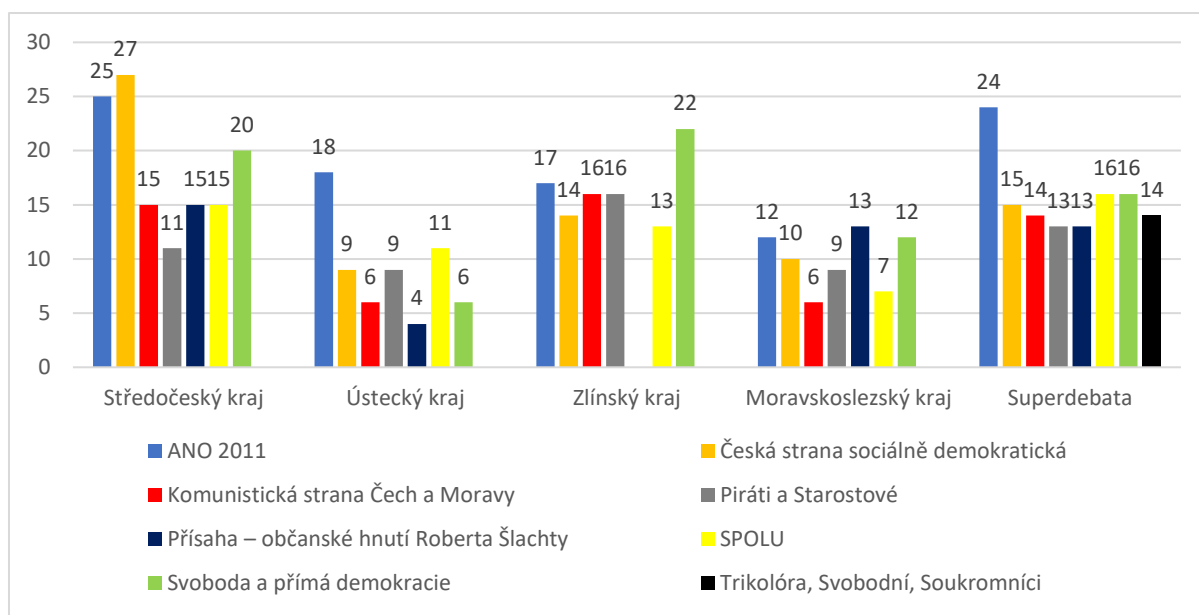
Pro úplnou ilustraci počtu položených dotazů jsou níže uvedené grafy č. 19 až 21, které zobrazují jejich distribuci vůči kandidujícím subjektům v každé jednotlivě analyzované debatě. Větší nepoměr byl zaznamenán převážně jen u hnutí ANO 2011 v debatách věnovaných Jihomoravskému a Ústeckému kraji nebo v posledním dílu pořadu Superdebatě. Debata v Karlovarském kraji vykazuje největší nepoměr mezi zúčastněnými subjekty, když rozdíl mezi nejčastěji doptávanými subjekty hnutími Přísaha a SPD (shodně 26 dotazů) a naopak nejméně otázkám čelící koalici Piráti a Starostové (8), dosahoval 18 hodnot. SPD i hnutí ANO 2011 čelilo v celkovém souhrnu většímu počtu doplňujících dotazů než otázkám zařazených do kategorie hlavních, jak je znatelné z grafu č. 31, což může znovu tuto nesrovnalost v otázce vyváženosti do jisté míry vysvětlit. Obecně však množství položených otázek směrem k jednotlivým hostům debat není i vzhledem k výše uvedenému příliš vypovídající o míře dodržování principů vyváženosti ze strany ČT, proto je vhodné se zaměřit i na jiné parametry, jako je například stopáž promluv, tedy časový prostor k vyjádření, který tito reprezentanti svých politických stran, hnutí a koalic v analyzovaných pořadech dostali.

Graf č. 19 – Počet dotazů položených jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

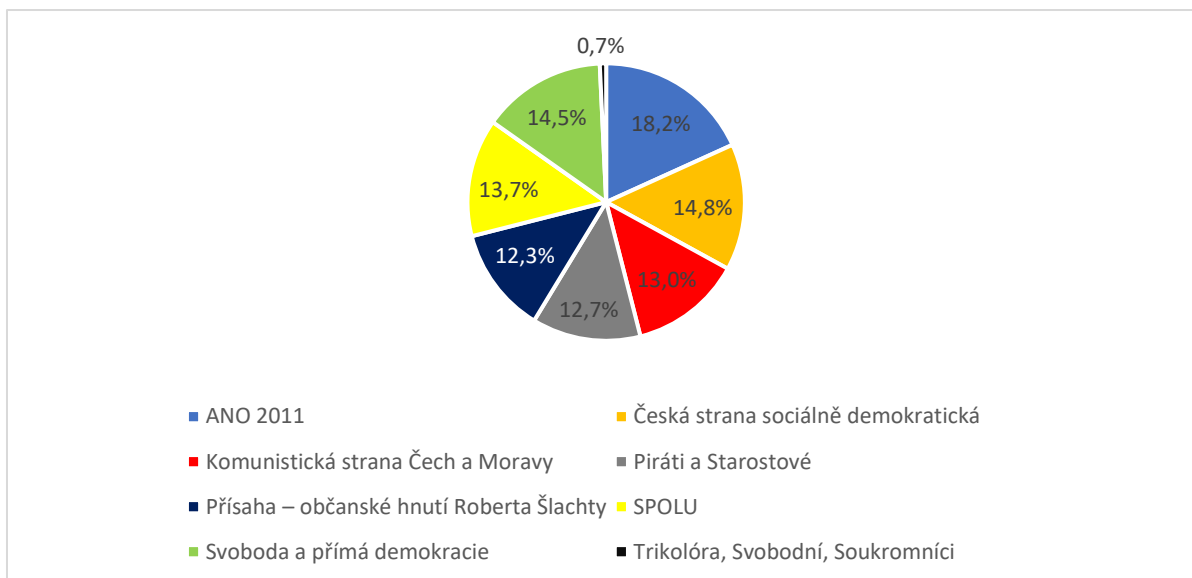

Graf č. 20 – Počet dotazů položených jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

Graf č. 21 – Počet dotazů položených jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

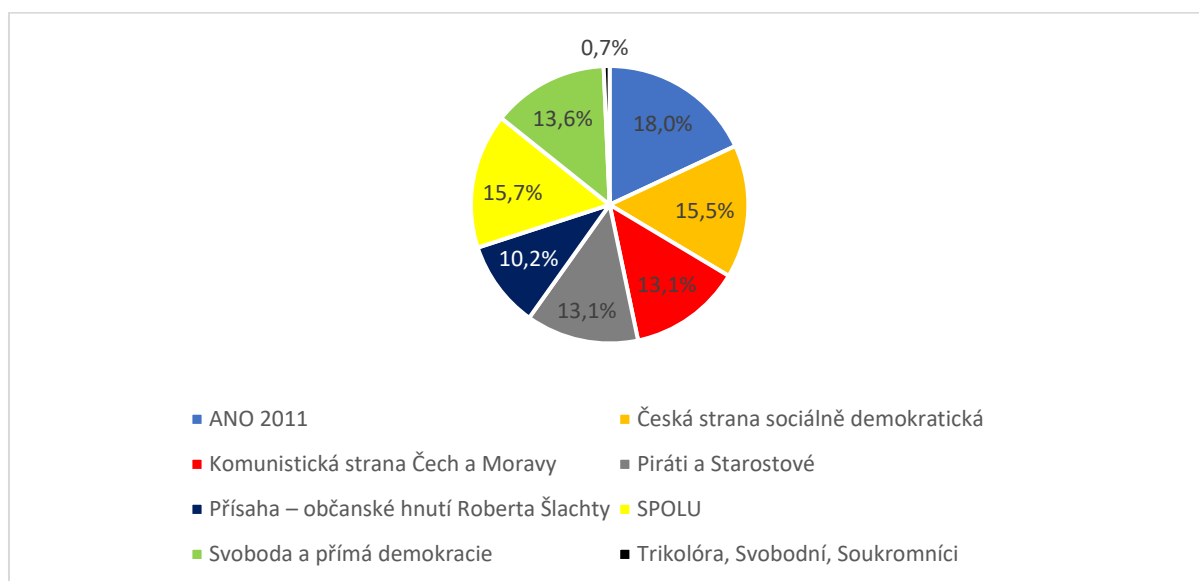
V úvodní části kapitoly věnující se rozboru dat získaných analýzou předvolebních debat České televize byl zmíněn celkový počet 2162 zakódovaných promluv politických představitelů, kteří byli do pořadů zváni. Distribuci tohoto množství mezi jednotlivé kandidující subjekty je zobrazeno pomocí níže uvedeného grafu č. 22. Z něj je patrné, že kromě aliance stran Trikolóra, Svobodní a Soukromníci, která svého zástupce v debatách měla pouze v jediném pořadu, nedošlo při analýze počtu promluv k objevení výraznějších rozdílů, čemuž napovídá i rozptýl podílů na celkovém množství, který se u politických subjektů účinkujících ve většině debat pohybuje od 12 do 18 %. Nejvyšší poměr připadl členům hnutí ANO 2011, kdy se v jejich případě jednalo o 394 výroků. 319 promluv a tedy zhruba 15% podíl na souboru dat patřil České straně sociálně demokratické a o pouhých 6 samostatných promluv méně bylo zaznamenáno u hnutí Svoboda a přímá demokracie. Další strany v pořadí, konkrétně koalice SPOLU, Komunistická strana Čech a Moravy, Piráti a Starostové a hnutí Přísaha se v ohledu počtu individuálních projevů poskládaly v těsné blízkosti za sebe, přičemž odchylka mezi prvním zmíněným a posledním subjektem z této řady představovala pouhých 30 zakódovaných hodnot. Jak bylo zmíněno, zástupce Trikolóry, Svobodných a Soukromníků se objevil pouze v poslední vysílané Superdebatě a s počtem 16 promluv tak tomuto subjektu nepřipadá ani 1 % z celkového souboru.

Graf č. 22 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na počtu promluv v celém analyzovaném vzorku předvolebních debat (N=2162).

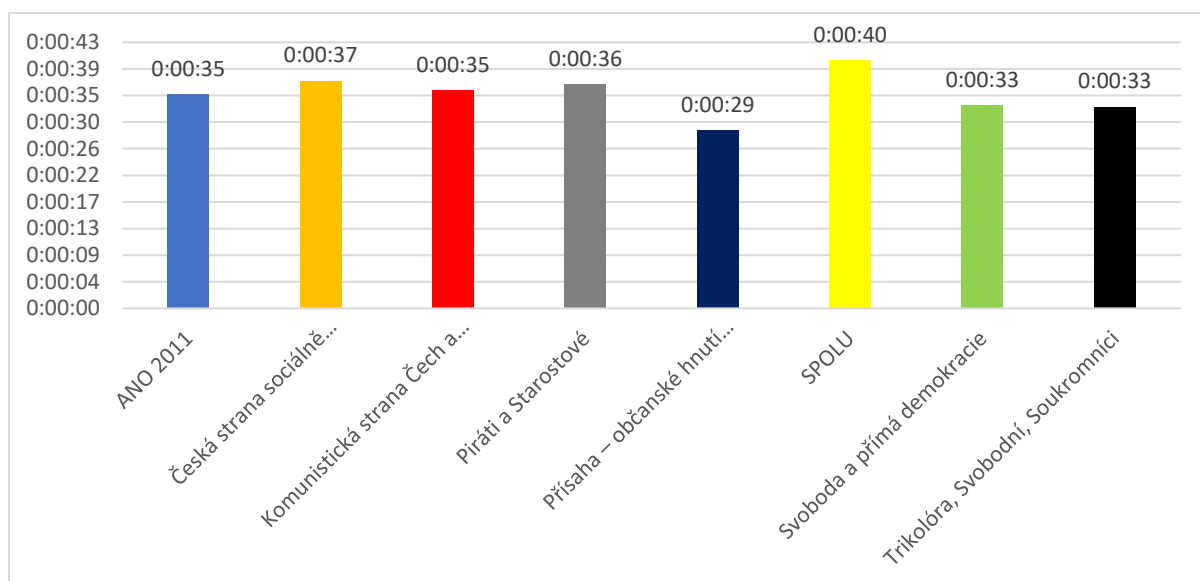
Dalším sledovaným atributem byla i doba, po kterou dostali hosté debat možnost hovořit. Celková stopáž všech výroků kandidátů v pořadech činila 21 hodin 5 minut a 54 vteřin. Jejich rozdělení napříč ve volbách ucházejících se subjektů reflektuje graf č. 23. Ten do jisté míry kopíruje koláčový graf zobrazující podíly v otázce množství výroků, mírné rozdíly oproti předešlé grafice jsou však přítomny. Na prvním místě se znovu umístilo vládní hnutí ANO 2011, které disponovalo celkovým prostorem k promluvám o délce 3 hodiny 48 minut a 24 vteřin. Jejího vládního partnera ČSSD však oproti počtu promluv nahradila na druhém místě koalice SPOLU, jejíž zástupci v debatách hovořili v celkovém čase 3 hodiny 19 minut a 15 vteřin, což je více o necelé 3 minuty než politici z České strany sociálně demokratické. U koalice SPOLU tak narostl podíl na celkovém prostoru zaznamenaných výroků oproti jejich počtu o dvě procenta, u ČSSD zůstal v tomto porovnání téměř stejný. Rozdíl necelých šesti minut byt zaznamenán u rozpětí mezi dalšími následujícími politickými subjekty v tomto ohledu, a to v postupném pořadí konkrétně u hnutí SPD, KSČM a koalice Piráti a Starostové. Pokud uvážíme všechny tyto prozatím zmíněné kandidující strany, hnutí a koalice, jejichž představitelé vystoupili ve všech vysílaných debatách České televize, je rozdíl celkového prostoru k projevům v rámci pořadů mezi nejrozsáhlejší (ANO 2011) a nejkratčeji (Piráti a Starostové) hovořícími přesně 1 hodinu, 2 minuty a 6 vteřin, což v průměru představuje 4 minuty a 8 vteřin na jednu analyzovanou debatu. Hnutí Přísaha, které se z důvodu nemoci kandidáta zúčastnilo 14 z 15 debat, měla celkový zaznamenaný čas promluv 2 hodiny 8 minut a 31 vteřin, čímž její podíl na celkové době klesl oproti podílu na počtu promluv zhruba o dvě procenta. Nejkratší čas k projevům byl v celkovém součtu věnován kandidátům z aliance

Trikolóra, Svobodní a Soukromníci, u nichž byla v souhrnu zaznamenaná doba 8 minut a 44 vteřin s obdobným poměrem, jako v případě kvantitativního vyjádření (0,7 %).

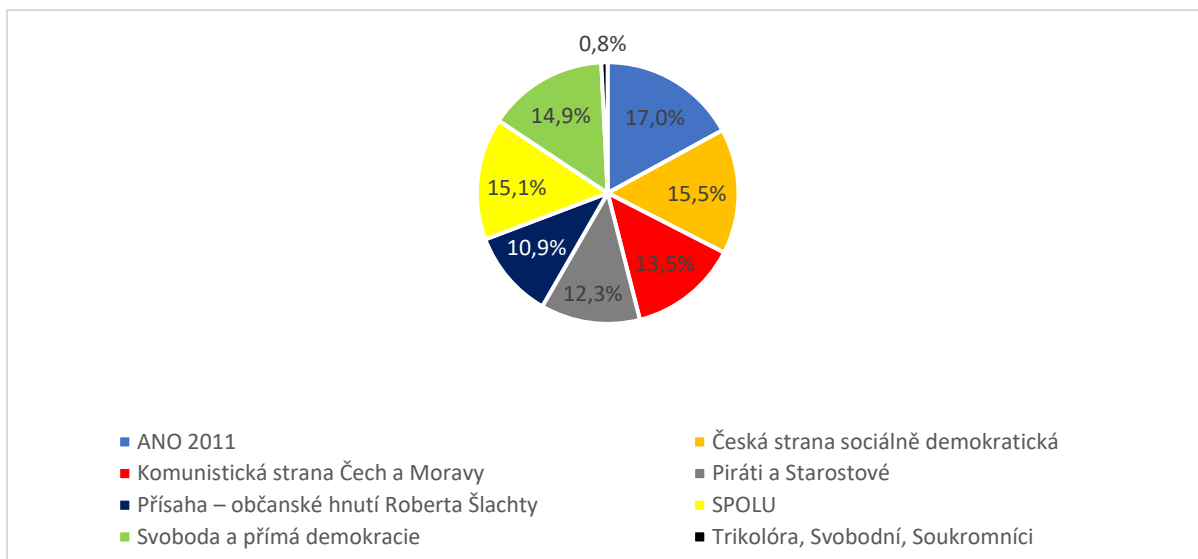
Graf č. 23 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na stopáži promluv v celém analyzovaném vzorku předvolebních debat (N=21:05:54).

Jedním z dalších pomocných ukazatelů míry vyváženosti může být průměrná doba na jednu promluvu, tedy čas, který měli účinkující reprezentanti politických subjektů v průměru na zodpovězení otázky či na reakci na komentář moderátorů nebo předcházející výrok jiného hosta. Průměrná stopáž všech zaznamenaných projevů politických představitelů vycházela na 35 vteřin a kolem této hodnoty se pohybuje i průměrný čas promluv jednotlivých kandidujících subjektů, jak ukazuje graf č. 24. Větší rozdíl byl zaznamenán u koalice SPOLU, jejíž zástupci měli největší průměrnou délku výroků v podobě 40 vteřin a také u členu hnutí Přísaha, kteří naopak disponovali průměrným časem nejkratším, když dosahoval pouze 29 vteřin.

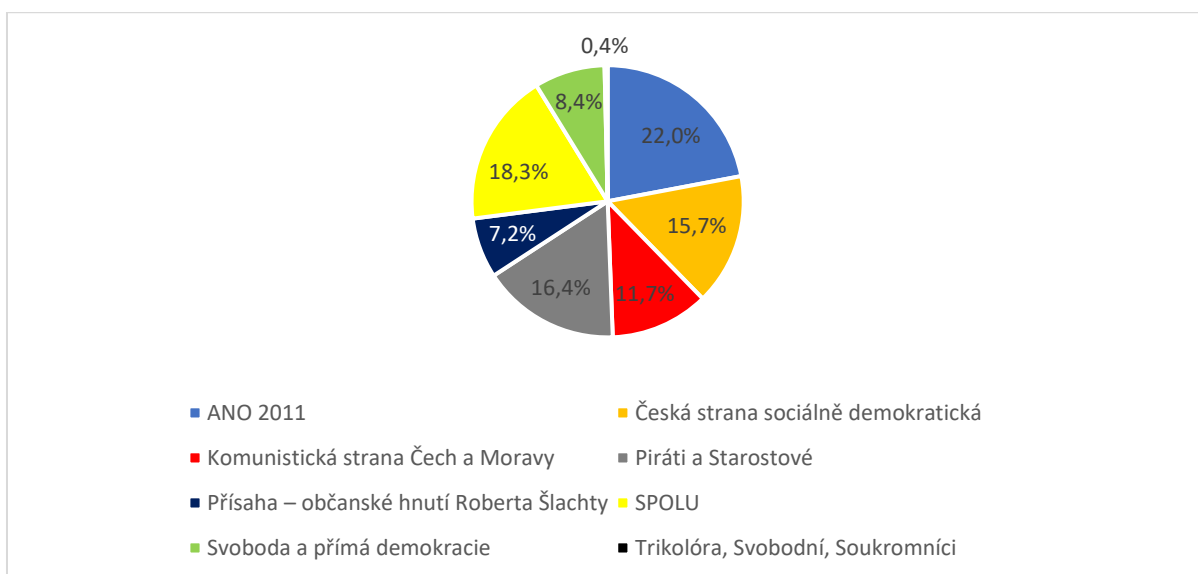
Graf č. 24 – Průměrná stopáž 1 promluvy jednotlivých kandidujících subjektů v celém analyzovaném vzorku předvolebních debat.

Jak již bylo v této části práce zmíněno, jako promluva politického hosta nebyla zakódovaná pouze jeho odpověď na dotaz či doplňující komentář ze strany moderátora, ale také reakce na výroky pozvaných zástupců jiných subjektů. Graf č. 25 zobrazuje stopáž vystoupení zástupců stran, hnutí a volebních koalic, kterým předcházela promluva moderátora – to znamená dotaz či jiný výrok, očekávající odpověď či doplnění předešlé odezvy. Takto zaznamenaná doba ani jednotlivý podíl se u kandidujících subjektů v porovnání s výše uvedenými hodnotami o celkové stopáži příliš neliší. Nejvíce prostoru k zodpovězení bylo poskytnuto členům hnutí ANO 2011 v podobě 2 hodin 51 minut a 52 vteřin. S odstupňovaným rozdílem v rozsahu zhruba 15 minut až 20 minut následuje trojice Česká strana sociální demokracie, koalice SPOLU a hnutí Svoboda a přímá demokracie. S dalším výraznějším odstupem se dále umístila Komunistická strana Čech a Moravy, která disponovala celkovým časem stráveným v diskusi s moderátory 2 hodiny 16 minut a 14 vteřin. Představitelé koalice Piráti a Starostové dostali v tomto ohledu 2 hodiny 4 minut a 11 vteřin, což je o necelou čtvrt hodinu více než členové hnutí Přísaha, jejichž nepřítomnost v jedné z debat již byla zmíněna. Nejkratší doba na zodpovězení dotazů v podobě 7 minut a 48 vteřin byla dedikována politickému hostu z aliance Trikolóra, Svobodní a Soukromníci, který se zúčastnil pouze posledního dílu série debat.

Graf č. 25 – Podíl kandidujících subjektů na stopáži odpovědí na dotazy moderátora v celém analyzovaném vzorku předvolebních debat (N=16:49:17).

Zbylou část zakódovaných promluv pak tvoří reakce hostů na výroky ostatních reprezentantů kandidujících subjektů. Z grafu č. 26, který byl sestaven na základě dat získaných analýzou reakcí, je znatelné, že za vládním hnutím ANO 2011, které i v tomto ohledu vévodí, se tentokrát zařadily volební koalice SPOLU a Piráti a Starostové tvořené opozičními stranami. Až za nimi nalezneme Českou stranu sociálně demokratickou a s dalším výraznějším odstupem zástupce komunistů, členy hnutí Svoboda a přímá demokracie či Přísahy. První čtyři kandidující subjekty spolu sdílí více než 68% podíl na celkové stopáži reakcí, což je dáno častou konfrontací názorů mezi jimi samotnými, což souvisí do velké míry s rozložením sil v poslanecké sněmovně a tomu odpovídající vládní či naopak opoziční roli daných stran.

Graf č. 26 – Podíl kandidujících subjektů na stopáži reakcí v celém analyzovaném vzorku předvolebních debat (N=04:16:37).

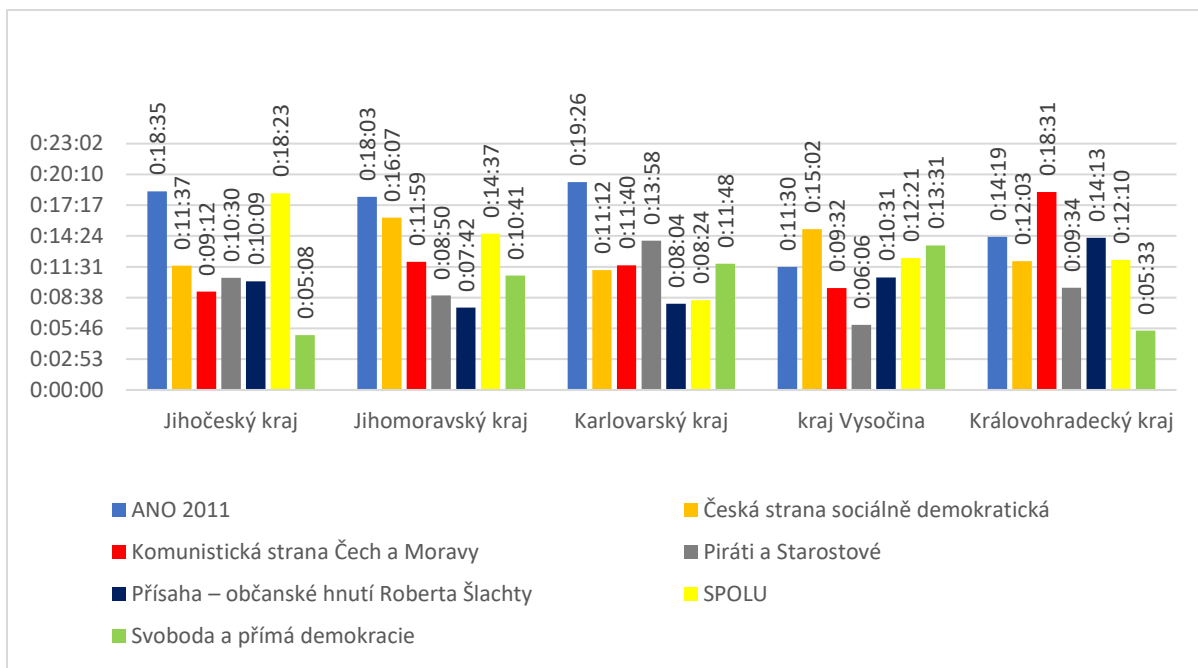
Ať už se jedná o různá hlediska části analýzy zaměřené na prostor promluv, výsledná souhrnná data nevykazují u subjektů se stejnou účastí napříč celým zkoumaným souborem pořadů výraznější nevyváženost, a to převážně v momentě, kdy jsou do této reflexe dat začleněny i jednotlivé principy dodržování vyváženosti, na které se v případě udělování prostoru kandidujícím stranám Česká televize odkazuje ve zveřejněném dokumentu s pravidly předvolebního vysílání. Jak je již zmíněno v části této práce zabývající se promluvami politiků v pořadu Události, jedná se konkrétně o přístup k vyváženosti jednotlivých subjektů dle jejich váhy a postavení ve společnosti, která vyplývá převážně z výsledků voleb (Česká televize 2017, s. 2).

V celkové době výroků je rozdíl mezi hnutím ANO 2011, které tuto veličinu ovládlo a koalicí Pirátů a Starostů, kteří jsou naopak v porovnání subjektů se 100% participací poslední, 1 hodina 2 minut a 8 vteřin, což představuje podíl na souhrnném vzorku zhruba 5 %. Pokud uvažíme ale pouze prostor věnovaný na základě položených dotazů, časový rozdíl klesá o zhruba 15 minut. Převaha hnutí ANO 2011 i vyšší hodnota nasbíraná u jejího vládního partnera ČSSD do veliké míry znovu odpovídá jejich tehdejšímu postavení, kdy reprezentovaly vládu České republiky a často tak i v rámci debat čelily dotazům souvisejícím s jejími kroky a zároveň byly moderátory často vyzíváni i k reakci na výroky představitelů jiných stran, kteří ve svých promluvách vládu za konkrétní záležitosti kritizovaly či se k nim jiným způsobem vyjadřovali.

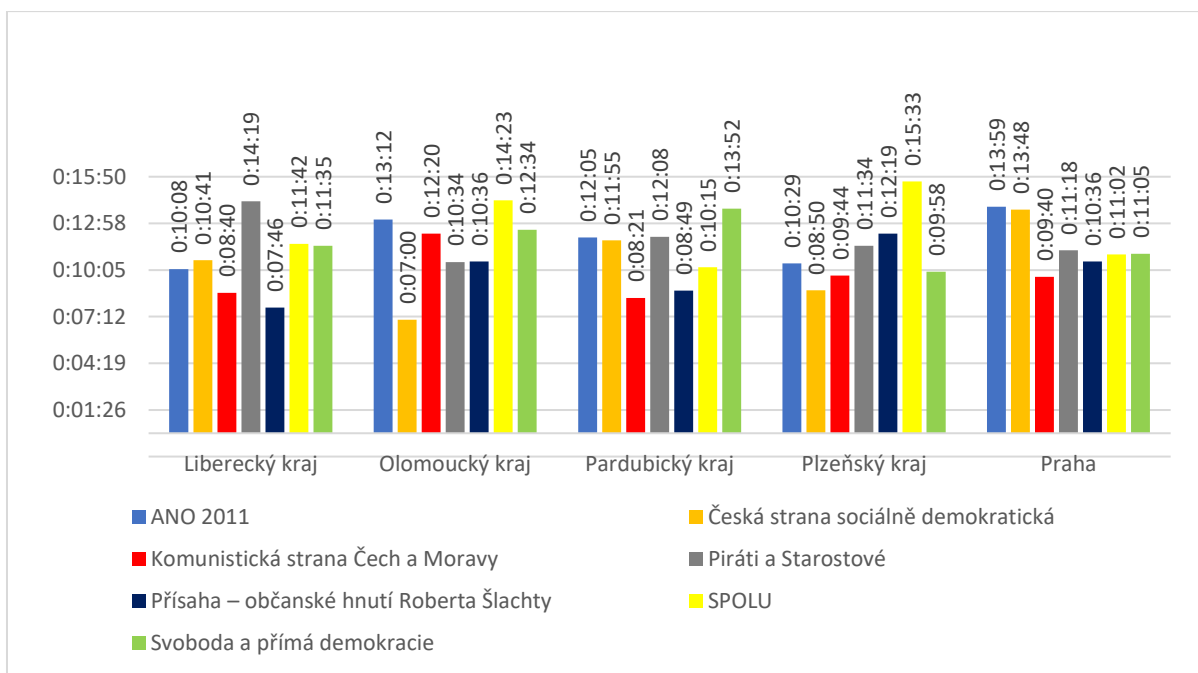
Pokud uvažíme Českou televizi deklarovanou snahu alespoň o přibližnou rovnováhu věnovaného prostoru vládním stranám a stranám reprezentujícím jejich tehdejší opozici, jsou možná dvě různá porovnání, a to v závislosti do jaké skupiny zařadíme KSČM, která vládu téměř po celou dobu jejího vládnutí podporovala, načež až v dubnu 2021 vypověděla vládě svou toleranci (Seznam zprávy, 2021). Pokud tedy KSČM vzhledem i dlouhodobé podpoře zařadíme mezi vládní strany, podíl celkového prostoru k promluvám v rámci předvolebních debat ČT mezi vládou a opozicí je 46,6 % oproti 42,4 %, zbytek pak připadl stranám, které se v tehdejší složení dolní komory parlamentu nenacházely. Pokud naopak podíl na promluvách ze strany KSČM přiřadíme opozičním silám, dostane se jejich celkový poměr přes 50 %, přičemž vláda v takovém momentě dostala k vyjádření jen 33,5 % z celkového času zakódovaných projevů.

Znovu lze také nad získanými daty uvažovat v souvislostech se zmíněnými faktory společenské relevance politických subjektů, která i v ohledu věnovaného prostoru k projevům politiků ve vysílaných debatách sehrála svou roli. Konkrétně lze, podobně jako v případě promluv v pořadu Události, aplikovat pro porovnání související vyváženosti výsledky předcházejících parlamentních voleb z roku 2017. V nich, jak je zobrazeno grafem č. 9, získalo 39 % mandátů hnutí ANO 2011, avšak na celkovém prostoru promluv (graf č. 23) ve zkoumaných debatách získalo pouze 18% podíl. Na rozdíl od pořadu Události tak v tomto ohledu nastal výrazný propad v neprospěch hnutí. Naopak KSČM a ČSSD si, co se týče získaného prostoru k vyjádření napříč debatami, v porovnání se získaným počtem mandátů v předešlých parlamentních volbách polepšily, když jejich podíl na promluvách dosahoval téměř dvojnásobku podílu na držených mandátech. U ostatních subjektů, které tvořily tehdejší parlamentní strany, nebyly v rámci tohoto porovnání zjištěny vyšší rozdíly. Model společenské relevance se do distribuce času k promluvám mezi jednotlivé zástupce stran a hnutí projevil jen částečně, a ne v plné formě. Naopak, jak prozrazuje pohled na graf č. 23, je evidentní spíše snaha o vyvážené dělení času, přičemž váha daného subjektu zde hraje pouze částečnou a doplňující roli. Zároveň je nutné znovu zmínit, že tento způsob zjišťování míry aplikace společenského postavení subjektů je omezený právě skladbou parlamentu a nelze do něj zařadit například subjekty, které prostor v debatách dostaly, ale na chodu parlamentu v té době účastni nebyly.

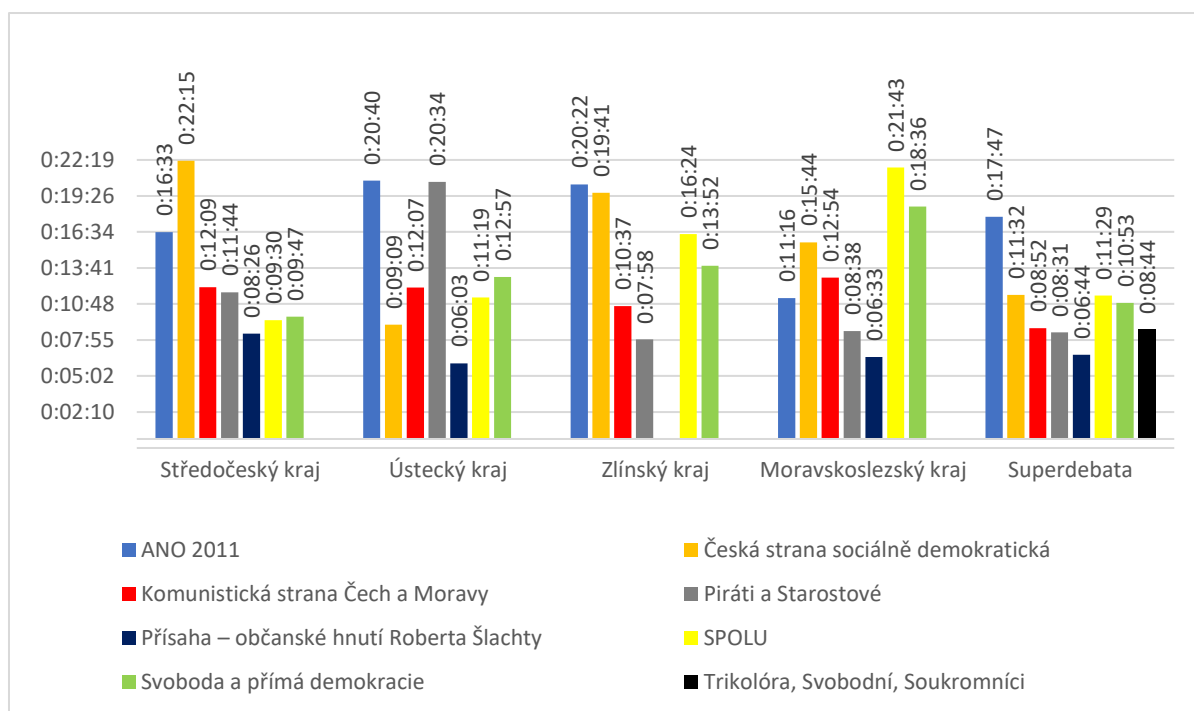
Pro úplnost dat ohledně prostoru k promluvám kandidujících subjektů jsou níže uvedeny grafy č. 27 až 29 zobrazující stopáž projevů hostů reprezentujících konkrétní politické strany, hnutí či volební koalice v rámci všech jednotlivých analyzovaných debat. Mimo již popisovanou a do veliké míry odůvodnitelnou převahu prostoru pro kandidáty z hnutí ANO 2011, lze spatřit výraznější prvky nevyváženosti v debatě pro Jihočeský kraj, kde vládní hnutí v ohledu výraznější převahy oproti zbylým kandidujícím subjektům doplnila koalice SPOLU. V pořadu s hosty z Ústeckého kraje byl rozdíl v době promluv nejvýraznější, když zástupce hnutí Přísaha nedosáhl ani na třetinový prostor oproti představitelům vládních stran ANO 2011 a ČSSD, stejně tak v debatě zaměřené na Moravskoslezský kraj, kde naopak tento nepoměr platil v porovnání mezi Přísahou, koalicí SPOLU a hnutí SPD.

Graf č. 27 – Doba poskytnutá k vyjádření jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

Graf č. 28 – Doba poskytnutá k vyjádření jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

Graf č. 29 – Doba poskytnutá k vyjádření jednotlivým kandidujícím subjektům v konkrétních analyzovaných debatách.

Výzkumná otázka číslo 5 (Kteří konkrétní představitelé politických subjektů dostali nejvíce prostoru k vyjádření v rámci předvolebních debat na ČT?) definovala další oblast zájmu prováděného výzkumu, který se v této části zaměřil na konkrétní politické představitele subjektů účastnících se předvolebních debat České televize, a to zejména v souvislosti s prostorem k vyjádření, jenž byl jednotlivým hostům poskytnut.

Celého analyzovaného souboru pořadů se zúčastnilo celkem 99 zástupců v parlamentních volbách 2021 ucházejících se stran, hnutí a koalic. Mezi ně bylo distribuováno 2162 jednotlivých promluv napříč 15 odvysílanými debatami. Někteří politici se objevili ve dvou debatách, a to nejprve v krajské debatě zaměřené na region, ve kterém kandidují a následně zároveň v závěrečné Superdebatě. Konkrétně se jednalo o Andreje Babiše z ANO 2011, Jana Hamáčka z ČSSD, Petra Fialu z koalice SPOLU, Roberta Šlachtu z Přísahy, Tomia Okamuru z SPD a Víta Rakušana z Pirátů a Starostů. Není tak překvapující, že z pohledu celkového počtu promluv a jejich souhrnné doby v rámci zkoumaných debat zaujímají tito politici přední pozice, jak lze rozpoznat z tabulek č. 25 a 26.

Z porovnání počtu promluv, které měli jednotliví hosté k dispozici, je znatelné, že převážně členové hnutí ANO 2011 patří mezi účastníky debat, na které se moderátoři obraceli s otázkami či žádostmi o reakci nejčastěji. V první desítce nalezneme kromě premiéra Andreje Babiše s dvojnásobnou účastí v pořadech a s celkem 61 mluvenými projevy také ministryni

financí Alenu Schillerovou s 39 promluvami, jejich stranického kolegu Davida Kasala, který odpovídal v 34 případech, ministra životního prostředí Richarda Brabce s 33 promluvami a také Kláru Dostálovou, jež měla možnost vyjadřovat se 32krát. Mezi nimi v první desítce nalezneme pouze po jednom zástupci ostatních kandidujících subjektů, převážně již zmíněné politiky s dvojí participací, s jediným rozdílem, kdy svého stranického kolegu z hnutí Přísaha Roberta Šlachtu v tomto ohledu předstihla Ivana Kerlesová, ačkoliv oproti němu účinkovala pouze v krajské debatě.

Pokud vezmeme do úvahy ty politické hosty, kteří se zúčastnili pouze jedné z debat, vychází průměrný počet 21 promluv na jednoho kandidáta. Této úrovni (+-5 promluv) se drží více než dvě třetiny zástupců kandidujících subjektů, vyšší hodnoty jsou vysledovány převážně u zástupců vládních stran, a naopak výrazně nižší počet je zaznamenán pouze v menším měřítku u jednotek případů.

Větší vypovídající hodnotu může mít v souvislosti s ověřením míry vyváženosti ve vysílaných debatách České televize stopáž promluv, tedy časový prostor poskytnutý jednotlivým hostům k vyjádření. A to i vzhledem k tomu, že debatující politici nereagovali pouze na otázky ze strany moderátora, ale také na promluvy ostatních kandidátů. I v tomto ohledu nalezneme na prvních místech převážně takové představitele politických stran, hnutí a koalic, kteří se zúčastnili hned dvou debat. Více než 3% podíl na celém vzorku drží tehdejší premiér Andrej Babiš s čistým časem promluv 38 minut a 27 vteřin. O necelých pět minut méně prostoru dostal předseda vládní ČSSD Jan Hamáček a téměř půlhodina výroků byla zaznamenána i u Tomia Okamury, předsedy SPD. Naopak nejméně času dostaly jeho stranické kolegyně Vladimíra Lesenská a Iveta Štefanová, u nichž čistý čas projevů činí 5 minut a 33 vteřin, respektive 5 minut a 8 vteřin.

V případě, že znovu vynecháme z žebříčku stopáže promluv jednotlivců dané politiky s vyšší účastí, než je rovna jedné debatě, dostaneme průměrnou celkovou délku vyjádření 11 minut a 52 vteřin. Výrazněji delší promluvy jsou zaznamenány znovu převážně u politiků reprezentující tehdejší vládu a také u některých zástupců volebních koalic SPOLU a Piráti a Starostové.

Nejčastěji promlouvající politici, u kterých byl zároveň naměřen největší prostor k vyjádření, byli napříč debatami Andrej Babiš a Jan Hamáček, tedy předsedové vládních stran, kteří se také zúčastnili hned dvou debat. Jejich tehdejší společenská relevance je jen stěží zpochybnitelná a již popsána v předešlých kapitolách referujících o výsledcích analýzy

vztažené na politické subjekty jako takové. Tomu také odpovídá větší poměr zástupců ANO 2011 či ČSSD v horních polovinách níže uvedených tabulek, ale také představitelů volební koalice SPOLU, kteří jakožto zástupci opozičních stran vůči vládě dostávali často prostor prostřednictvím reakcí. Zarážející mohou být naopak hodnoty u konkrétních politiků, kde jsou zaznamenány jednotky položených dotazů či časový prostor o délce kolem 5-6 minut. Pokud vezmeme v potaz, že debaty trvaly téměř 2 hodiny vysílacího času, přičemž souhrn veškerých promluv politických hostů dosahoval v jednom pořadu průměrné délky 1 hodiny a 24 minut, mohou takto krátké zaznamenané časy u konkrétních představitelů jistou míru nevyváženosti evokovat. Jedná se však převážně o výjimku ze vzorku, ve kterém dominují nasbíraná data blízká středním hodnotám, a proto nelze označit tyto prvky nevyváženosti jako tendenční či systematické. Svou roli v tomto ohledu mohou také hrát faktory na straně mluvčího, a to převážně ve smyslu jeho stylu a způsobu vyjadřování.

Politik	Kandidující subjekt	Počet promluv	Podíl
Andrej Babiš	ANO 2011	61	2,82%
Jan Hamáček	ČSSD	52	2,41%
Petr Fiala	SPOLU	42	1,94%
Alena Schillerová	ANO 2011	39	1,80%
Vít Rakušan	PirStan	35	1,62%
David Kasal	ANO 2011	34	1,57%
Ivana Kerlesová	Přísaha	34	1,57%
Richard Brabec	ANO 2011	33	1,53%
Klára Dostálová	ANO 2011	32	1,48%
Tomio Okamura	SPD	32	1,48%
Karel Havlíček	ANO 2011	31	1,43%
Josef Zahradníček	KSČM	30	1,39%
Ondřej Veselý	ČSSD	30	1,39%
Jan Bauer	SPOLU	28	1,30%
Jana Maláčová	ČSSD	27	1,25%

Tabulka č. 25 – Celkový počet promluv jednotlivých politických mluvčí v analyzovaných debatách (vzorek 15 politiků s největším počtem promluv, přehled všech politiků je k dispozici v příloze práce).

Politik	Kandidující subjekt	Stopáž promluv	Podíl
Andrej Babiš	ANO 2011	0:38:27	3,04%
Jan Hamáček	ČSSD	0:33:47	2,67%
Tomio Okamura	SPD	0:29:29	2,33%
Petr Fiala	SPOLU	0:26:06	2,06%
Zbyněk Stanjura	SPOLU	0:21:43	1,72%
Ivan Bartoš	PirStan	0:20:34	1,62%
Radek Vondráček	ANO 2011	0:20:22	1,61%
Vít Rakušan	PirStan	0:20:15	1,60%
Alena Gajdůšková	ČSSD	0:19:41	1,55%
Jana Mračková Vildumetzová	ANO 2011	0:19:26	1,54%
Richard Brabec	ANO 2011	0:18:35	1,47%
Zdeněk Ondráček	KSČM	0:18:31	1,46%
Jan Bauer	SPOLU	0:18:23	1,45%
Alena Schillerová	ANO 2011	0:18:03	1,43%
Karel Havlíček	ANO 2011	0:16:33	1,31%

Tabulka č. 26 – Celková stopáž promluv jednotlivých politických mluvčích v analyzovaných debatách (vzorek 15 politiků s nejdelší stopáží promluv, přehled všech politiků je k dispozici v příloze práce).

8.2.3 VO7: Valence dotazů

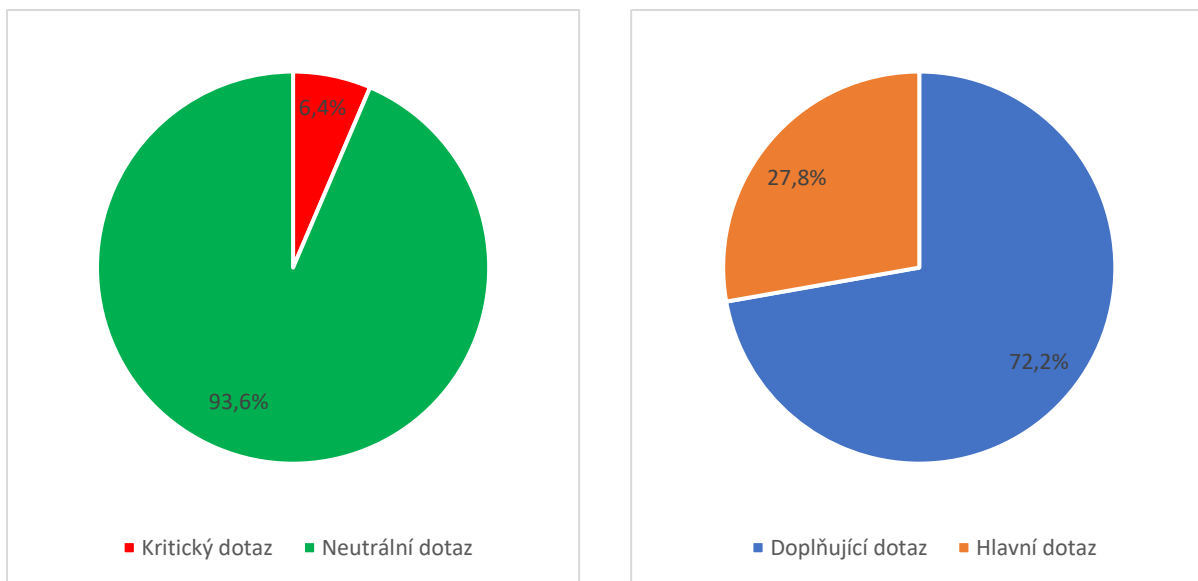
Další část výzkumu předvolebních debat České televize se zaměřila na základě 7. výzkumné otázky (Jakou převažující valenci měly dotazy moderátorů předvolebních debat České televize vůči jednotlivým představitelům politických stran?) na dodržování druhého principu složky objektivity, a to na neutralitu. Ta byla zkoumána prostřednictvím analýzy pokládání dotazů se strany moderátorů debat, přičemž jejím cílem bylo rozpoznat a určit valenci dotazů. Tato část práce byla do významné míry inspirovaná již zmiňovanou analýzou prováděnou agenturou FOCUS, která byla zveřejněná v roce 2018. Následující odstavce jsou věnovány způsobu práce s touto proměnnou, získanými daty v rámci analýzy včetně citací zaznamenaných hodnot či formulování odpovědí na související výzkumný dotaz a úvahu nad příčinami poznaného stavu.

Míra neutrality dotazů byla měřena na základě jejich vyznění i souvisejícího kontextu, kterému se věnovaly. V metodologické části práce byly určeny tři základní hodnoty, zcela v souladu s prací agentury FOCUS, do kterých byly výsledky analýzy této proměnné zaznamenávány. Jednalo se o dotaz neutrální, u kterého nebyl rozpoznán žádný způsob porušení principů neutrality a neobsahoval žádné prvky názorů, hodnotících výrazů či dalších náznaků postoje moderátora. Dále to byl kritický dotaz, který svým pojetím a podáním ze strany moderátora debaty mohl vést ke zpochybnění zmíněného stanoviska politického kandidáta,

oplýval tendencí snížit důvěryhodnost konkrétního hosta nebo jím reprezentujícího subjektu. Je nutné dodat, že kromě obsahu dotazu či jiného sdělení moderátora, byl důraz při analýze také kladen na formu sdělení či dotazu, který ačkoliv může sám o sobě vyznívat relativně objektivně vzhledem k jeho vztahu k faktům a realitě, způsob jeho komunikace ze strany moderátorů však mohl mít na jeho negativní reflexi v očích diváků výrazný a stupňovací vliv. Poslední definovanou kategorií byl vstřícný dotaz, který naopak svým vyzněním a způsobem kladení vybízel k pozitivně vnímatelné odpovědi.

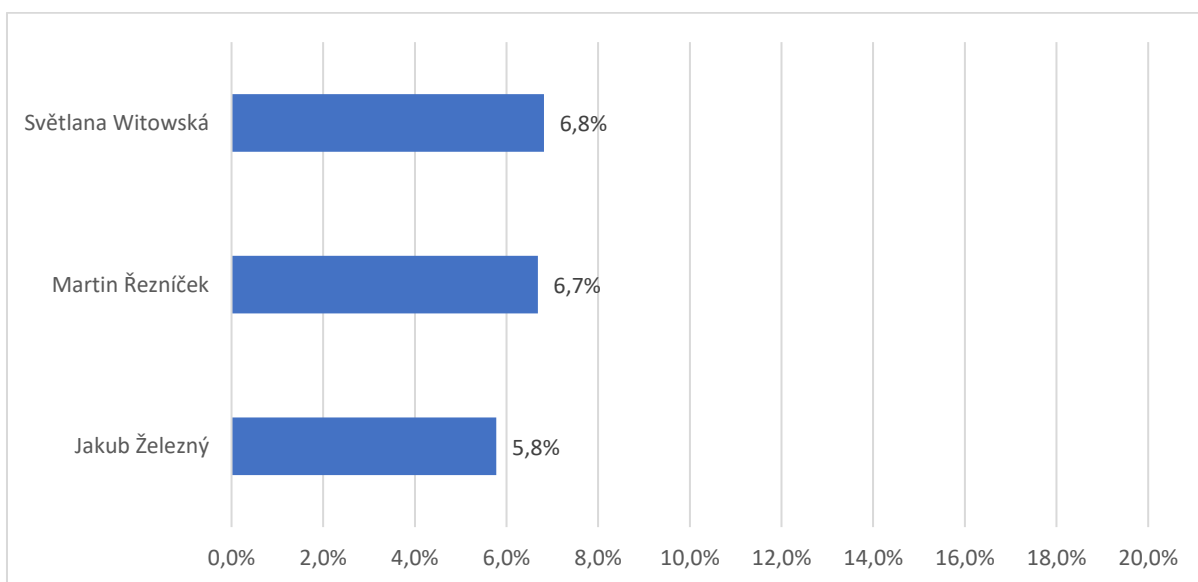
Z celkového počtu 1680 moderátory debat položených otázek nebylo u 1572 z nich zaznamenáno žádné z výše popsaných pochybení, které by vedlo k porušování neutrality. Zpravidla se jedná o takové promluvy moderátorů, u nichž nebylo vysledováno žádné hodnocení, negativní tonalita či jiný způsob porušení neutrality. Pro představu lze uvést několik příkladů: „*Jak byste řešil těch 400 tisíc neočkovaných seniorů?*“ (Česká televize, 13.09.2021, Předvolební debata: Karlovarský kraj, 00:17:31). „*Dálniční síť do konce volebního období nejméně 250 km. Jak to zajistit?*“ (Česká televize, 14.09.2021, Předvolební debata: Liberecký kraj, 00:59:56), „*Jak by Přísaha podporovala české zemědělce?* (Česká televize, 15.09.2021, Předvolební debata: kraj Vysočina, 01:34:41)“ nebo „*Lékaři často odchází v rámci atestací kvůli nízkým platům. Co s tím dělat?*“ (Česká televize, 21.09.2021, Předvolební debata: Zlínský kraj, 01:21:54)“.

Zbývajících 108 otázek a výroků moderátora, jež předcházely odpovědím a reakcím jejich adresátů v podobě politických hostů debat, bylo v rámci výzkumu zakódováno do kategorie kritických dotazů. Konkrétní příklady takto kategorizovaných dotazů a komentářů je uvedeno v další části kapitoly, která kritické dotazy rozebírá podrobněji i ve vztahu k jednotlivým kandidujícím subjektům. V průběhu prováděné analýzy tak nebyl žádný projev moderátorů kategorizován do skupiny vstřícných, přičemž podíl kritických dotazů v celkovém analyzovaném souboru představoval necelých 6,5 %. Co se týče typu dotazů, u nichž došlo ke kategorizaci jako kritických, ve značné většině se jednalo o dotazy doplňující, když v tomto ohledu představovaly téměř tři čtvrtiny celého vzorku.

Grafy č. 30 a 31 – Valence dotazů (N=1680) a typ kritických dotazů (N=108).

Největší počet kritických dotazů byl zaznamenán u Světlany Witovské, z jejíž strany zazněla dle prováděného výzkumu nepříznivá otázka či výrok na adresu konkrétního politického zástupce kandidujících subjektů 46krát. U Jakuba Železného bylo zakódované toto provinění vůči neutralitě v 33 případech, u Martina Řezníčka 29. Při porovnání podílů kritických dotazů oproti celkovému vzorku promluv jednotlivých členů redakce (graf. č 32) si lze však všimnout, že k větším rozdílům mezi konkrétními moderátory nedocházelo.

Graf č. 32 – Podíl kritických dotazů na celkovém počtu dotazů jednotlivých moderátorů debat.

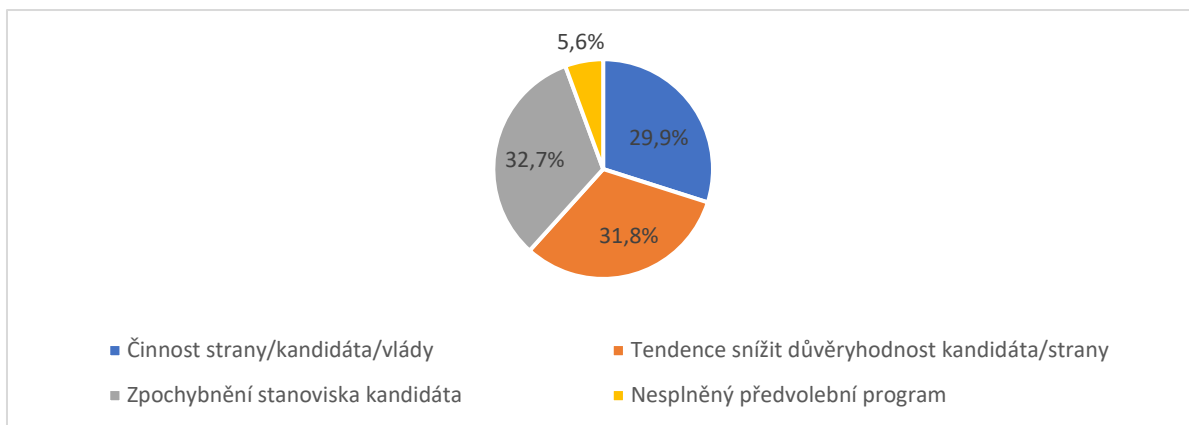
Co se týče bližší specifikace kritických dotazů a výroků ze strany moderátorů, došlo v průběhu analýzy k definování jejich 4 souvisejících subkategorií. V největším poměru se jednalo o dotazy či projevy zaměstnanců ČT, u nichž byla zpozorovaná tendence zpochybnit

stanovisko politického kandidáta. Mezi typické příklady z této skupiny patří například doplňující dotaz Světlany Witovské směrem k zástupci SPD Radku Kotonovi v reakci na jeho polemiku ohledně pandemie COVID-19 „*Vy jste lékař, vy to víte?*“ (Česká televize, 30.09.2021, Předvolební debata: Praha, 01:09:51) nebo komentář Martina Řezníčka vůči Andreji Babiši z hnutí ANO 2011 a jeho výrokům o kampani ohledně očkování, který zněl „*Pokud by ta kampaň fungovala, nemáme jen 55 % zaočkovaných.*“ (Česká televize, 24.09.2021, Předvolební debata: Ústecký kraj, 01:28:56).

V těsném zástupu se pak držela skupina promluv moderátorů s potenciálem snížit v očích diváků důvěryhodnost kandidátů či jím reprezentující politický subjekt, kam byl začleněn například i komentář Světlany Witovské na adresu Jana Hrnčíře z SPD „*Takže je to slib z říše snů, který se asi nepovede.*“ (Česká televize, 27.09.2021, Předvolební debata: Jihomoravský kraj, 01:05:40) nebo doplňující dotaz Jakuba Železného na Robina Šína z ČSSD ve znění „*Tak jste to opsali?*“ (Česká televize, 20.09.2021, Předvolební debata: Plzeňský kraj, 01:51:34), a to v reakci na diskusi ohledně programu ČSSD na téma institucionálního volna.

Další subkategorii tvořily výroky či dotazy moderátorů, které se kritickým způsobem stavěly vůči konkrétní činnosti vlády, dané politické strany či politika samotného. Konkrétně se jednalo například o dotaz od Světlany Witovské směrem na Jana Hamáčka z ČSSD „*Oni mají zaplatit to, co vy jste nedokázali ukočírovat?*“ (Česká televize, 01.10.2021, Předvolební debata: Středočeský kraj, 01:18:50), a to v reakci na návrh strany na distribuci nákladů spojených s pandemií onemocnění COVID-19.

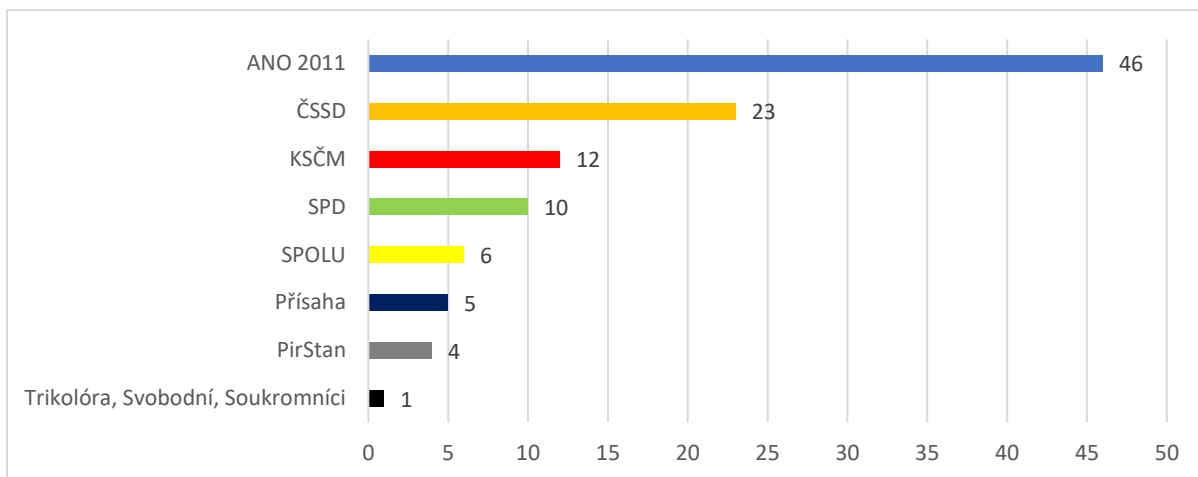
Poslední kategorie v pořadí zaznamenaného počtu hodnot zahrnovala projevy a otázky týkající se nesplněných bodů předvolebních programů převážně vládních stran, které tak měly z této pozice v předešlém volebním období největší příležitost jednotlivé sliby naplnit. Takto byl například zakódována promluva Jakuba Železného, který v tomto případě narážel na neuskutečněný volební slib hnutí ANO 2011: „*Váš program mluvil o 280 km dálnic, otevřelo se 59 km. Kde jsou?*“ (Česká televize, 14.09.2021, Předvolební debata: Liberecký kraj, 00:57:08).

Graf č. 33 – Podíly jednotlivých typu zacílení kritických dotazů (N=108).

Hlavní pozornost v ohledu neutrality dotazů byla výzkumem směřována na míru jejího dodržování vůči jednotlivým kandidujícím subjektům, které měly příležitost se předvolebních debat České televize zúčastnit. Jelikož byly analýzou zjištěné nedostatky jen v ohledu přítomnosti kritických dotazů, bude se následující část kapitoly věnovat právě této oblasti.

Největší porci takto označených dotazů a promluv moderátorů obecně čelili v debatách ČT zástupci hnutí ANO 2011, u kterých bylo tímto způsobem zakódováno 46 hodnot. Toto číslo představuje více než 16 % ze všech dotazů a komentářů moderátorů, na které měli členové hnutí možnost v předvolebních debatách reagovat. O polovinu méně dotazů a projevů s kritickým podtextem bylo zaregistrováno u dalšího vládního subjektu, a to České strany sociálně demokratické. U ní představují kritické dotazy více než 9% podíl z celého vzorku kladených dotazů věnovaných jejím kandidátům. S dalším výrazným odstupem následovali hosté z Komunistické strany Čech a Moravy, vůči kterým zazněl kritický dotaz či komentář ve 12 případech. V případě hnutí Svoboda a přímá demokracie k tomu dle dat z analýzy došlo 10krát, zástupci volební koalice SPOLU se museli s podobným jevem vyrovnávat 6krát, o jeden případ méně bylo zaznamenáno u kandidátů z hnutí Přísaha a se stejným odstupem pak v tomto pořadí obsazují předposlední místo reprezentanti koalice Piráti a Starostové. V případě aliance Trikolóry, Svobodní, Soukromníci a jejich představitele při ojediné účasti v debatách bylo do kódování vnesen pouze 1 případ provinění moderátorů v otázce dodržování neutrality, tak jak je definovaná výše.

Graf č. 34 – Počet kritických dotazů dle kandidujících subjektů.

Tomuto rozpození získaných dat odpovídá i pohled na tabulku č. 27, která reflektuje stejné hodnoty ve vztahu ke konkrétním politikům vystupujícím v analyzovaných debatách ČT, kteří čelili podobnému způsobu provinění v komunikaci ze strany moderátorů pořadů nejčastěji. Z ní je patrné, že 3 a více dotazů a komentářů moderátorů s kritickým podtextem čelili pouze zástupci vládních stran hnutí ANO 2011 a ČSSD. Nejvíce pak trojice Andrej Babiš, tehdejší premiér ČR, Alena Schillerová, ministryně financí a Jan Hamáček, ministr vnitra. Andrej Babiš i Jan Hamáček vystupovali ve dvou pořadech.

Politik	Kandidující subjekt	Počet z Valence dotazu
Andrej Babiš	ANO 2011	8
Alena Schillerová	ANO 2011	6
Jan Hamáček	ČSSD	6
Ivo Vondrák	ANO 2011	4
Jana Maláčová	ČSSD	4
Jana Pastuchová	ANO 2011	4
Klára Dostálová	ANO 2011	4
Drahošlav Ryba	ANO 2011	3
Ivana Mádlová	ANO 2011	3
Karel Havlíček	ANO 2011	3
Ondřej Veselý	ČSSD	3
Radek Vondráček	ANO 2011	3
Richard Brabec	ANO 2011	3

Tabulka č. 27 – Přehled adresátů 3 a více kritických dotazů či komentářů ze strany moderátorů.

Kritické dotazy a komentáře moderátorů na účet hnutí ANO 2011 se v největším poměru týkaly negativních dopadů činnosti vlády, a to především v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19, důchodové politiky, korupce a životní úrovně v regionech.

V obdobném množství se u hlavní vládní strany objevily také dotazy s potenciálem snížit důvěryhodnost kandidáta a hnutí obecně, když se nejčastěji týkaly kauz spojených s osobou Andreje Babiše. Světlana Witovská se například přímo Andreje Babiše v Superdebatě doptávala na původ prostředků souvisejících s kauzou Pandora papers a pořizováním nemovitostí přes tzv. offshory nebo se přímo v této spojitosti dotazovala na jistý nesoulad těchto kroků a obecné politiky hnutí ANO 2011: „*Ve vašem vládním prohlášení píšete, chceme větší podporu pro boj s daňovými ráji, daňovými úniky apod. Jak nám toto vysvětlíte?*“ (Česká televize, 06.10.2021, Superdebata, 00:34:35). V 10 případech se jednalo o zpochybnění stanovisek kandidátů hnutí zaznívajících přímo v debatách a 4 kritické dotazy či komentáře byly zaznamenány v souvislosti s nesplněnými předvolebními sliby, ať už se týkaly výstavby dálnic či digitalizace veřejné správy. Konkrétní příklady z obou těchto kategorií zaznamenané u hnutí ANO 2011 jsou uvedeny v předcházejících odstavcích.

U ČSSD byl poměr jednotlivých kategorií obdobný a i samotná témata, kterých se kritika týkala, odpovídala distribuci zaznamenané u jejího vládního partnera. Více se tu však odrážela kauza stávků zaměstnanců České pošty, která spadá pod resort ministerstva vnitra, tehdy vedeného předsedou ČSSD Janem Hamáčkem, nebo právě ministrova plánovaná cesta do Moskvy navazující na nové objevy v kauze Vrbětice a s tím spojený přístup předsedy k následnému vysvětlení požadovaném od Senátu ČR. V této souvislosti zazněl například na adresu Jana Hamáčka ze strany Světlany Witovské tento dotaz: „*Jak senát vnímáte vy? Ptám se proto, že jste několikrát odmítl vypovídat před senátem o Vaší cestě do Moskvy. Je pro Vás senát něco, čím pohrdáte?*“ (Česká televize, 01.10.2021, Předvolební debata: Středočeský kraj, 00:34:35).

V případě KSČM bylo nejvíce kritických projevů moderátorů zaneseno do kódovací knihy v souladu s jejich představovaným programem, kdy jednotlivé položky byly často předmětem rozporu ze strany členů redakce ČT včetně srovnávání s režimem před rokem 1989. Dále se týkaly vztahu strany s EU či napojení na konkrétní kroky tehdejší vlády, kterou komunisté do jisté míry podporovali. Jako konkrétní příklady lze uvést dotaz Jakuba Železného z debat věnované Pardubickému kraji: „*Když jste proti EU, není vám tzv. hloupé brát od ní peníze?*“ (Česká televize, 16.09.2021, Předvolební debata: Pardubický kraj, 01:31:21). nebo otázku Světlany Witovské ze Superdebaty na předsedu KSČM Vojtěcha Filipa: „*KSČM podpořilo vládu... cítíte spoluodpovědnost za mrtvé a miliardové škody?*“ (Česká televize, 06.10.2021, Superdebata, 01:08:09).

Zástupci hnutí Svobody a přímé demokracie čelili v drtivé většině kritiky v ohledu zpochybnování výroků, které v rámci debat přednesly. Týkaly se mj. vztahu strany k Evropské unii, projevech o vlastenectví a imigrační politice či fungování veřejnoprávních médií. Jakub Železný například v tomto směru zpochyboval o vyjádření Josefa Nerušila ohledně jednoho z bodů stranického programu slibujícím referendum o vystoupení z Evropské unie, když reagoval slovy: „*Nevím, jestli je Velká Británie aktuálně skvělým případem toho, jak to dopadne po vystoupení z EU.*“ (Česká televize, 30.09.2021, Předvolební debata: Praha, 01:43:56).

Koalice SPOLU byla terčem kritických dotazů a komentářů ve spojitosti s návrhy zákonů, které však již v době vládnutí konkrétních dílčích stran z této koalice neprošly přes sněmovní proces či kroky stran z opozice, které souvisely například s nepodpořením novely ohledně exekučního zákona či naopak podporou zákona pandemického, který následně čelil obecné kritice. Světlana Witovské se například v debatě z Jihomoravského kraje doptávala předsedy koalice Petra Fialy ohledně pandemického zákona: „*Zákon vznikl také ve spolupráci s opozicí. Není to také vaše selhání?*“ (Česká televize, 27.09.2021, Předvolební debata: Jihomoravský kraj, 01:26:07).

Hosté z řad hnutí Přísaha se dočkali kritičtějšího přístupu ze strany moderátorů debat v kontextu vlastního volebního programu či rozporu některých výroků, které v rámci vysílaných pořadů divákům přednesly. Převážně se pak jednalo o promluvy zpochybňující stanovisko kandidátů či s tendencí snížit jejich důvěryhodnost, jako v případě Světlany Witovské, která reagovala na komentář Ivany Kerlesové ohledně rozpočtové politiky tímto dotazem: „*Vy nevíte, jak funguje daňový systém v ČR?*“ (Česká televize, 23.09.2021, Předvolební debata: Jihočeský kraj, 00:39:40).

Představitelům koalice Piráti a Starostové byla vyčítána spoluúčast na schválení pandemického zákona či nekonkrétní postoj k případnému navyšování daní v dalším volebním období. Vít Rakušan byl například v Superdebatě vystaven dotazu zpochybňujícímu tvrzení koalice ohledně daňové politiky přítomné přímo v jejím volebním programu: „*Když říkáte, že daně spíše zvedat nebudete, není to vykalkulované ano?*“ (Česká televize, 06.10.2021, Superdebata, 00:26:40).

U aliance Trikolóra, Svobodní, Soukromníci se jediné zaznamenané provinění vůči neutralitě týkalo podání dotazu ohledně předešlých výroků jejího zástupce na adresu relevance

pandemie COVI-19 v ČR, když se konkrétně jednalo o Světlanu Witovskou připomínající a zároveň konfrontující výrok ohledně neexistence pandemie ze strany Zuzany Majerové Zahradníkové: „*Máme tu desítky tisíc mrtvých, pozůstalých, lidí s těžkým průběhem...Nebylo to neohleduplné, co jste řekla?*“ (Česká televize, 06.10.2021, Superdebata, 00:58:05).

Odpověď na výzkumnou otázku související s dodržováním prvku neutrality v předvolebních debatách České televize tedy zní, že zde převažovaly významným způsobem dotazy neutrální. Pozitivní valence dotazů nebyla v rámci výzkumu upozorována vůbec a u kritických dotazů došlo k evidenci významnějších rozdílů v podílu kritických dotazů na účet jednotlivých subjektů. Nejvíce kritický přístup byl podle analýzy zvolen v komunikaci vůči zástupcům vlády, tedy členům hnutí ANO 2011 a České strany sociálně demokratické. Promluvy moderátorů, u kterých byla tendence kritického přístupu k těmto subjektům zachycena, se týkaly převážně kroků a činností vlády a jejich jednotlivých členů, včetně na ně navázaných kauz a afér. Jak již bylo výše popsáno, samotné téma s negativním kontextem pro daný subjekt ještě nemusí být považován za kritické samo o sobě, pokud je objektivně komunikováno, tedy bez hodnotících prvků či subjektivních pohledů novináře. I v ohledu na takovéto záležitosti lze dotazy formulovat tak, aby vyznění otázky předem nedefinovalo vyznění celé debaty, která na položený dotaz navazuje. To platí i pro případy, kdy dochází k jistému rozporu konkrétních promluv hostů debat či uvádění věcí na pravou míru ze strany zástupců redakce. I zde by měl být obecně uplatněn přístup, který bude vyznívat neutrálně a bez výraznějších způsobů zasahujících do obrazu daného kandidáta, který by měl být vytvářen převážně chováním a vystupováním jeho samotného. U případů, které byly kategorizovány do skupiny kritických dotazů, jejichž část je výše citována, však právě takovéto jednání spatřeno nebylo, a naopak se jednalo o takové znění projevů, jež se dopředu názorově často vymezovaly či obsahovaly slovní spojení tuto vazbu evokující. Proto je výrazný přesah nasbíraných dat u dvou zmíněných subjektů jistým ukazatelem nerovného postoje redakce, ačkoliv je brán v potaz jejich tehdejší společenské postavení, a tedy i jejich relevance či jistá forma zodpovědnosti za stav řady diskutovaných témat z pohledu jejich role v řízení státu.

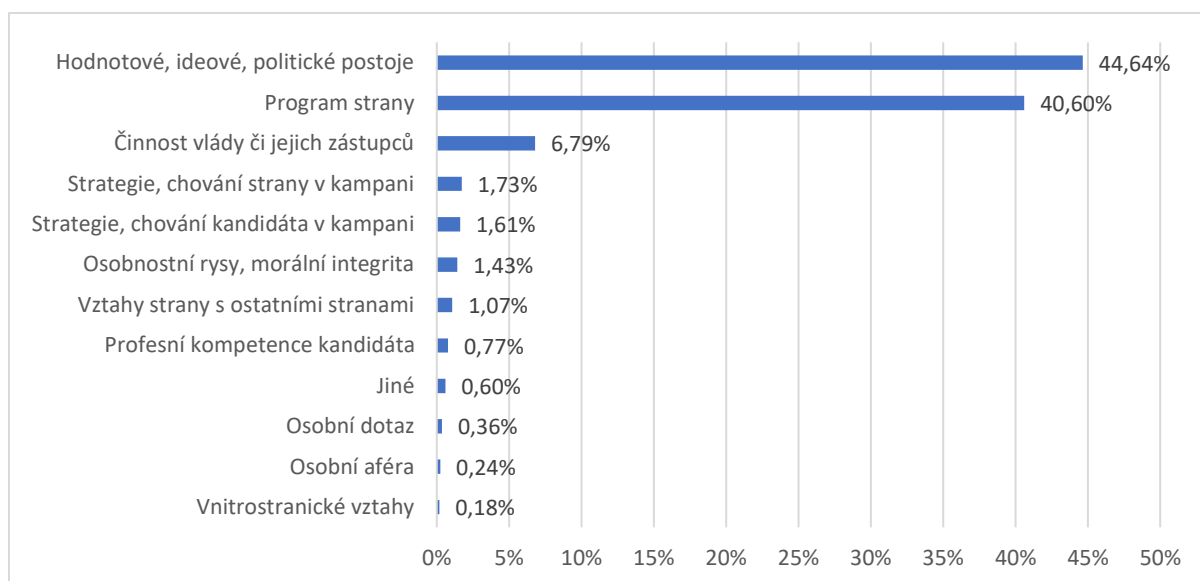
8.2.4 VO11, VO12: Zacílení dotazů

Předposlední část výzkumu předvolebních debat České televize se zabývala předem definovanými oblastmi zamíření pokládaných dotazů (VO11: Jakým způsobem byly nejčastěji zacílené pokládané dotazy v předvolebních debatách ČT? VO12: Jaký prostor dostaly

jednotlivé politické subjekty k vyjádření v souvislosti s jednotlivými oblastmi zacílení dotazů v předvolebních debatách ČT?). Níže se lze seznámit s principy uplatněnými v této části analýzy, s jejich dosaženými výsledky i úvahou nad jejich vyzněním včetně řešení pro zodpovězení výzkumných otázek.

Jednotlivé kategorie zacílení otázek ze strany moderátora debaty na jednotlivé hosty byly definovány na základě výzkumu agentury FOCUS z roku 2018. Jedná se o předem specifikované hodnoty, pomocí nichž lze u jednotlivých dotazů určit obecný předmět jejich zájmu. Konkrétně se jednalo o následující kategorie: profesní kompetence kandidáta, osobnostní rysy a morální integrita, hodnotové, ideové a politické postoje, chování kandidáta v kampani, chování strany v kampani, program strany či vnitrostranické a mimostranické vztahy. V průběhu prováděné analýzy byl tento soubor proměnných rozšířen o další kategorii, jelikož se pro její potřeby ukázal jako nedostatečný, a tak byly přidány kategorie činnost vlády či jejich zástupců, osobní aféry, osobní otázka. U jednotek případů dotazů, u kterých nebylo shledáno vhodné zařazení ani do jedné ze skupin, byly zakódovány pod množinu „jiné“.

Sesbíraná data v tomto ohledu prezentuje níže umístěný graf číslo 35, z něž je jasně patrná dominance dvou kategorií zacílení dotazů, které se doptávaly na hodnotové, ideové a politické postoje hosta či souvisely s programem strany, kterou daný adresát reprezentoval. První jmenovaná skupina zahrnovala 750 otázek, což představuje téměř 45 % z celého analyzovaného vzorku, druhá 682 dotazů, čímž drží zhruba 41% podíl na souhrnném souboru. Třetí nejčastější kódovanou skupinou tematického zacílení otázek moderátorů byla kategorie sdružující dotazy na konkrétní kroky vlády a jejich členů za uplynulé volební období. Ostatní definované oblasti nedosáhly v součtu ani na 2 % z celého vzorku analyzovaných dotazů, kterých bylo v jejich případě zařazeno pouze v řádu jednotek a nižších desítek.

Graf č. 35 – Jednotlivé kategorie zacílení dotazů s podílem na celkovém počtu dotazů.

Sesbíraná data ohledně tematického zacílení pokládaných dotazů směrem k jednotlivým kandidujícím subjektům účastnících se předvolebních debat České televize jsou k dispozici v níže uvedené tabulce č. 28. Z ní lze vyvodit, že napříč jednotlivými kategoriemi nejsou patrné výraznější rozdíly mezi individuálními stranami, hnutími a koalicemi. Výjimku představuje kategorie Činnost vlády či jejich zástupců, která z logiky věci nejvíce zahrnuje otázky mířené na takové hosty debat, kteří v té době právě vládu ČR reprezentovali, jmenovitě šlo pak o členy hnutí ANO 2011 a České strany sociálně demokratické. Kategorie „Program strany“ vykazuje větší počet u hnutí Svoboda a přímá demokracie, Komunistické strany Čech a Moravy a hnutí Přísaha, u nichž byl však zaznamenán i vyšší podíl doplňujících dotazů (graf č. 18), což může do veliké míry právě s těmito naměřenými hodnotami souviset. U KSČM byl napočítán podíl doplňujícího typu otázek v této kategorii 47 %, u hnutí Přísaha 48 % a u SPD dokonce 54 %. Pro porovnání se subjekty s nižším počtem dotazů zařazených do skupiny Program strany představoval tento podíl například u volební koalice Piráti a Starostové pouze 38 %. Dotazy cílené na osobní aféry se pak týkaly výhradně hnutí ANO 2011, a to konkrétně v podobě otázek na Andreje Babiše v pořadech, kterých se tehdejší premiér ČR zúčastnil. Týkaly se pak kauz, které byly úzce spjaté s jeho osobou, přičemž se jednalo převážně o kauzu Čapí hnízdo a aféru ohledně zveřejněných Pandora papers.

	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	Přísaha	SPOLU	SPD	TSS	Celkem
Osobnostní rysy, morální integrita	4	6	3	3	2	2	3	1	24
Profesní kompetence kandidáta	6	2	0	1	1	0	3	0	13
Hodnotové, ideové, politické postoje	117	96	111	95	102	96	129	4	750
Strategie, chování kandidáta v kampani	12	2	2	3	1	4	2	1	27
Program strany	70	89	111	85	111	85	127	4	682
Vztahy strany s ostatními stranami	4	4	1	1	2	3	1	2	18
Vnitrostranické vztahy	0	1	0	1	0	1	0	0	3
Strategie, chování strany v kampani	3	9	0	4	5	2	5	1	29
Činnost vlády či jejich zástupců	59	36	8	2	0	6	2	1	114
Osobní aféra	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Osobní dotaz	3	0	1	0	1	0	1	0	6
Jiné	3	3	0	2	0	0	2	0	10
Celkem	285	248	237	197	225	199	275	14	

Tabulka č. 28 – Počet zacílení dotazů dle kategorií u jednotlivých kandidujících subjektů.

	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	Přísaha	SPOLU	SPD	TSS	Počet celkem
Osobnostní rysy, morální integrita	16,7%	25,0%	12,5%	12,5%	8,3%	8,3%	12,5%	4,2%	24
Profesní kompetence kandidáta	46,2%	15,4%	0,0%	7,7%	7,7%	0,0%	23,1%	0,0%	13
Hodnotové, ideové, politické postoje	15,6%	12,8%	14,8%	12,7%	13,6%	12,8%	17,2%	0,5%	750
Strategie, chování kandidáta v kampani	44,4%	7,4%	7,4%	11,1%	3,7%	14,8%	7,4%	3,7%	27
Program strany	10,3%	13,0%	16,3%	12,5%	16,3%	12,5%	18,6%	0,6%	682
Vztahy strany s ostatními stranami	22,2%	22,2%	5,6%	5,6%	11,1%	16,7%	5,6%	11,1%	18
Vnitrostranické vztahy	0,0%	33,3%	0,0%	33,3%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	3
Strategie, chování strany v kampani	10,3%	31,0%	0,0%	13,8%	17,2%	6,9%	17,2%	3,4%	29
Činnost vlády či jejich zástupců	51,8%	31,6%	7,0%	1,8%	0,0%	5,3%	1,8%	0,9%	114
Osobní aféra	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4
Osobní dotaz	50,0%	0,0%	16,7%	0,0%	16,7%	0,0%	16,7%	0,0%	6
Jiné	30,0%	30,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	10

Tabulka č. 29 – Podíl subjektů na celkovém počtu dotazů v rámci jednotlivých kategorií jejich zacílení.

8.2.5 VO13, VO14: Tematické agendy debat a promluvy politiků

Prováděný výzkum se vedle předem definovaných oblastí zacílení dotazů zabýval i konkrétními agendami, jež se staly předmětem debat politických kandidátů. Výzkumná otázka č. 12 (Jaké tematické agendy se nejčastěji a nejrozsáhleji probíraly v rámci předvolebních debat ČT?) se zajímala o četnost a délku promluv kandidátů účastnících se předvolebních debat, a to napříč tematickou agendou definovanou převážně dramaturgií a následně moderátorem pořadu. Tato kapitola prezentuje získaná data z analýzy i hledání příčin jejich výsledných podob.

V průběhu kódování bylo zaznamenáno celkem 63 jednotlivých témat, které byly následně kategorizovány do následujících 23 obecnějších rámců: Aktuální kauzy, bezpečnost, bytová politika, cestovní ruch, COVID-19, dezinformace, doprava, dotaz od umělé inteligence, ekologie a životní prostředí, ekonomika, korupce, kultura, legislativa, rozpočtová politika, sociální politika, spravedlnost, školství, veřejná správa, volební program strany, zahraniční politika, zdravotnictví a zemědělství.

Níže umístěná tabulka č. 30 zobrazuje jednotlivé tematické agendy a jejich podíly na celkovém počtu zaznamenaných dotazů, promluv politiků i jejich celkové stopáži. Nasbíraná data ukazují, že nejčastějšími tématy v tomto ohledu byly záležitosti spojené s pandemií onemocnění COVID-19, ohledně které zaznělo 285 dotazů, což představuje 17% podíl na celkovém vzorku. Dále se jednalo o aktuální kauzy s 156 otázkami a 9,3% podílem či rozpočtovou politiku s podílem 8,5 %, u níž se moderátoři doptávali 142krát. Mezi další významné oblasti agend, které v rámci předvolebních debat rezonovaly, patřila ekonomika, životní prostředí, veřejná správa, volební program stran, doprava a korupce, u všech z nich bylo zaznamenán poměr dotazů převyšující 5 %. Nejméně dotazů naopak souviselo s oblastmi zemědělství, zahraniční politiky, legislativy nebo cestovního ruchu, kterým se každé zvlášť nevěnovalo ani 2 % dotazů.

Tematické agendy	Podíl na počtu dotazů (N=1680)	Podíl na počtu promluv (N=2162)	Podíl na stopáži promluv (N=21:05:54)
COVID-19	17,0%	16,4%	17,3%
Aktuální kauzy	9,3%	10,3%	9,9%
Rozpočtová politika	8,5%	8,6%	7,2%
Ekonomika	6,6%	6,2%	6,9%
Ekologie a Životní prostředí	6,4%	6,2%	5,5%
Veřejná správa	6,4%	6,0%	6,0%
Volební program stran	5,7%	4,6%	2,4%
Doprava	5,1%	4,7%	4,0%
Korupce	5,0%	5,3%	4,7%
Sociální politika	4,0%	4,9%	6,7%
Dezinformace	3,9%	4,2%	3,8%
Bytová politika	3,5%	3,8%	4,4%
Spravedlnost	3,4%	3,4%	3,8%
Školství	2,6%	2,6%	2,4%
Zdravotnictví	2,5%	2,1%	3,1%
Bezpečnost	2,4%	2,5%	3,1%
Kultura	2,0%	1,9%	2,2%
Cestovní ruch	1,8%	1,5%	2,2%
Legislativa	1,4%	2,0%	1,9%
Zahraniční politika	1,4%	1,7%	1,6%
Dotaz od umělé inteligence	0,6%	0,5%	0,4%
Zemědělství	0,6%	0,5%	0,5%

Tabulka č. 30 – Podíly jednotlivých tematických agend na počet dotazů, počet promluv a celkovou stopáž promluv.

Dále lze rozpoznat data v ohledu distribuce celkového počtu zakódovaných promluv politických hostů mezi jednotlivé tematické agendy. V porovnání s předešlou statistikou zohledňující počet položených dotazů nejsou patrné žádné výraznější změny. Mezi nejvytíženějšími tématy se i z tohoto úhlu pohledu vyskytuje COVID-19, aktuální kauzy, rozpočtová politika, ekonomika či ekologie a životní prostředí. Opačný pól grafu je taktéž stejný jako v předešlém případě, a taktéž jednotlivé podíly agend nevykazují žádné dramatické odchylky větší než desetiny procent.

Obdobný pohled pak nabízí i do posledního sloupce tabulky, jenž zahrnuje data ohledně celkové délky promluv napříč definovanými skupinami tematických agend. Z něj lze mj. vyčíst, že k tématům spojeným s COVID-19 se pozvaní politici v rámci debat vyjadřovali na souhrnném prostoru 3 hodin 38 minut a 56 vteřin. Nad celkový čas dvou hodin se pak dostalo pouze téma zabývající se aktuálními kauzami, a to jen o 5 minut a 50 vteřin. Tématu zemědělství, které i v předešlých nabídnutých ohledech oproti jiným celkům nejvíce

zaostávalo, bylo prostřednictvím vystoupení jednotlivých kandidátů věnováno pouze 6 minut a 50 vteřin.

Nejčastěji a zároveň nejrozsáhleji diskutovaným tématem v debatách byly tak záležitosti spojené s pandemií COVID-19. Ať už se jedná o otázky očkování, aktuálního trendu nakažlivosti či vládních opatření, toto téma ve společnosti v období vysílání debat rezonovalo výrazným způsobem, na což poukazují taktéž výše zveřejněné výsledky analýzy tematických agend příspěvků zpravodajského pořadu Události (kapitola 8.1.5). Relevance této agendy je vzhledem k jejímu společenskému postavení v průběhu podzimu 2021 nezpochybnitelná, což se odrazilo do její přítomnosti napříč různými mediálními žánry. Předpoklady vysoké míry důležitosti disponovala i druhá kategorie témat, která se v ohledu četnosti i celkové stopáže promluv nachází hned za COVID-19, jelikož se jedná o skupinu zahrnující aktuální kauzy. Obecně se jednalo o aféry či události, které se v daném období kolem konání debat těšily značné pozornosti ze strany médií i veřejnosti. Konkrétně se jednalo například o kauzu Vrbětice spojenou s výbuchem muničních skladů ve stejnojmenné obci, dále o kauzy spojené s Andrejem Babišem, stávkou zaměstnanců České pošty, kauzu ohledně otrávené řeky Bečva, německé parlamentní volby či zdravotní stav prezidenta republiky. Otázka jejich relativity, a tedy i oprávněnosti jejich přítomnosti v debatách je tak z tohoto pohledu do veliké míry opodstatněná. Podobně jako v případě analýzy tematické agendy v příspěvcích pořadu Události lze i v rámci výsledků obdobného výzkumu předvolebních debat nalézt mezi nejčastějšími tématy oblast rozpočtové politiky. Ta zahrnovala diskusi ohledně přístupu kandidujících subjektů k daním, důchodům či platům ve veřejné sféře, což jsou v předvolebním období často propíraná a mediálně vděčná témata a jejich značná přítomnost i v tomto druhu pořadu není překvapivá. Do skupiny ekonomických agend byly zakódované takové promluvy politiků, které se týkaly například dopadů krize na podnikatele, vysoké ceny energií, inflace či zvýšení sazeb ze strany ČNB, přičemž se pokaždé jedná o motivy, jež byly v období před volbami 2021 značně aktuální.

Poslední výzkumná otázka, která byla definována v rámci metodologické části práce (Jaký prostor dostaly jednotlivé politické subjekty k vyjádření v souvislosti s jednotlivými tematickými agendami v rámci předvolebních debat ČT?), nasměrovala výzkum v otázce tematické agendy na konkrétní politické subjekty, převážně pak s důrazem na měření časového prostoru, ve kterém dostali jejich zástupci účastníci se debat k vyjádření ohledně probíraných témat.

Níže uvedené tabulky č. 31 a 32 zobrazují přehled celkového počtu a stopáže promluv, které byly poskytnuty konkrétním kandidujícím subjektům v rámci diskuse nad jednotlivými kategoriemi tematických agend. Podobně jako v části práce zabývající se výsledky výzkumu zpravodajského pořadu Události, bude v následujících kapitolách detailněji rozebráno 7 nejvíce diskutovaných témat, u nichž se jako u jediných dostal součet doby všech promluv politických hostů debat přes 1 hodinu. Konkrétně se jedná o COVID-19, aktuální kauzy, rozpočtová politika, ekonomika, sociální politika, veřejná správa a ekologie a životní prostředí.

Tematická agenda	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	Přísaha	SPOLU	SPD	TSS	Počet celkem
Aktuální kauzy	21,5%	15,7%	9,4%	14,8%	9,0%	16,1%	12,6%	0,9%	223
Bezpečnost	17,0%	15,1%	15,1%	13,2%	11,3%	9,4%	18,9%	0,0%	53
Bytová politika	13,4%	18,3%	13,4%	15,9%	11,0%	12,2%	13,4%	2,4%	82
Cestovní ruch	15,2%	12,1%	9,1%	18,2%	18,2%	6,1%	21,2%	0,0%	33
COVID-19	20,6%	16,4%	13,3%	12,4%	11,9%	12,4%	12,4%	0,6%	354
Dezinformace	20,9%	17,6%	16,5%	14,3%	9,9%	8,8%	12,1%	0,0%	91
Doprava	16,7%	18,6%	9,8%	15,7%	12,7%	12,7%	13,7%	0,0%	102
Dotaz od AI	20,0%	10,0%	20,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10
Ekologie a živ. pr.	25,4%	10,4%	17,2%	9,7%	8,2%	15,7%	12,7%	0,7%	134
Ekonomika	18,5%	11,9%	12,6%	11,1%	11,9%	17,0%	15,6%	1,5%	135
Korupce	12,2%	14,8%	10,4%	12,2%	21,7%	10,4%	18,3%	0,0%	115
Kultura	9,8%	12,2%	19,5%	12,2%	0,0%	19,5%	26,8%	0,0%	41
Legislativa	23,3%	4,7%	18,6%	16,3%	23,3%	2,3%	11,6%	0,0%	43
Program strany	14,3%	14,3%	15,9%	9,5%	12,7%	19,0%	14,3%	0,0%	63
Rozpočtová politika	17,6%	16,0%	11,8%	11,2%	13,9%	17,1%	11,8%	0,5%	187
Sociální politika	17,9%	15,1%	17,0%	17,0%	8,5%	13,2%	11,3%	0,0%	106
Spravedlnost	20,3%	12,2%	12,2%	10,8%	16,2%	17,6%	10,8%	0,0%	74
Školství	12,5%	12,5%	14,3%	10,7%	12,5%	17,9%	19,6%	0,0%	56
Veřejná správa	15,4%	13,8%	10,8%	8,5%	16,9%	9,2%	21,5%	3,8%	130
Vol. program	13,5%	16,2%	10,8%	5,4%	18,9%	16,2%	18,9%	0,0%	37
Zahraniční politika	10,8%	16,2%	18,9%	13,5%	13,5%	13,5%	13,5%	0,0%	37
Zdravotnictví	21,7%	15,2%	8,7%	15,2%	4,3%	17,4%	17,4%	0,0%	46
Zemědělství	10,0%	10,0%	10,0%	30,0%	10,0%	10,0%	20,0%	0,0%	10

Tabulka č. 31 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na celkovém počtu promluv v rámci tematických agend.

Tematická agenda	ANO 2011	ČSSD	KSČM	PirStan	Přísaha	SPOLU	SPD	TSS	Stopáž celkem
Aktuální kauzy	20,3%	16,0%	11,9%	13,5%	9,3%	19,3%	9,3%	0,5%	2:05:50
Bezpečnost	11,8%	20,8%	17,3%	11,0%	10,6%	14,4%	14,1%	0,0%	0:38:37
Bytová politika	16,7%	19,1%	12,2%	13,5%	9,2%	15,3%	11,9%	2,0%	0:56:07
Cestovní ruch	17,1%	11,7%	8,3%	25,7%	13,9%	7,3%	16,1%	0,0%	0:28:01
COVID-19	21,7%	16,1%	12,9%	12,5%	8,8%	14,3%	12,9%	0,7%	3:38:56
Dezinformace	16,5%	16,4%	12,7%	18,8%	10,6%	9,5%	15,5%	0,0%	0:47:56
Doprava	12,0%	17,3%	14,6%	15,1%	13,5%	14,1%	13,4%	0,0%	0:50:31
Dotaz od AI	11,4%	14,5%	18,2%	9,2%	6,2%	14,2%	9,5%	16,9%	0:05:25
Ekologie a živ. pr.	20,1%	11,9%	14,4%	9,6%	10,0%	18,6%	14,0%	1,3%	1:09:28
Ekonomika	18,2%	12,4%	11,7%	11,9%	9,9%	19,1%	15,4%	1,3%	1:27:51
Korupce	13,3%	14,8%	13,3%	10,6%	14,8%	17,3%	15,7%	0,0%	0:59:41
Kultura	17,2%	23,9%	14,2%	7,3%	0,0%	19,8%	17,7%	0,0%	0:27:17
Legislativa	19,2%	3,3%	23,7%	17,3%	22,7%	7,2%	6,7%	0,0%	0:23:45
Program strany	19,9%	16,8%	18,2%	5,9%	10,3%	18,9%	10,0%	0,0%	0:18:30
Rozpočtová politika	17,5%	15,6%	10,8%	14,8%	9,8%	18,9%	12,0%	0,5%	1:31:32
Sociální politika	15,3%	10,4%	16,0%	21,3%	9,3%	14,9%	12,8%	0,0%	1:25:11
Spravedlnost	21,8%	17,3%	12,0%	11,5%	10,7%	15,9%	10,8%	0,0%	0:47:32
Školství	12,7%	8,6%	11,8%	12,5%	14,6%	20,9%	18,9%	0,0%	0:29:55
Veřejná správa	18,8%	19,2%	12,5%	9,6%	10,4%	11,8%	15,1%	2,6%	1:15:58
Vol. program	20,2%	11,8%	10,3%	2,7%	15,8%	19,6%	19,6%	0,0%	0:12:19
Zahraníční politika	13,9%	16,5%	16,1%	13,5%	12,9%	13,0%	14,2%	0,0%	0:19:48
Zdravotnictví	20,2%	23,4%	10,4%	7,8%	2,3%	14,7%	21,2%	0,0%	0:38:54
Zemědělství	7,8%	16,8%	10,7%	12,0%	10,2%	11,7%	30,7%	0,0%	0:06:50

Tabulka č. 32 – Podíl jednotlivých kandidujících subjektů na celkové stopáži promluv v rámci tematických agend.

Tématem COVID-19 se političtí hosté zabývali ve 12 z 15 vysílaných debat. V největším poměru se řešilo v souvislosti s očkováním, dále vládními opatřeními, přísliby postojů jednotlivých kandidujících subjektů z jejich vládních programů, aktuální vývoj pandemie či pandemický zákon. Z uvedených tabulek rozlišující podíly subjektů na četnosti a délce promluv lze vyčíst relativní vyváženost mezi zúčastněnými stranami, hnutími a koalicemi, a to i v souladu s přihlédnutím na společenskou relevanci stran dle pravidel vysílání ČT, která se v tomto ohledu projevila jistou převahou ve prospěch vládních stran. Ta znovu do

veliké míry souvisí s jejich tehdejší postavením ve vládě, jelikož právě hnutí ANO 2011 a ČSSD byly u zdroje řady nařízení spojenými s onemocněním COVID-19 a obecně se výrazně podílely na vládě České republiky v době, která je s pandemií úzce spojována. Proto lze jejich převahu prostoru k vyjádření pokládat za oprávněnou, jelikož z pohledu položených dotazů byli její zástupci často konfrontováni právě s kroky vlády či ministerstva zdravotnictví, které zastřešoval člen hnutí ANO 2011. Nermalou část těchto výroků představovaly také reakce na komentáře představitelů ostatních kandidujících subjektů. Zajímavostí může být poměrně nižší čas zaznamenaný u výroků zástupců hnutí Přísaha, u nichž byl však zakódován obdobný počet otázek jako u řady jiných stran, ačkoliv se nezúčastnili všech debat (v jedné absentoval kandidát této strany z důvodu onemocnění). Tento paradox může souviset se stylem vyjadřování či typem pokládaných dotazů, které předurčoval dané adresáty ke stručnějším vyjádřením.

Agenda zahrnující aktuální kauzy z období vysílání předvolebních debat na podzim 2021 byla z pohledu věnovaného prostoru k promluvám politických hostů druhou nejexponovanější. V největším poměru, téměř 35 %, se jednalo o promluvy na téma střetu zájmů tehdejšího premiéra ČR Andreje Babiše, který vyplýval převážně z jeho vazby na kauzu Čapí hnízdo. Dále se v debatách diskutovalo ohledně stávky zaměstnanců České pošty, kauzách Bečva či Vrbětice, parlamentních volbách v Německu, kauze Pandora papers a jejího propojení znovu s osobou premiéra, zdravotním stavu prezidenta či plánované cestě tehdejšího ministra vnitra Jana Hamáčka z ČSSD do Moskvy. Více než pětinu výroků věnovaným aktuálním kauzám pokryly promluvy představitelů hnutí ANO 2011. O jednu čtvrtinu výroků méně v rámci stejné agendy bylo zaznamenáno u reprezentantů koalice SPOLU, kteří hovořili v 36 případech. Naopak nejmenší počet projevů na téma aktuálních kauz byl v případě subjektů s plnou účastí v debatách zaznamenán u zástupců SPD a KSČM. Jednotlivé poměry se příliš neproměňují ani při porovnání časového prostoru věnovaného v tomto kontextu reprezentantům kandidujících subjektů, přičemž u koalice SPOLU byl v tomto ohledu zaznamenán významnější nárůst podílu, a to převážně na úkor hnutí SPD. Jak již vyplývá z uvedeného seznamu událostí a afér, které byly zahrnuty do této kategorie, hned několik z nich bylo tematicky napojeno na vládu a konkrétně také na premiéra Andreje Babiše. I proto se ke slovu nejčastěji dostávali zástupci hnutí ANO 2011, kterému v té době Andrej Babiš mj. předsedal, ale také kandidáti z koalice SPOLU tvořící v témže období opoziční strany vůči vládě.

Do kategorie rozpočtové politiky byly zahrnuty takové promluvy kandidátů účastnících se debat, které souvisely s oblastí státního rozpočtu. Největší podíl v této tematické skupině

obstaraly oblasti daňové politiky (41 %) a důchodů (39 %), v daleko menší míře se pak debaty přenesly i k otázkám platů ve veřejné sféře. V největším rozsahu patřily debaty na téma rozpočtové politiky vládním uskupením hnutí ANO 2011 a České straně sociálně demokratické a pak také členům opozičních stran zahrnutých do volebních koalic SPOLU a Piráti a Starostové. Do diskuse o daňové a důchodové politice se tak promítlo tehdejší rozpoložení sil parlamentu a jistá ideová konfrontace subjektů, které proti sobě stály nejen v rámci volebního boje, ale také je k tomu determinovalo i jejich postavení v poslanecké sněmovně. Z pohledu opozice k tomu přispěly debaty nad aktuálním stavem financí ve státním rozpočtu vyplývajícím převážně z předcházejících kroků vlády, a tedy i rozpravy nad postupy, které měly vést k jeho narovnání.

Ekonomická agenda zahrnovala veškerá v předvolebních debatách diskutovaná ekonomická témata, která nesouvisela s rozpočtovou politikou České republiky. Nejvíce prostoru se konkrétně věnovalo agendě spojené s inflací a rostoucími cenami, dále následovaly projevy ohledně dopadů krize na podnikatele či zvyšování sazeb ze strany České národní banky, oblasti dotací nebo prudkému zvyšování cen energií. Násbíraná data ohledně počtu promluv v rámci ekonomické agendy lze rozdělit na dva úseky, pokud nebudeme uvažovat nad statistikou aliance Trikolóra, Svobodní, Soukromníci, která vzhledem k ojedinelé účasti v pořadech zaznamenala nejmenší množství takto zaměřených projevů. První polovinu tvoří subjekty, které se dostali s množstvím odpovědí či reakcí přes dvě desítky zakódovaných hodnot, přičemž se jedná o ANO 2011, koalici SPOLU a hnutí SPD. Při porovnání stopáže promluv se jejich pořadí mění, když nejvíce času v tomto ohledu dostali představitelé koalice SPOLU. Ze shrnutí prostoru k vyjádření i počtu promluv na ekonomická témata vychází relativní nepoměr mezi jednou skupinou kandidujících subjektů (hnutí ANO 2011 a SPD, koalice SPOLU) a ostatními stranami, hnutím či koalicí (hnutí Přísaha, ČSSD, KSČM, Piráti a Starostové) s obdobnou či naprosto stejným zastoupením napříč debatami. Z výše popsáných podtémat, které byly kategorií ekonomiky zastřešovány vyplývá, že se v častém poměru řešili otázky ohledně inflace či dopadů krize na podnikatele, což do jisté míry mohlo souviset i následnými reakcemi politiků kritizujícími jednotlivé kroky tehdejší vlády, a to převážně ze strany opozičních sil. Vzhledem k výsledkům může vyvstávat otázka, proč například nedošlo k většímu rozložení projevů mezi dalšího zástupce vlády (ČSSD), případně i opozice (Piráti a Starostové).

Kategorie témat sociální politika zahrnovala příspěvky a promluvy politických hostů debat, které se týkaly převážně záležitostí spojených s životních úrovní obyvatel regionů,

pomoci handicapovaným a sociálních služeb obecně. Při porovnání počtu promluv lze z dat vyčíst jistou vyváženost mezi jednotlivými kandidujícími subjekty. V tomto ohledu první hnutí ANO 2011 dělí od na pátém místě umístěné koalice SPOLU pouze 5 promluv. Při zohlednění délky projevů pak na prvním místě nacházíme koalici Piráti a Starostové, přičemž například ČSSD v tomto ohledu nedosáhlo při měření ani na poloviční hodnoty. Podobný poměr vůči PirStanu byl zaznamenán i u hnutí Přísaha, které však nedisponovalo zástupcem v každé debatě. V tomto případě lze uvažovat nad určitým nedodržením principů vyváženosti, převážně pak v souvislosti s tématem, které není tolik vázané na vládní představitele či jejich opozici, jako tomu bylo u jiných agend v práci rozebíraných. Relevanci tohoto nedostatku může však shazovat celkový vzorek a obecně menší stopáž naměřených promluv.

9 Limity výzkumu

V této kapitole bude čtenáři nabídnuta reflexe výše popsaného provedeného výzkumu s důrazem na označení jeho limitů a určitých mezer, tak jak byly při jeho vyhodnocování vnímány ze strany autora analýzy. V rámci tohoto kritického ohlednutí budou také navrženy postupy, pomocí kterých by mohlo dojít k větší minimalizaci poukazovaných nedostatků.

Nejzásadnější limity aplikovaného výzkumu vychází již z jeho vlastní podstaty, která je definována druhem zvolené metody a na ní navazujícími specifickými postupy. Pro účel této práce byl na základě položených výzkumných dotazů vybrán typ obsahové kvantitativní analýzy (více o této metodě lze najít v kapitole 7.2).

V části práce věnované pořadu Události byl výzkum zaměřený na neutralitu příspěvků věnován analýze promluv členů redakce České televize s důrazem na přítomnost předem definovaných prvků, které by neutrální vyznění výroků a obecně i přístupů k jednotlivým politickým subjektům mohly narušovat. Zpravidla by se jednalo o různé projevy hodnocení či používání expresivních výrazů, jejichž použitím by mohlo ze strany redaktorů dojít k určitému způsobu projevů favorizace či defavorizace konkrétních kandidujících stran a jejich představitelů. Jak prezentované výsledky analýzy v tomto ohledu reflektují (kapitola 8.1.4), žádné z výše popsaných porušení neutrality nebylo zaznamenáno a tento princip objektivy byl ze strany zaměstnanců ČT ve sledovaném úseku zpravodajství zachován. Co však nebylo předmětem aplikovaného výzkumu a mohlo zároveň vést k porušování neutrality, byla zvolená skladba příspěvků převážně v ohledu jejich vyznění vůči konkrétním stranám i jednotlivým reprezentujícím politikům. Pro práci byly klíčové promluvy představitelů politických uskupení,

a proto se staly objektem analýzy pouze takové části pořadů, kde byly výroky zástupců kandidujících subjektů přítomny. Zároveň v tomto ohledu došlo k analyzování i témat, ke kterým politici dostali prostor vyjádřit se. K čemu v průběhu provádění výzkumu nedocházelo, bylo bližší rozbor vyznění samotných příspěvků, a to především ve vztahu k jejich obsahu a potenciálního dopadu na obecné vnímání subjektu, který byl s danou problematikou spojován. Konkrétně jsou myšleny převážně příspěvky týkající se kauz spojovanými s jednotlivými politiky, a tedy i do určité míry s jejich stranickou příslušností, nebo záležitosti související s přímou činností kandidujících subjektů, například v podobě odlišných názorových přístupů k otázkám ohledně nakládání s veřejným rozpočtem a zvyšování platů státním zaměstnancům. Ačkoliv se jedná často o referenci reálné události, přičemž její určitá míra mediace nepředstavuje zpravidla okamžitou formu favorizace či naopak, bylo by jistě zajímavé pro účely monitoringu dodržování principů objektivitu ze strany České televize sledovat podrobněji způsob tvorby podobně vyznívajících příspěvků či jejich četnost a také souhrnné vyznění celého vzorku příspěvků vůči jednotlivým kandidujícím subjektům. Limity definovaného postupu výzkumu v této práci nedovolaly podobné parametry analyzovat, jelikož se zaměřil pouze na promluvy, a ne například na obecnou přítomnost politiků či zmínky politického subjektu napříč zkoumaným souborem. Podobný způsob rozboru by také vyžadoval zaměření na větší detail, než v kterém je toto umožněno provádět prostřednictvím kvantitativní obsahové analýzy.

V části zaměřené na vyváženost prostoru k vyjádření poskytnutého kandidujícím subjektům a jejich konkrétním zástupcům napříč vysíláním předvolebních debat se analýza věnovala převážně četnosti promluv a jejich časové délky. Tyto relativně jednoduše měřitelné proměnné jsou často využívaným ukazatelem míry dodržované vyváženosti, přesto i tento postup má vůči přesnému vyhodnocení dat a zodpovězení výzkumných otázek své určité nedostatky. Ty se projevují převážně ve vztahu ke způsobu vyjadřování politických hostů debat, který může být v mnoha ohledech odlišný, což se poté může znatelně projevit do délky projevů či jejich množství. Někdo své myšlenky formuluje ve stručném znění a postačí si s menším prostorem, někdo naopak potřebuje k rozvedení svých odpovědí větší prostor. V otázce množství výroků pak může sehrát roli tendence politiků vyhýbat se určitému typu dotazů, čemuž pak často odpovídá i reakce ze strany moderátora pořadu, který se za účelem získání požadované odpovědi opakovaně doptává. I za účelem minimalizace dopadů těchto záležitostí na vnímání výsledků výzkumu byly právě parametry četnosti a délky promluv v práci v mnoha kontextech porovnávány a nezřídka docházelo i k předkládání dat ohledně typu dotazů, které můžou poukazovat právě na frekvenci doptávání a opakovaných výzev k odpovědi. K rozkrytí

případné nevyváženosti ve větším detailu by však bylo vhodné provést hlubší rozbor z kvalitativního hlediska, který bude sledovat i další veličiny, jako je znění dotazů, jejich skladba i způsob reakcí a vyjadřování na straně jejich adresátů.

Část výzkumu věnující se dodržování principu neutrality ze strany moderátorů předvolebních debat byla postavena na základě definovaných kategorií valence dotazů, a to dle studie agentury FOCUS z roku 2018. V rámci provedené analýzy byly zaznamenány neutrální a také kritické dotazy, kdy se jednalo převážně o takové promluvy moderátora, které měly potenciál snížit jeho důvěryhodnost a důvěryhodnost jím reprezentujícího subjektu či rozporovaly hostem vyřknuté stanovisko. Otázkou je, do jaké míry je tento zvolený postup v souladu se standardy kvantitativní obsahové analýzy, mezi jejíž hlavní přednosti patří poměrně jednoduchá struktura datového zaznamenávání, a tedy i vysoká míra reliability daného výzkumu. Tato proměnná a převážně způsob jejího kódování může do jisté míry již hraničit s postupy ze sféry kvalitativních výzkumů, přičemž je vcelku pravděpodobné, že velikou roli na podobě prezentovaných výsledků valence dotazů a komentářů moderátora sehrálo její subjektivní vnímání ze strany autora výzkumu. Za účelem získání relevantnějších dat v oblasti dodržování principů neutrality ze strany debat řídicích členů redakce ČT by bylo z hlediska kvalitativních poznatků vhodné provést i podrobnou analýzu verbální i neverbální komunikace moderátorů, která by měla potenciál povahu dotazů a obecně postojů vůči konkrétním hostům rozkrýt ještě v podrobnější měřítku.

Závěr

Předmětem této diplomové práce byla analýza předvolebního vysílání České televize v období 1 měsíce před konáním parlamentních voleb na podzim 2021. Ta se konkrétně zaměřila na výzkum dodržování principů objektivity ze strany veřejnoprávní televize vůči jednotlivým kandidujícím subjektům, a to ve zpravodajské relaci Události a sérii předvolebních debat. Koncept objektivity byl v tomto případě uchopen na základě přístupu švédského profesora Jörgena Westerståhla, který ve svém pojetí této problematiky definoval její jednotlivé složky, přičemž pro význam této práce představovala nejrelevantnější faktor nestrannost s dílčími atributy vyváženosti a neutrality (více informací k teorii objektivity médií nabízí kapitola 4). Právě tyto dvě složky představovaly základní rámec prováděného výzkumu, který byl v mnoha ohledech inspirován historickými studii zaměřenými na předvolební vysílání veřejnoprávních médií, nejvíce pak výzkumem provedeným agenturou FOCUS pojednávající o vysílání veřejnoprávních médií před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2017. Za účelem dosažení hlavních cílů práce byla aplikovaná metoda kvantitativní obsahové analýzy soustředěné převážně na četnost a stopáž promluv politických kandidátů (vyváženost) a také na přítomnost hodnocení či typu valence v promluvách zástupců České televize vůči konkrétním kandidujícím subjektům (nestrannost). Při interpretaci získaných dat byly následně brány v úvahu i teorie a koncepty jakými jsou například odstupňovaná rovnost, mocenský bonus či společenská relevance jednotlivých hnutí a stran (více informací k těmto pojmům nabízí kapitola 4.3), na které myslí i zákon či kodex České televize a jejichž pomocí byla strohá nasbíraná data uvedena do širšího společenského kontextu.

V části zaměřené na vyváženost se výzkumné otázky u obou typů pořadu zabývaly prostorem, který dostaly jednotlivé kandidující subjekty k vyjádření, ať už se jednalo o četnost či stopáž promluv (VO1 až VO5). Analýza jednotlivých příspěvků pořadu Události prozradila značně vyšší přítomnost výroků členů vládního hnutí ANO 2011, za kterým v tomto ohledu ostatní subjekty výrazně zaostávaly, včetně jeho vládního partnera ČSSD. Při následném porovnání výsledků se zvoleným způsobem reference na společenskou relevanci subjektů, kterou v tomto případě představovaly výsledky parlamentních voleb z roku 2017, byly zaznamenané vyšší neshody pouze u ČSSD a koalice SPOLU, u nichž z této komparace vycházel určitý náznak nadreprezentace, respektive podreprezentace. U těchto výsledků však mohla k různému odstupňování relevance obou subjektů přispět i jejich tehdejší postavení v parlamentu, které do porovnání zahrnuto nebylo. Podobná data nabídla v tomto ohledu i

analýza předvolebních debat ČT, kde podle výsledků dostali nejvíce prostoru k vyjádření zástupci vládních stran ANO 2011 a ČSSD, ale také kandidáti z koalice SPOLU, přičemž ani u ostatních subjektů s vyváženou účastí v pořadech nebyly rozdíly nikterak výrazné. Pro finální uvedení dat do společenského kontextu byla využita zmínka ČT v dokumentu definujícím pravidla předvolebního vysílání, kde se odkazovala na snahu o vyváženě distribuovaný prostor v debatách mezi vládní a opoziční strany, přičemž výsledek tomuto zadání s drobnou odchylkou odpovídá.

Do úseku práce zaměřené na vyváženost patří částečně také analýza tematické agendy a převážně pak otázka její distribuce prostřednictvím věnovaného prostoru k vyjádření na dané téma mezi jednotlivé kandidující subjekty (VO8 až VO14). U pořadu Události a zde nejvíce exponovaných témat byly případné vyšší rozdíly mezi podíly stran a hnutí do převládající míry připsány důvodům souvisejícím s relevancí subjektů i jejich soudobým postavením v hierarchii tuzemského vládnoucího systému, čímž je jejich politická kompetence k vyjadřování k určitým tématům značně předurčovala. U předvolebních debat byly zaznamenány rozdíly v poměru věnovaného prostoru napříč agendami vzhledem k formátu pořadu výrazně nižší, přičemž případné odchylky v rovnoměrnosti rozdělování četnosti či stopáže projevů znovu do veliké míry odpovídaly relevanci subjektů vyplývající převážně z podoby jejich tehdejšího přístupu k politické moci.

V případě zkoumání atributu nestrannosti bylo v rámci analýzy pořadu Události přistoupeno k rešerši přítomnosti hodnocení či expresivních výrazů v promluvách členů redakce České televize, které směřovaly na politické subjekty kandidující ve volbách. Napříč celým zkoumaným vzorkem následně nedošlo k zaznamenání jediné hodnoty, která by alespoň dílčí narušování nestrannosti v tomto ohledu ze strany redaktorů ČT potvrzovala. Nestrannost v debatách byla posuzována na základě proměnné valence dotazu, jejíž definice byla plně převzata ze zmiňované analýzy agentury FOCUS. Následně získaná data vykazovala, že výraznou převahou zaznívaly v pořadech neutrální dotazy, u kritických dotazů pak byla dle dat zaznamenána jejich výraznější orientace na kandidáty z hnutí ANO 2011 a ve větším měřítku vůči zbývajícím subjektům i u ČSSD, tedy u vládních stran. I v tomto směru zde jistě hraje svou roli mj. relevance subjektů a například i jejich podíl na předešlém fungování vlády, převážně značný podíl u hnutí ANO 2011 však evokuje přece jen poměrně nevyvážený přístup ze strany moderátorů debat. Každopádně je nutné znovu zmínit, že tato část práce je i v očích autora z pohledu relevance výsledků nejproblematictější, a to převážně z důvodu zvoleného způsobu vyhodnocování valence dotazů, když tento proces do veliké míry přesahuje hranice

kvantitativního výzkumu a do finálních dat se určitým způsobem projevoval subjektivní pocit kódovače (více informací k reflexi této části lze nalézt v kapitole 9). Do konečné úvahy ohledně dodržování principů objektivity Českou televizí ve sledovaném období a v rámci vybraných pořadů by proto neměly být tyto výsledky významněji reflektovány.

Napříč ostatními částmi práce, které svým uchopením odpovídají požadovaným vlastnostem kvantitativního výzkumu, nebyly až na individuální výjimky zaznamenány výraznější nedostatky přístupu České televize k objektivnímu vysílání, a to převážně v momentě, kdy jsou do úvahy nad analýzou získanými daty začleněny i argumenty z úrovně společenské relevance jednotlivých politických stran a hnutí či jejich konkrétních zástupců. K podobnému závěru došli i tvůrci výzkumu, který v roce 2018 v souvislosti s předvolebním vysíláním veřejnoprávních médií z předešlého roku zveřejnila agentura FOCUS a který se zároveň stal hlavní předlohou této diplomové práce. I tato analýza objevila v ohledu věnovaného prostoru či dodržování neutrality v diskusních pořadech či zpravodajství České televize pouze dílčí nedostatky, které *„neznamenají narušení objektivního a vyváženého přístupu v celku“* a které také odpovídají *„charakteru těchto pořadů při zohlednění různé míry relevance jednotlivých stran a hnutí“* (FOCUS 2018, s. 151).

Tato diplomová práce pro toto posuzování využívala převážně výsledky z předešlých voleb i podobu složení tehdejší poslanecké sněmovny, z čehož vyplývaly i role subjektů v zákonodárném a obecně stát řídicím procesu, což souvisí mj. i s teorií výše definovaného mocenského bonusu. Nicméně žádný z těchto aplikovaných indikátorů, případně v práci specifikovaných teorií a přístupů, do plné míry nevystihuje reálnou relevanci či společenské postavení stran a hnutí, na které se jak zákony, tak i samotná ČT odkazuje, tudíž nelze je tak považovat za definitivní. Například ve vztahu k postavení politických subjektů mohou sloužit i jiné ukazatele, které nebyly v této práci využity, ať už je to například doba existence strany, výsledky voleb do obecních zastupitelstev či senátu nebo například počet členů. I přes zapojení více faktorů bude obtížné dospět k tvrzení, že takto zvolený přístup disponuje možnostmi univerzálního uplatnění, jehož výsledek by byl zcela výstižný oproti reálnému společenskému stavu.

Summary

The subject of this thesis was the analysis of pre-election broadcasts by Czech Television in the period of 1 month before the parliamentary elections in autumn 2021. It specifically focused on research into the observance of the principles of objectivity by Czech Television towards individual candidates, namely in the news program Události and a series of pre-election debates. In this case, the concept of objectivity was built on the basis of the approach of the Swedish professor Jörgen Westerståhl, who in his conception of this issue defined its individual components, while the most relevant factor for the importance of this thesis were attributes of balance and neutrality. It was these two components that represented the basic framework of the conducted research, which was in many ways inspired by historical studies focused on pre-election broadcasts of public media, most of all by the research conducted by the FOCUS agency discussing the broadcasts of public media before the elections to the Chamber of Deputies in 2017. In order to achieve the main goals of the work applied method of quantitative content analysis focused mainly on the frequency and length of political candidates' speeches (balance) and also on the presence of evaluation or type of valence in the speeches of Czech Television representatives towards specific candidates ((neutral presentation).

In the part focused on balance, the research questions for both types of program dealt with the space given to individual candidate subjects to express themselves, whether it was the frequency or length of speeches (VO1 to VO5). An analysis of the individual contributions of the Události program revealed a significantly higher presence of statements by members of the ANO 2011 government movement, when other subjects were significantly behind in this regard, including its government partner ČSSD. In the subsequent comparison of the results with the chosen method of reference to the social relevance of the subjects, which in this case were the results of the parliamentary elections from 2017, higher contradictions were recorded only for the ČSSD and the SPOLU coalition, for which a certain indication of over or under-representation emerged from this comparison. In these results, however, their position in the parliament at the time could have contributed to. Similar data was also offered in this regard by the analysis of the pre-election debates of CT, where, according to the analysis, the representatives of the governing parties ANO 2011 and ČSSD, but also candidates from the SPOLU coalition, were given the most space to express themselves, while the differences were not at all significant even for the other subjects with a balanced participation in the programs.

For the final introduction of the data into the social context, the mention of CT in the document defining the rules of pre-election broadcasting was used, where it referred to the effort to have a balanced distributed space in the debates between the government and opposition parties, while the result corresponds to this assignment with a small deviation.

The section of work focused on balance also partly includes the analysis of the thematic agenda and mainly the issue of its distribution through a dedicated space for expressing opinions on the given topic among the individual candidate subjects (VO8 to VO14). In the case of the Události program and the topics most exposed here, any higher differences between the shares of parties and movements were predominantly attributed to reasons related to the relevance of the subjects and their position in the hierarchy of the domestic ruling systém. In pre-election debates, the recorded differences in the ratio of space devoted to agendas were significantly lower due to the format of the program, while their possible deviations in the even distribution of frequency or length of speeches again corresponded to the relevance of the subjects arising mainly from their approach to political power at the time.

In the case of studying the attribute of neutral presentation, within the framework of the analysis of the program Události, a search was made for the presence of evaluations or expressive expressions in the speeches of members of the editorial staff of Czech Television, which were aimed at political entities running in the elections. Across the entire examined sample, not a single value was subsequently recorded that would confirm at least a partial violation of impartiality in this regard by the editors of CT. Neutral presentation in the debates was assessed on the basis of the variable valence of the question, the definition of which was fully taken from the aforementioned analysis of the FOCUS agency. The subsequently obtained data showed that neutral questions predominated in the programs, while in the case of critical questions, according to the data, a more pronounced orientation towards candidates from the ANO 2011 movement and ČSSD was recorded, i.e. the government parties. Even in this direction, the relevance of the subjects and, for example, their share in the previous functioning of the government certainly plays a role here, but the predominantly significant share of the ANO 2011 movement evokes a relatively unbalanced approach on the part of the moderators of the debates. In any case, it is necessary to mention again that this part of the work is also in the eyes of the author the most problematic from the point of view of the relevance of the results, mainly due to the chosen method of evaluating the valence of questions, when this process to a large extent exceeds the boundaries of quantitative research and the coder's subjective feelings were manifested in a certain way in the final data. Therefore, these results should not be

significantly reflected in the final consideration regarding compliance with the principles of objectivity by Czech Television in the monitored period and within the selected programs.

Across the other parts of the work, which in their approach correspond to the required characteristics of quantitative research, with individual exceptions, there were no significant shortcomings of Czech Television's approach to objective broadcasting, mainly at the moment when arguments from the level of social relevance of political subjects are included in the consideration of the analysis of the obtained data. A similar conclusion was reached by the creators of the research, which was published by the FOCUS agency in 2018 in connection with the pre-election broadcast of the public media from the previous year, and which also became the main model of this diploma thesis. This analysis also discovered only partial shortcomings in terms of the space devoted to or the observance of neutrality in Czech Television's discussion programs and news, which *"do not imply a violation of the objective and balanced approach as a whole"* and which also correspond to *"the nature of these programs when taking into account the different degree of relevance of individual parties and movements"* (FOCUS 2018, p. 151).

For this assessment, this thesis mainly used the results from the previous elections and the composition of the Chamber of Deputies at the time, from which the roles of subjects in the legislative and general state management process also emerged, which is related, among other things, to the theory of the power bonus defined above. However, none of these applied indicators, or the theories and approaches specified in the work, fully captures the real relevance or social status of the parties and movements to which both the laws and the CT itself refer, therefore they cannot be considered definitive. For example, in relation to the position of political subjects, other indicators that were not used in this work can be used, whether it is, for example, the duration of the party's existence, the results of elections to municipal councils or the senate or, for example, the number of members. Despite the involvement of several factors, it will be difficult to come to the conclusion that the approach chosen in this way has possibilities of universal application, the result of which would be completely accurate compared to the real social situation.

Použitá literatura

- BLUMLER, Jay G. A Dennis KAVANAGH, 1999. The Third Age of Political Communication: Influences and Features. *Political Communication* [online]. vol. 16, no. 3, s. 209-230. DOI: 10.1080/105846099198596. Dostupné z http://www.com/uploads/1/0/8/8/10887248/the_third_age_of_political_communication-influences_and_features.pdf
- BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001, s. 124. Studium. ISBN 80-85947-67-6.
- COHEN, BERNARD C. *Press and Foreign Policy*. Princeton University Press, 1963, s. 298. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt183q0fp>
- D'ALESSIO, Dave a ALLEN, Mike. *Media Bias in Presidential Elections: A Meta-Analysis.*, *Journal of Communication*, Volume 50, Issue 4, December 2000, s. 133–135.
- DEARING, James W. a Everett M. ROGERS. *Agenda-Setting*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 1996. ISBN 0-7619-0562-6.
- ENTMAN, Robert M. Framing Bias: Media in the Distribution of Power. *Journal of Communication*, 2007 (57), pp. 163–173.
- GALTUNG, Johan, RUGE, Mari Holmboe: *The Structure of Foreign News: The Presentation of Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspaper*. In *Journal of Peace Research*, vol. 2, no. 1, 1965. s. 64-91.
- GLASSER, Theodore L, Objectivity Precludes Responsibility, *The Quill*, [online]. February 1984, s. 13-16. Dostupné z: [Articles & Book Chapters – Theodore L. Glasser \(google.com\)](http://www.google.com/articles/book-chapters-theodore-l-glasser)
- GRABER, D.A. and SMITH, J.M. (2005), Political Communication Faces the 21st Century. *Journal of Communication*, 55: s. 479. Dostupné z <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2005.tb02682.x>
- GREEN-PEDERSEN, Christoffer, Peter MORTENSEN a Gunnar THESEN, 2017. The Incumbency Bonus Revisited: Causes and Consequences of Media Dominance. *British Journal of Political Science*. vol. 47, no.1, s. 131-148.
- GUNTER, Barrie. *Measuring Bias on Television*. Luton, Bedfordshire, UK: University of Luton Press, 1997. ISBN 1860205267.
- HALLIN, Daniel C; MANCINI, Paolo. *Systémy médií v postmoderním světě*. Praha: Portál, 2008, 368 s., ISBN 978-80-7367-377-2.
- HARCUP, Tony; O'NEILL, Deirdre. *What is news? Galtung and Ruge revisited*. *Journalism studies*, 2001, 2.2: 261-280.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2016, s. 45. ISBN 978-80-262-0982-9.

HOPMANN, David Nicolas & DE VREESE, Claes & ALBÆK, Erik. (2011). *Incumbency Bonus in Election News Coverage Explained: The Logics of Political Power and the Media Market*. Journal of Communication. 61. 264–282. 10.1111/j.1460-2466.2011.01540.x

JIRÁK, Jan; ŘÍCHOVÁ Blanka. *Politická komunikace a média*. Praha: Karolinum, 2000, ISBN 80-246-0182-6.

JIRÁK, Jan; TRAMPOTA Tomáš. *O vztahu médií a politiky v komparativní perspektivě*. In: HALLIN, Daniel C. a Paolo MANCINI. *Systémy médií v postmoderním světě: Tři modely médií a politiky*. Praha: Portál, 2008. 367 s. ISBN 978-80-7367-2

JIRÁK, Jan.; KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. 413 s. ISBN 978-80-7367-466-3

KŘEČEK, Jan. *CEMES 2017: Ostře sledovaná analýza. Celek vysílání a společenská relevance – dva aktuální problémy aplikovaného mediálněvědního výzkumu*. Mediální studia, 2/2018

KŘEČEK, Jan. *Politická komunikace: od res publica po public relations*. Praha: Grada, 2013 s. 169. ISBN 978-80-247-3536-8.

KŘEČEK, Jan, Vlastimil NEČAS, Ivan VODOCHODSKÝ a Jan MIESSLER. *Vyváženost ve vysílání*. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-4869-1.

LAZARFELD, Paul. F., BERELSON Bernard., GAUDET Hazel, *The People's Choice: how the voter makes up his mind in a presidential campaign*, Columbia University Press, 1944. ISBN 05990010897372.

LIPPMANN, Walter. *Public opinion*. New Brunswick: Transaction, 1990, ISBN 0-88738-861-2.

MCCOMBS, Maxwell E. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2.

MCCOMBS, Maxwell E., SHAW, Donald L. (1972). *The Agenda-Setting Function of Mass Media*. The Public Opinion Quarterly, 1972, 36(2), 176–187. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/2747787>

MCNAIR, Brian. *An introduction to political communication*. 5th ed. London: Routledge, 2011, xix, ISBN 978-0-203-82869-4.

MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6.

MCQUAIL, Denis. *Mass Communication Theory*. London: Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2010. ISBN 9781849202923.

McQUAIL, Denis. *Media Performance: Mass Communication and the Public Interest*. London: Sage Publications, 1992. 350 s., ISBN 0-8039-8294-1.

McQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

McQUAIL, Denis. Žurnalistika a společnost. Praha: Karolinum, 2016. 256 s. ISBN 9788024630939.

PETERSON, Theodore; SIEBERT, Fredrick Seaton; SCHRAMM Wilbur Lang. Four Theories of the Press: The Authoritarian, Libertarian, Social Responsibility, and Soviet Communist Concepts of what the Press Should Be and Do. Urbana: University of Illinois Press, 1956. ISBN 9780252724213.

POUPEROVÁ, Olga. Regulace médií. Praha: Leges, 2010. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-48-6.

REIFOVÁ, Irena. Slovník mediální komunikace. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

SCHERER, Helmut. Úvod do metody obsahové analýzy. In Schulz/Reifová a kol. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2011, s. 29–50. ISBN 978-80-246-1980-4.

SCHILLER, Dan. Objectivity and the new. Michigan: University of Pennsylvania Press, 1981. ISBN 0-8122-7793-7.

SCHUDSON, M. (1989): Political Communication: History. In: International Encyclopedia of Communications. New York: Oxford University Press, s. 304–313.

SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

SLOAN, David, MACKAY, Jenn B. Media Bias: Finding It, Fixing It. North Carolina: McFarland & Company, 2007. 264 s. ISBN 978-0786430420

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 103. ISBN 978-80-7367-683-4.

TRAMPOTA, Tomáš, 2006. Zpravodajství. Praha: Portál, s. 191. ISBN 80-7367-096-8.

TUCHMAN, Gaye. Objectivity as Strategic Ritual: An Examination of Newsmen's Notions of Objectivity. *American Journal of Sociology*, 1972. 77(4), 660-679. ISSN 1537-5390.

VOLEK, Jaromír. Mediální obraz ve volební kampani [online]. 2013, [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: http://www.clovekamedia.cz/konference/sborniky/cm_2013_jaro.pdf

WIMMER, Roger D. a DOMINICK, Joseph R. *Mass media research: an introduction*. 4th ed. Belmont: Wadsworth Publishing Company, 1994, xiv, 497 s. Wadsworth series in mass communication. ISBN 0534174728.

WESTERSTAHL, Jürgen, 1983. *Objective news reporting: General premises*. Communication research. vol. 10, no. 3, s. 403–424. DOI:10.1177/009365083010003007

On-line zdroje

Analýza objektivitu a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo a ČT v období před parlamentními volbami v říjnu 2017. FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o. [online]. 2018. Dostupné také z: https://www.rrtv.cz/cz/files/monitoring/2018_CT_a_CRo_-_analyza_vysilani_pred_parlamentnimi_volbami_2017.pdf

Etický kodex. Syndikát novinářů ČR, z. s. [online]. 1998. Dostupné z: <https://www.syndikat-novinaru.cz/o-nas/etika/eticky-kodex/>

KOUTNÍK, Ondřej. KSČM dává ruce pryč od vlády. Opozice však nechce pustit do hry Zemana. Seznam Zprávy [online]. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kscm-dava-ruce-pryc-od-vlady-opozice-vsak-nechce-pustit-do-hry-zemana-150580>

LEGUTKO, Piotr. *Politika a média: Strategie po dobu krize*. Revue politika [online]. 2012. Dostupné z WWW: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1653/>

Poslání Rady. RRTV [online]. Dostupné z: <https://www.rrtv.cz/cz/static/o-rade/poslani-rady/index.htm>

Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 [online]. Česká televize, 2021, s. 1-13. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/pages/vse-o-ct/zakony/volby-2021.pdf>

SOLAŘ, Josef. Pozitivismus (MSgS). Sociologická encyklopedie [online]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Pozitivismus_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Pozitivismus_(MSgS))

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 20.10. – 21.10.2017 [online]. www.volby.cz: Český statistický úřad, 2021. Dostupné také z: <https://www.volby.cz/pls/ps2017nss/ps?xjazyk=CZ>

Volební preference STEM – září 2021 [online]. STEM, 2021. Dostupné z: <https://www.stem.cz/volebni-preference-stem-zari-2021/>

Teze diplomové práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Michäel März	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2019/2020	
E-mail diplomantky/diplomanta: 27324258@fsv.cuni.cz	
Studijní obor/forma studia: Mediální studia (distanční)	
Název práce v češtině: Obsahová analýza vysílání České televize před volbami do PSP ČR 2021	
Název práce v angličtině: Content analysis of Czech Television broadcasting before the Czech Parliamentary Elections 2021	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: <i>ZS 2012/2013</i>) (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve</u> po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2022/2023	
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): <p>Podobně jako u ostatních vysílatelů jsou i u České televize kladeny nároky na vyváženost a objektivitu jejího mediálního obsahu, což platí převážně v souvislosti se zpravodajskými a publicistickými pořady. V rámci předvolebních bojů plní obecně média významnou roli zprostředkovatele politické komunikace, a proto bývá v tomto období tento tlak na řádné fungování ČT nejvýraznější. Tomu odpovídá i činnost Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, která pravidelně v rámci konání voleb monitoruje dodržování licenčních i zákonných podmínek držitelů licence včetně veřejnoprávních médií. V tomto ohledu se pak pravidelně věnuje zásadám objektivitu a vyváženosti v rámci vysílání jejich pořadů, které se alespoň částečně týkají tématu voleb či politických subjektů v nich účastnících se.</p> <p>Například v roce 2018 vydala RRTV zprávu o výzkumu zaměřujícím se na dodržování zásad objektivního a vyváženého informování ze strany ČT v období před konáním parlamentních voleb z podzimu předešlého roku. Svou pozornost zaměřila analýza mj. na prostor, který byl poskytnut jednotlivým stranám a hnutím či jeho zástupcům, dále na konotace a kontext, do kterých byl tento prostor zasazen nebo na práci se zdroji. Hlavním cílem bylo zjistit, zda došlo k poskytnutí objektivního, vyváženého a nestranného obrazu kandidujících subjektů, a to v rámci zákonných vymezení. Ze závěru zprávy vyplývá, že rada shledala v rámci analýzy předvolebního zpravodajství ČT pouze dílčí pochybení vysílatele, a že z jeho strany nedochází k žádnému systematickému narušování principů objektivitu a vyváženosti. Naopak v rámci diskusních pořadů bylo České televizi radou vytýkána nerovnováha v poskytnutém prostoru jednotlivým kandidujícím subjektům, což plynulo ze zvoleného klíče výběrů hostů.</p> <p>K podobným závěrům dochází RRTV i u analýzy vysílání ČT před volbami do senátu a zastupitelstev obcí v roce 2014, ačkoliv provedenou kvantitativní částí výzkumu byla zjištěna značná nerovnováha v zastoupení kandidujících subjektů v rámci analyzovaných zpravodajských a publicistických pořadů. Jelikož se však výrazná většina sledovaných příspěvků nevěnovala volební agendě, je nutné dle rady uvážit soudobý význam jednotlivých politických subjektů vůči společnosti, který se odpovídajícím způsobem odráží i na jejich mediální prezentaci.</p>	
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): <p>Cílem této předkládané práce je prostřednictvím dat získaných kvantitativní obsahovou analýzou zodpovědět na následující hlavní výzkumné otázky, které souvisejí s vysíláním České televize ve sledovaném období před konáním parlamentních voleb 2021, a to s ohledem na kontext požadavků vyváženosti a objektivitu jejího vysílání:</p> <p>Jak často a v jakém rozsahu byly jednotlivé subjekty účastníci se parlamentních voleb 2021 (či jejich zástupci) ve</p>	

<p>sledovaném období v analyzovaných pořadech ČT zmiňování? Kolik prostoru dostali zástupci jednotlivých stran/hnutí k vyjádření? Kteří konkrétní zástupci jednotlivých stran/hnutí dostali nejvíce prostoru k vyjádření? Jaké tematické agendy se sledované pořady/části pořadů týkaly? Jaké 3. strany a v jakém rozsahu dostaly prostor k vyjádření ohledně subjektů účastnících se parlamentních voleb 2021?</p> <p>Samotný výzkum se tedy zaměří mj. na četnost zobrazování a zmiňování jednotlivých stran účastnících se voleb v rámci analyzovaných příspěvků, dále bude analyzovat způsob i prostor k vyjadřování, který zástupci stran v rámci vysílání vybraných pořadů ČT dostali či kdo a v jakém rozsahu se o jednotlivých stranách působících ve volbách vyjadřoval. V neposlední řadě se bude také výzkum zajímat o tematický kontext jednotlivých příspěvků, které svým obsahem splňují požadavky na zkoumanou jednotku a také do jaké míry se příspěvky věnovaly volební agendě. V závěru práce dojde k porovnání získaných poznatků s obecnými nároky na dodržování vyváženosti a objektivity vysílání ČT, přičemž budou výsledky porovnány i s předešlými výzkumy, nebo alespoň s jejich částmi, které jsou metodologicky srovnatelné.</p>
<p>Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod – představení tématu práce, vytyčení jejích cílů 2) Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> a. Mediální teorie – pojmy (Objektivita a vyváženost; Předpojatost; Legislativní úprava vysílání; Média veřejné služby; Mediální obraz; Tematická agenda; Politická komunikace) b. Parlamentní volby 2021 3) Praktická část <ol style="list-style-type: none"> a. Metodologie b. Výsledky analýzy 4) Závěr – zhodnocení výsledků
<p>Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):</p> <p>Základním podkladovým materiálem bude předvolební vysílání České televize v období od 7. září do 7. října 2021, a to konkrétně hlavní zpravodajská relace <i>Události</i> a diskusní pořady <i>Předvolební debata</i> a <i>Superdebata</i>.</p>
<p>Metody (techniky) zpracování materiálu:</p> <p>Kvantitativní obsahová analýza</p>
<p>Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):</p> <p>McQUAIL, Denis. Media Performance: Mass Communication and the Public Interest. London: Sage Publications, 1992. 350 s., ISBN 0-8039-8294-1. Autor v tomto díle nabízí komplexní analýzu chování masových médií v aspektech ekonomických, sociálních, estetických i morálních. Věnuje se také tématům objektivity či vyváženosti zpravodajského obsahu a zároveň definuje různé úrovně jeho předpojatosti.</p> <p>WESTERSTÄHL, Jörgen. Objective News Reporting. Communication Research. 1983, Vol. 10, s. 403–424. Práce se zabývá konceptem objektivity ve zpravodajství a jeho hlavními složkami. Autor k tomu využívá praktické zkušenosti z 8 konkrétních studií této problematiky, pro jejíž výzkum je aplikována obsahová analýza. Testovaná kritéria pak doplňuje o vlastní nové návrhy doplnění.</p> <p>SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8. Autoři se v publikaci zabývají způsoby rozboru mediálních sdělení. Věnují se převážně teoretické rovině, kterou však také názorně transformují do konkrétního výzkumu zaměřeného na zpravodajství Českého rozhlasu.</p> <p>HALLIN, Daniel C. a Paolo MANCINI. Systémy médií v postmoderním světě: tři modely médií a politiky. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-377-2. Tato kniha představuje čtenáři tři hlavní pohledy na vývoj tzv. mediálních systémů, které se vyvinuly v různých politických podmínkách minulého století. Popisuje roli médií, kterou v rámci jednotlivých systémů plní a poukazuje na jejich nejpodstatnější rozdíly.</p>

JIRÁK, Jan. Politická komunikace a média. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0182-6.

Sborník zachycující sedm prací od zahraničních autorů, kteří se zabývají rolí masové komunikace v rámci vztahu společnosti a její politické reprezentace. V knize je popsán vývoj sociálněvědního oboru politické komunikace včetně řady historických přístupů, které k němu jednotliví citovaní autoři aplikují.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

DOUDĚROVÁ, Lucie. Veřejná služba v ČR: naplňování úkolu veřejné služby na příkladu České televize. Praha, 2016. 119 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

LERCH, Jakub. Hospodářská politika v kontextu parlamentních voleb 2017 – komparativní obsahová analýza. Praha, 2019. 88 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jan Křeček, Ph.D.

KEJLOVÁ, Tamara. Analýza zpravodajství českých periodik během prezidentských voleb v roce 2013 v ČR. 2014. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Nečas, Vlastimil.

SVOBODOVÁ, Tereza. Prezidentské volby 2018 v ČR v českém denním tisku. Praha, 2019. 114 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

MALEŇÁKOVÁ, Veronika. Analýza politického zpravodajství českých deníků během parlamentních voleb v roce 2017. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Nečas, Vlastimil.

KOCOURKOVÁ, Nikola. Média a politika – Politické strany ve vybraném českém denním tisku v období před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2013. Praha, 2014. 76 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D.

ŠUBERTO VÁ, Sandra. Mediální obrazy politických lídrů – volby 2010. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Křeček, Jan.

Datum / Podpis studenta/ky

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1: Kompletní tabulka č. 2 – Celkový počet promluv jednotlivých politických mluvčí

Příloha č. 2: Kompletní tabulka č. 3 – Celková stopáž promluv politických mluvčí

Příloha č. 3: Přehled externích mluvčích kategorizovaných jako experti v rámci sledovaného vzorku pořadu Události (tabulky č. 4 až č. 13)

Příloha č. 4: Kompletní tabulka č. 25 – Celkový počet promluv jednotlivých politických mluvčí v analyzovaných debatách

Příloha č. 5: Kompletní tabulka č. 26 – Celková stopáž promluv jednotlivých politických mluvčí v analyzovaných debatách

Příloha č. 6: Kódovací arch kvantitativní obsahové analýzy

Přílohy

Příloha č. 1: Kompletní tabulka č. 2 – Celkový počet promluv jednotlivých politických

Politik	Kandidující subjekt	Počet promluv	Podíl
Adam Vojtěch	ANO 2011	56	13,02%
Andrej Babiš	ANO 2011	55	12,79%
Alena Schillerová	ANO 2011	30	6,98%
Tomio Okamura	SPD	25	5,81%
Jan Hamáček	ČSSD	19	4,42%
Jana Maláčová	ČSSD	17	3,95%
Jakub Kulhánek	ČSSD	13	3,02%
Richard Brabec	ANO 2011	11	2,56%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	11	2,56%
Robert Plaga	ANO 2011	10	2,33%
Miloslava Vostrá	KSČM	9	2,09%
Vojtěch Filip	KSČM	9	2,09%
Markéta Pekarová Adamová	SPOLU	8	1,86%
Petr Fiala	SPOLU	7	1,63%
Radek Vondráček	ANO 2011	8	1,86%
Hana Aulická Jírovcová	KSČM	5	1,16%
Jakub Michálek	PirStan	5	1,16%
Jaroslav Foltýnek	ANO 2011	5	1,16%
Vít Rakušan	PirStan	5	1,16%
Jan Chvojka	ČSSD	4	0,93%
Jan Skopeček	SPOLU	4	0,93%
Klára Dostálová	ANO 2011	4	0,93%
Lubomír Metnar	ANO 2011	4	0,93%
Miloš Vystrčil	SPOLU	4	0,93%
Ondřej Benešík	SPOLU	4	0,93%
Petr Gazdík	PirStan	4	0,93%
Radim Fiala	SPD	4	0,93%
Zbyněk Stanjura	SPOLU	4	0,93%
Alena Gajdůšková	ČSSD	3	0,70%
Ivan Bartoš	PirStan	3	0,70%
Karla Maříková	SPD	3	0,70%
Marek Košut	SPOLU	3	0,70%
Marian Jurečka	SPOLU	3	0,70%
Marie Benešová	ANO 2011	3	0,70%
Olga Richterová	PirStan	3	0,70%
Petr Třešňák	PirStan	3	0,70%
Zdeněk Nytra	SPOLU	3	0,70%
Alexandr Hrabálek	SPOLU	2	0,47%
Jan Bartošek	SPOLU	2	0,47%
Jan Horník	PirStan	2	0,47%
Jana Černochová	SPOLU	2	0,47%
Jana Pastuchová	ANO 2011	2	0,47%
Jarmila Stawaritschová	PirStan	2	0,47%
Jiří Dolejš	KSČM	2	0,47%
Josef Dvořáček	SPOLU	2	0,47%
Kateřina Konečná	KSČM	2	0,47%
Marie Pěnčíková	KSČM	2	0,47%
Pavel Růžička	ANO 2011	2	0,47%
Vlastimil Válek	SPOLU	2	0,47%
Zdeněk Hřib	PirStan	2	0,47%
Bohuslav Svoboda	SPOLU	1	0,23%
Dana Balcarová	PirStan	1	0,23%
David Pražák	ANO 2011	1	0,23%
František Pilný	ANO 2011	1	0,23%
Hana Ančicová	PirStan	1	0,23%

Jan Birke	ČSSD	1	0,23%
Jan Hrnčíř	SPD	1	0,23%
Jaroslav Čech	ANO 2011	1	0,23%
Jaroslav Komínek	KSČM	1	0,23%
Lukáš Bartoň	PirStan	1	0,23%
Lukáš Kolařík	PirStan	1	0,23%
Lukáš Wagenknecht	PirStan	1	0,23%
Marek Benda	SPOLU	1	0,23%
Marek Pazdera	SPOLU	1	0,23%
Martin Habáň	PirStan	1	0,23%
Martin Hyský	ČSSD	1	0,23%
Martin Kuba	SPOLU	1	0,23%
Michaela Trněná	PirStan	1	0,23%
Miroslav Toman	ČSSD	1	0,23%
Pavěl Bělobrádek	SPOLU	1	0,23%
Pavel Blažek	SPOLU	1	0,23%
Pavel Karpíšek	SPOLU	1	0,23%
Petr Hejma	PirStan	1	0,23%
Petr Smutný	ČSSD	1	0,23%
Radek Koten	SPD	1	0,23%
Roman Onderka	ČSSD	1	0,23%
Soňa Marková	KSČM	1	0,23%
Šárka Jelínková	SPOLU	1	0,23%
Tereza Hyťhová	Trikolora Svobodní Soukromníci	1	0,23%
Tomáš Brčák	SPOLU	1	0,23%
Věra Procházková	ANO 2011	1	0,23%
Vít Kaňkovský	SPOLU	1	0,23%
Zuzana Majerová Zahradníková	Trikolora Svobodní Soukromníci	1	0,23%

Príloha č. 2: Kompletní tabulka č. 3 – Celková stopáž promluv politických mluvčích.

Politik	Kandidující subjekt	Stopáž promluv	Podíl
Adam Vojtěch	ANO 2011	0:11:38	16,44%
Andrej Babiš	ANO 2011	0:09:33	13,49%
Alena Schillerová	ANO 2011	0:04:49	6,80%
Tomio Okamura	SPD	0:03:19	4,69%
Jan Hamáček	ČSSD	0:02:57	4,17%
Jana Maláčová	ČSSD	0:02:37	3,70%
Jakub Kulhánek	ČSSD	0:02:18	3,25%
Richard Brabec	ANO 2011	0:02:05	2,94%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	0:02:03	2,90%
Vojtěch Filip	KSČM	0:01:23	1,95%
Robert Plaga	ANO 2011	0:01:14	1,74%
Miloslava Vostrá	KSČM	0:01:12	1,70%
Petr Fiala	SPOLU	0:01:11	1,67%
Radek Vondráček	ANO 2011	0:01:08	1,60%
Markéta Pekarová Adamová	SPOLU	0:01:18	1,84%
Jaroslav Foltýnek	ANO 2011	0:00:57	1,34%
Jakub Michálek	PirStan	0:00:53	1,25%
Petr Gazdík	PirStan	0:00:52	1,22%
Vít Rakušan	PirStan	0:00:51	1,20%
Hana Aulická Jírovcová	KSČM	0:00:45	1,06%
Miloš Vystrčil	SPOLU	0:00:42	0,99%
Zbyněk Stanjura	SPOLU	0:00:40	0,94%
Klára Dostálová	ANO 2011	0:00:37	0,87%
Lubomír Metnar	ANO 2011	0:00:37	0,87%
Radim Fiala	SPD	0:00:36	0,85%
Jan Chvojka	ČSSD	0:00:36	0,85%
Ondřej Benešík	SPOLU	0:00:35	0,82%
Jan Skopec	SPOLU	0:00:34	0,80%
Karla Maříková	SPD	0:00:32	0,75%

Olga Richterová	PirStan	0:00:30	0,71%
Ivan Bartoš	PirStan	0:00:29	0,68%
Marian Jurečka	SPOLU	0:00:28	0,66%
Pavel Růžička	ANO 2011	0:00:28	0,66%
Zdeněk Nytra	SPOLU	0:00:25	0,59%
Jan Horník	PirStan	0:00:24	0,57%
Marie Pěnčíková	KSČM	0:00:24	0,57%
Alexandr Hrabálek	SPOLU	0:00:22	0,52%
Marie Benešová	ANO 2011	0:00:22	0,52%
Petr Třešňák	PirStan	0:00:21	0,49%
Jiří Dolejš	KSČM	0:00:20	0,47%
Marek Košut	SPOLU	0:00:20	0,47%
Pavěl Bělobrádek	SPOLU	0:00:20	0,47%
Jan Bartošek	SPOLU	0:00:18	0,42%
Jana Pastuchová	ANO 2011	0:00:18	0,42%
Michaela Trněná	PirStan	0:00:17	0,40%
Petr Hejma	PirStan	0:00:17	0,40%
Alena Gajdůšková	ČSSD	0:00:16	0,38%
Věra Procházková	ANO 2011	0:00:15	0,35%
Vlastimil Válek	SPOLU	0:00:15	0,35%
Josef Dvořáček	SPOLU	0:00:14	0,33%
Zdeněk Hřib	PirStan	0:00:14	0,33%
Bohuslav Svoboda	SPOLU	0:00:13	0,31%
Miroslav Toman	ČSSD	0:00:12	0,28%
Pavel Karpíšek	SPOLU	0:00:12	0,28%
Soňa Marková	KSČM	0:00:12	0,28%
Jan Hrnčíř	SPD	0:00:11	0,26%
Petr Smutný	ČSSD	0:00:11	0,26%
Roman Onderka	ČSSD	0:00:11	0,26%
Šárka Jelínková	SPOLU	0:00:11	0,26%
Vít Kaňkovský	SPOLU	0:00:11	0,26%
Zuzana Majerová Zahradníková	TSS	0:00:11	0,26%
Hana Ančicová	PirStan	0:00:10	0,24%
Jan Birke	ČSSD	0:00:10	0,24%
Jana Černochová	SPOLU	0:00:10	0,24%
Jarmila Stawaritschová	PirStan	0:00:10	0,24%
Jaroslav Komínek	KSČM	0:00:10	0,24%
Jaroslav Čech	ANO 2011	0:00:09	0,21%
Marek Benda	SPOLU	0:00:09	0,21%
Marek Pazdera	SPOLU	0:00:09	0,21%
Kateřina Konečná	KSČM	0:00:08	0,19%
Lukáš Bartoň	PirStan	0:00:08	0,19%
Lukáš Kolařík	PirStan	0:00:08	0,19%
Radek Koten	SPD	0:00:08	0,19%
Tereza Hyťhová	TSS	0:00:08	0,19%
Tomáš Brčák	SPOLU	0:00:08	0,19%
Dana Balcarová	PirStan	0:00:07	0,16%
David Pražák	ANO 2011	0:00:07	0,16%
Pavel Blažek	SPOLU	0:00:06	0,14%
Martin Habáň	PirStan	0:00:05	0,12%
Martin Hyský	ČSSD	0:00:04	0,09%

Příloha č. 3: Přehled externích mluvčích kategorizovaných jako experti v rámci sledovaného vzorku pořadu Události (tabulky č. 4 až č. 13)

Politici mimo kandidující subjekty
Jiří Ovčáček, mluvčí, Kancelář prezidenta republika
Juraj Koudelka, velvyslanec, velvyslanectví ČR v Saudské Arábii

Zahraniční aktéři
Balasz Ujvari, mluvčí, Evropská komise
Cezary Przybylski, maršálek, Dolnoslezské vojvodství
Fajsál bin Farhán al-Saúd, ministr zahraničí, Saudská Arábie
Florence Parlyová, ministryně obrany, Francie
Hagen Ruppelt, velitel bojové skupiny NATO v Litvě, NATO
Herbert Dorfmann, europoslanec, EPP
Charles Michel, předseda, Evropská rada
Manon Aubrová, europoslankyně, GUE/NGL
Marcin Horala, viceministr, Ministerstvo infrastruktury Polska
Mariusz Błaszczak, ministr obrany, Polsko
Michał Kurtyka, ministr klimatu a životního prostředí, Polsko
Monika Hohlmeierová, europoslankyně, EPP
Paweł Jablonski, náměstek ministra, Ministerstvo zahraničních věcí Polska
Piotr Müller, mluvčí, vláda Polska
Ursula von der Leyenová, předsedkyně, Evropská komise

Zástupce zdravotnického zařízení
Adam Šafanda, lékařka, VFN v Praze
Alena Kočendová, pediatrička, Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně
Alena Miková, ředitelka odboru léčiv, VZP
Andrea Vojkovská, mluvčí, Městská nemocnice Ostrava
Bořek Semrád, ředitel, Nemocnice Tišnov
Dagmar Uhlíková, lékařská ředitelka, Karlovarská nemocnice
Dana Šraierová, praktická lékařka, Praha
David Feltl, ředitel, VFN v Praze
Hana Šafaříková, lékařka, Oblastní nemocnice Kolín
Iva Hodková, primářka/ředitelka, DPN Opařany
Jan Boženský, primář dětského oddělení, Nemocnice Agel Ostrava
Jana Kulhánková, lékařka, nespecifikováno
Jana Procházková, vrchní sestra, Nemocnice Znojmo
Jitka Zinke, mluvčí, Ústřední vojenská nemocnice
Kamila Zouharová, vedoucí koordinátorka mobilních týmů očkování, VZP ČR
Karolína Kvítková Šebková, lékařka, neuvedeno
Karolína Vaicová, vrchní sestra, Fakultní Thomayerova nemocnice
Klára Bořecká, primářka oddělení klinické biochemie, Fakultní Thomayerova nemocnice
Lenka Koláčková, lékařka, Městská nemocnice Ostrava
Markéta Šenkýřová, mluvčí, IKEM
Miroslav Zavoral, ředitel, Ústřední vojenská nemocnice
Ondřej Kopecký, primář, Klinika paliativní medicíny VFN v Praze
Petr Chudomel, předseda představenstva, Oblastní nemocnice Kolín
Renáta Michalíčková, vrchní sestra, Fakultní Thomayerova nemocnice
Zdeněk Beneš, ředitel, Fakultní Thomayerova nemocnice
Zdeněk Kabátek, ředitel, VZP

Zástupci bezpečnostních složek
arm. Gen. Aleš Opata, náčelník generálního štábu, Armáda ČR
genpor. Josef Kopecký, Generál poručík, Velitelství pro operace AČR
Jan, příslušník, vojenská policie KAMBA
Jaroslav Ibehej, mluvčí, Národní centrála proti organizovanému zločinu PČR
Pavel Dohnal, bývalý ředitel, Vězeňská služba ČR
Petr Jaroš, mluvčí, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
plk. Josef Nejedlý, náčelník řízení zahraničních operací, Velitelství pro operace AČR
Roman Dvořák, velitel české jednotky, Armáda ČR
Simon Michailidis, ředitel, Vězeňská služba ČR
Violeta Šiříšřová, mluvčí, Pražská policie

Zástupci komunální sféry, krajských institucí
Aneta Řeháková, mluvčí, Dopravní podnik Praha
Filip Kořínek, starosta, Černošice
Hana Veselá, mluvčí, město Harrachov
Libor Bezděk, ředitel, DDM Praha
Martin Půta, hejtman, Liberecký kraj
Michaela Žáčková, ředitelka, Sociální služby Praha
Miroslav Hochvald, starosta, Bílovice-Lutotín
Ondřej Holub, starosta, Malé Morávky
Roman Kyrál, advokát, Dopravní podnik Praha

Zástupci občanských sdružení
Anna Arellanesová, předsedkyně, Česká asociace pro vzácné onemocnění
Cezary Tomczyck, poslanec, Občanská platforma
Dubravko Miholič, ředitel, Chortvatské turistické sdružení pro ČR
Hynek Pečinka, předseda, Spolek Přátelé přírody
Mahulena Exnerová, předsedkyně sekce dětské paliativní péče, ČSPM
Markéta Fleglová, koordinátorka, Spolek Hájovna Cibulka
Matěj Koutný, předseda, Česká asociace pronajímatelů a ubytovatelů v soukromí
Miroslav Kubásek, organizátor, Uklidme Česko
Petr Městecký, předseda, Snositelné bydlení v centru Prahy
Roman Janoušek, propagátor, Uklidme Česko

Zástupci oborových, profesních a odborových organizací
Dagmar Žitníková, předsedkyně, Odborový svaz zdravotnictví a soc. péče ČR
Jakub Seidler, hlavní ekonom, Česká bankovní asociace
Jaroslav Hanák, prezident, Svaz průmyslu a dopravy
Jiří Horecký, prezident, Asociace poskytovatelů sociálních služeb
Josef Středula, předseda, ČMKOS
Ladislav Friedrich, prezident, Svaz zdravotních pojišťoven
Libor Knot, předseda, Asociace horských středisek
Martin Engel, předseda, Lékařský odborový klub
Milan Kubek, prezident, Česká lékařská komora
Petr Šonka, předseda, Sdružení praktických lékařů

Radek Jakubský, viceprezident, Hospodářská komora ČR
Radek Špicar, viceprezident, Svaz průmyslu a dopravy ČR
Roman Šmucler, prezident, Česká stomatologická komora
Štěpán Chalupa, předseda, Komora obnovitelných zdrojů energie
Vladimír Dvořák, předseda, Sdružení soukromých gynekologů ČR
Zorjan Jojko, předseda, Sdružení ambulantních specialistů ČR

Zástupci právních institucí, právníci
Aleš Cimbala, mluvčí, Městské státní zastupitelství v Praze
František Vyskočil, advokát Andreje Babiše ml.
Jaroslav Šaroch, státní zástupce, ČR
Lenka Bradáčová, vrchní státní zástupkyně, ČR
Michael Bartončík, advokát Andreje Babiše st.

Zástupci státních institucí, státní úředníci
Dan Lechmann, mluvčí, KÚ Královéhradecký kraj
Dana Petrová, ředitelka, Dům zahraniční spolupráce
Erik Geuss, ředitel, Česká inspekce životního prostředí
Eva Davidová, mluvčí, Ministerstvo zahraničí ČR
Filip Neusser, předseda Národní sportovní agentury, Národní sportovní agentura
Helena Válková, bývalá ministryně, Ministerstvo spravedlnosti ČR
Jan Jiterský, předseda, Expertní panel pro revize RVP
Jan Pavel, člen rady, Národní rozpočtová rada
Jiří Kejval, předseda ČOV, Český olympijský výbor
Jiří Rusnok, guvernér, Česká národní banka
Kvetoslava Kotrbová, ředitelka, KHS Jihočeského kraje
Ladislav Dušek, ředitel, Ústav zdravotnických informací a statistiky
Lukáš Kůs, ředitel odboru, Česká inspekce životního prostředí
Lukáš Trnka, mluvčí, NAKIT
Martin Smolek, náměstek ministra, Ministerstvo zahraničních věcí
Martina Koziar Vašáková, náměstkyně ministra, Ministerstvo zdravotnictví ČR
Miloš Jedlička, stavební dozor, ŘSD Hradec Králové
Pavel Šácha, vědecký pracovník, Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
Pavla Svrčinová, hlavní hygienička, Hygienický úřad ČR
Petr Vokáč, náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, Ministerstvo vnitra ČR
Štěpán Jurajda, ekonom, CERGE-E1; NERV; MeSES
Vladimír Dvořák, předseda, Rada poskytovatelů zdravotní péče MZ ČR
Zbyněk Semerád, ředitel, Státní veterinární správa
Zdeňka Jágrová, ředitelka, Hygienická stanice hl. m. Prahy

Zástupci vzdělávacích institucí
Eva Smažíková, ředitelka, ZŠ Ohradní
Ilona Nedvídková, učitelka, ZŠ Ohradní
Jan Korda, ředitel, ZŠ Lyčkovo náměstí Praha 8
Jan Trnka, biochemik, 3. LF UK
Jana Holá, zástupkyně ředitele pražského inspektorátu, Česká školní inspekce
Jana Kadlecová, učitelka, ZŠ Lyčkovo náměstí Praha 8

Jana Zbirovská, ředitelka, ZŠ Zdiměřice
Jaroslav Semerád, ředitel, SPŠ a VOŠ Liberec
Jiří Vaněk, hlavní trenér, Judo Academy
Kateřina Kožnarová, ředitelka, Sunny Canadian International School
Martin Střelec, ředitel, ZŠ Dr. Edvarda Beneše, Praha-Čakovice
Pavel Janus, ředitel, Střední škola Sokolov
Pavel Řepa, ICT koordinátor, ZŠ Dr. Edvarda Beneše, Praha-Čakovice
Petr Pazdiora, epidemiolog, Lékařská fakulta v Plzni, Univerzita Karlova
Tomáš Řebíček, metodik ICT, ZŠ Lesní, Liberec
Tomáš Zatloukal, ústřední školní inspektor, Česká školní inspekce
Václav Havelka, ředitel, ZŠ Chmelnice

Příloha č. 4: Kompletní tabulka č. 25 – Celkový počet promluv jednotlivých politických mluvčích v analyzovaných debatách.

Politik	Kandidující subjekt	Počet promluv	Podíl
Andrej Babiš	ANO 2011	61	2,82%
Jan Hamáček	ČSSD	52	2,41%
Petr Fiala	SPOLU	42	1,94%
Alena Schillerová	ANO 2011	39	1,80%
Vít Rakušan	PirStan	35	1,62%
David Kasal	ANO 2011	34	1,57%
Ivana Kerlesová	Přísaha	34	1,57%
Richard Brabec	ANO 2011	33	1,53%
Klára Dostálová	ANO 2011	32	1,48%
Tomio Okamura	SPD	32	1,48%
Karel Havlíček	ANO 2011	31	1,43%
Josef Zahradníček	KSČM	30	1,39%
Ondřej Veselý	ČSSD	30	1,39%
Jan Bauer	SPOLU	28	1,30%
Jana Maláčová	ČSSD	27	1,25%
Karla Maříková	SPD	27	1,25%
Ladislav Okleštěk	ANO 2011	27	1,25%
Ludvík Šulda	KSČM	27	1,25%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	27	1,25%
Robert Šlachta	Přísaha	27	1,25%
Alena Nohavová	KSČM	26	1,20%
Drahošlav Ryba	ANO 2011	26	1,20%
Miroslav Haindl	Přísaha	26	1,20%
Radek Koten	SPD	26	1,20%
Iveta Štefanová	SPD	25	1,16%
Karolína Kubisková	Přísaha	25	1,16%
Petr Beitl	SPOLU	25	1,16%
Radim Fiala	SPD	25	1,16%
Robin Šín	ČSSD	25	1,16%
Vladimír Zlínský	SPD	25	1,16%
Jan Skopeček	SPOLU	24	1,11%
Jaroslav Bašta	SPD	24	1,11%
Jiří Běhounek	ČSSD	24	1,11%
Josef Jadrný	ČSSD	24	1,11%
Josef Nerušil	SPD	24	1,11%
Jana Pastuchová	ANO 2011	22	1,02%
Jiří Valenta	KSČM	22	1,02%
Lukáš Kolářik	PirStan	22	1,02%
Marian Jurečka	SPOLU	22	1,02%
Ondřej Benešík	SPOLU	22	1,02%
Radek Rozvoral	SPD	22	1,02%
Vít Kaňkovský	SPOLU	22	1,02%

Jan Farský	PirStan	21	0,97%
Lubomír Zaorálek	ČSSD	21	0,97%
Marie Pošarová	SPD	21	0,97%
Olga Richterová	PirStan	21	0,97%
Radovan Vích	SPD	21	0,97%
Roman Onderka	ČSSD	21	0,97%
Tomáš Jarkovský	Přísaha	21	0,97%
Ivana Mádllová	ANO 2011	20	0,93%
Pavel Svoboda	SPOLU	20	0,93%
Radek Vondráček	ANO 2011	20	0,93%
Alena Šírová	ČSSD	19	0,88%
Blanka Lednická	PirStan	19	0,88%
Ivan Bartoš	PirStan	19	0,88%
Jaroslava Pauchová	Přísaha	19	0,88%
Jiří Hynek	Přísaha	19	0,88%
Květa Matušovská	KSČM	19	0,88%
Ladislav Hynek	ČSSD	19	0,88%
Libor Žofka	Přísaha	19	0,88%
Martin Baxa	SPOLU	19	0,88%
Pavel Hojda	KSČM	19	0,88%
Václav Vévoda	Přísaha	19	0,88%
Zbyněk Stanjura	SPOLU	19	0,88%
František Elfmark	PirStan	18	0,83%
Ivo Pojezný	KSČM	18	0,83%
Marta Semelová	KSČM	18	0,83%
Stanislav Grospič	KSČM	18	0,83%
Zdeněk Ondráček	KSČM	18	0,83%
Zdeňka Víchová	Přísaha	18	0,83%
Alena Gajdůšková	ČSSD	17	0,79%
Jiří Komárek	Přísaha	17	0,79%
Josef Bernard	PirStan	17	0,79%
Marie Pěnčíková	KSČM	17	0,79%
Markéta Adamová Pekarová	SPOLU	17	0,79%
Martin Jiránek	PirStan	17	0,79%
Nicole Fryčová	Přísaha	17	0,79%
Patrik Nacher	ANO 2011	17	0,79%
Radek Holomčík	PirStan	17	0,79%
Tomáš Müller	PirStan	17	0,79%
Ivo Vondrák	ANO 2011	16	0,74%
Jan Hrnčíř	SPD	16	0,74%
Jan Koros	KSČM	16	0,74%
Jana Mračková Vildumetzová	ANO 2011	16	0,74%
Zuzana Majerová Zahradníková	TSS	16	0,74%
Vojtěch Filip	KSČM	15	0,69%
Jan Birke	ČSSD	14	0,65%
Karel Krejza	SPOLU	14	0,65%
Tomáš Svoboda	ČSSD	14	0,65%
Vladimíra Lesenská	SPD	14	0,65%
Ivan Adamec	SPOLU	13	0,60%
Lukáš Černožský	PirStan	13	0,60%
Zdeněk Matouš	ČSSD	12	0,56%
Jaroslav Foldyna	SPD	11	0,51%
Petr Třešňák	PirStan	11	0,51%
Jan Bureš	SPOLU	10	0,46%
Leo Luzar	KSČM	10	0,46%
Jaroslav Komínek	KSČM	9	0,42%
Jaroslav Pelc	Přísaha	6	0,28%

Příloha č. 5: Kompletní tabulka č. 26 – Celková stopáž promluv jednotlivých politických mluvčích v analyzovaných debatách.

Politik	Kandidující subjekt	Stopáž promluv	Podíl
Andrej Babiš	ANO 2011	0:38:27	3,04%
Jan Hamáček	ČSSD	0:33:47	2,67%
Tomio Okamura	SPD	0:29:29	2,33%
Petr Fiala	SPOLU	0:26:06	2,06%
Zbyněk Stanjura	SPOLU	0:21:43	1,72%
Ivan Bartoš	PirStan	0:20:34	1,62%
Radek Vondráček	ANO 2011	0:20:22	1,61%
Vít Rakušan	PirStan	0:20:15	1,60%
Alena Gajdůšková	ČSSD	0:19:41	1,55%
Jana Mračková Vildumetzová	ANO 2011	0:19:26	1,54%
Richard Brabec	ANO 2011	0:18:35	1,47%
Zdeněk Ondráček	KSČM	0:18:31	1,46%
Jan Bauer	SPOLU	0:18:23	1,45%
Alena Schillerová	ANO 2011	0:18:03	1,43%
Karel Havlíček	ANO 2011	0:16:33	1,31%
Ondřej Benešík	SPOLU	0:16:24	1,30%
Roman Onderka	ČSSD	0:16:07	1,27%
Lubomír Zaorálek	ČSSD	0:15:44	1,24%
Martin Baxa	SPOLU	0:15:33	1,23%
Jiří Běhounek	ČSSD	0:15:02	1,19%
Robert Šlachta	Přísaha	0:14:26	1,14%
Marian Jurečka	SPOLU	0:14:23	1,14%
Klára Dostálová	ANO 2011	0:14:19	1,13%
Jan Farský	PirStan	0:14:19	1,13%
Tomáš Jarkovský	Přísaha	0:14:13	1,12%
Patrik Nacher	ANO 2011	0:13:59	1,10%
Petr Třešňák	PirStan	0:13:58	1,10%
Vladimír Zlínský	SPD	0:13:52	1,10%
Jaroslav Bašta	SPD	0:13:52	1,10%
Jana Maláčová	ČSSD	0:13:48	1,09%
Radek Koten	SPD	0:13:31	1,07%
Ladislav Okleštěk	ANO 2011	0:13:12	1,04%
Jaroslav Foldyna	SPD	0:12:57	1,02%
Leo Luzar	KSČM	0:12:54	1,02%
Radim Fiala	SPD	0:12:34	0,99%
Vít Kaňkovský	SPOLU	0:12:21	0,98%
Ludvík Šulda	KSČM	0:12:20	0,97%
Nicole Fryčová	Přísaha	0:12:19	0,97%
Ivan Adamec	SPOLU	0:12:10	0,96%
Stanislav Grospič	KSČM	0:12:09	0,96%
Mikuláš Ferjenčík	PirStan	0:12:08	0,96%
Jaroslav Komínek	KSČM	0:12:07	0,96%
David Kasal	ANO 2011	0:12:05	0,95%
Jan Birke	ČSSD	0:12:03	0,95%
Ivo Pojezný	KSČM	0:11:59	0,95%
Alena Šírová	ČSSD	0:11:55	0,94%
Karla Maříková	SPD	0:11:48	0,93%
Petr Beitl	SPOLU	0:11:42	0,92%
Pavel Hojda	KSČM	0:11:40	0,92%
Ondřej Veselý	ČSSD	0:11:37	0,92%
Radovan Vích	SPD	0:11:35	0,92%
Josef Bernard	PirStan	0:11:34	0,91%
Drahoš Ryba	ANO 2011	0:11:30	0,91%
Karel Krejza	SPOLU	0:11:19	0,89%
Olga Richterová	PirStan	0:11:18	0,89%
Ivo Vondrák	ANO 2011	0:11:16	0,89%
Tomáš Svoboda	ČSSD	0:11:12	0,88%
Josef Nerušil	SPD	0:11:05	0,88%
Markéta Adamová Pekarová	SPOLU	0:11:02	0,87%
Josef Jadrný	ČSSD	0:10:41	0,84%
Jan Hrnčíř	SPD	0:10:41	0,84%
Marie Pěnčíková	KSČM	0:10:37	0,84%

Jiří Hynek	Přísaha	0:10:36	0,84%
Václav Vévoda	Přísaha	0:10:36	0,84%
Tomáš Müller	PirStan	0:10:34	0,83%
Karolína Kubisková	Přísaha	0:10:31	0,83%
Lukáš Kolářik	PirStan	0:10:30	0,83%
Ivana Mádlová	ANO 2011	0:10:29	0,83%
Pavel Svoboda	SPOLU	0:10:15	0,81%
Ivana Kerlesová	Přísaha	0:10:09	0,80%
Jana Pastuchová	ANO 2011	0:10:08	0,80%
Marie Pošarová	SPD	0:09:58	0,79%
Radek Rozvoral	SPD	0:09:47	0,77%
Jiří Valenta	KSČM	0:09:44	0,77%
Marta Semelová	KSČM	0:09:40	0,76%
Martin Jiránek	PirStan	0:09:34	0,76%
Josef Zahradníček	KSČM	0:09:32	0,75%
Jan Skopeček	SPOLU	0:09:30	0,75%
Alena Nohavová	KSČM	0:09:12	0,73%
Zdeněk Matouš	ČSSD	0:09:09	0,72%
Vojtěch Filip	KSČM	0:08:52	0,70%
Radek Holomčík	PirStan	0:08:50	0,70%
Robin Šín	ČSSD	0:08:50	0,70%
Zdeňka Vichová	Přísaha	0:08:49	0,70%
Zuzana Majerová Zahradníková	TSS	0:08:44	0,69%
Jan Koros	KSČM	0:08:40	0,68%
Lukáš Černožský	PirStan	0:08:38	0,68%
Libor Žofka	Přísaha	0:08:26	0,67%
Jan Bureš	SPOLU	0:08:24	0,66%
Květa Matušovská	KSČM	0:08:21	0,66%
Miroslav Haindl	Přísaha	0:08:04	0,64%
František Elfmark	PirStan	0:07:58	0,63%
Jaroslava Pauchová	Přísaha	0:07:46	0,61%
Ladislav Hynek	ČSSD	0:07:00	0,55%
Jiří Komárek	Přísaha	0:06:33	0,52%
Blanka Lednická	PirStan	0:06:06	0,48%
Jaroslav Pelc	Přísaha	0:06:03	0,48%
Vladimíra Lesenská	SPD	0:05:33	0,44%
Iveta Štefanová	SPD	0:05:08	0,41%

Príloha č. 6: Kódovací arch kvantitativní obsahové analýzy (k dispozici na přiloženém USB disku)